132 sidor

FOTOTIDNINGEN SOM ÖKAR MEST - NU 59 000 LÄSARE

DigitalFoto

Nr 1 2007
Pris 59:90
NOK 69 EURO 6.90

Din guide till bättre bilder

Den perfekta utskriften

Allt du behöver veta för att lyckas

TESTAD

Nikon D40

Liten och kompetent till ett attraktivt pris

Plåta i svagt ljus

Så gör du för att ta bättre bilder

75 heta idéer för vinter-fotografering

Lär dig plåta natur, landskap och närbilder

22 sidor
Stort tema för videofilmare

1First PUBLISHING GROUP AB
TIDSAM 0899-01
0 1
7 388089 905991

TESTAD

Fujifilm Finepix 6500fd
En snabb och attraktiv superzoomare

Plåta skidåkning
Vi följer med ett proffs ut bland bergen

TIDSAM 0899-01
0 1
7 388089 905991

© Inter IKEA Systems BV 2006

Köp vardagsrumsmöbler för 5 000:– så får du **500:–** till annat på IKEA.

KRAMFORS fotpall i ULLEVI grön klädsel **2.495:–**, **RIAN** sidobord, svart, 50×30 cm **129:–**, **ANTIFONI** golvlampa **359:–**, **IKEA STOCKHOLM** kudde 55×55 cm **129:–**, **FRIEL** TV-bänk, vit, 198×55 cm **2.395:–**, **EXPEDIT** bokhylla, vit, 185×185 cm **1.395:–**, **MALM** sängstomme, ek, 180×200 cm **1.795:–**

För varje 5 000:– du köper vardagsrumsmöbler för, får du 500:– till annat på IKEA. Mer information hittar du i varuhuset och på IKEA.se. Erbjudandet gäller 23/10–17/12.

© Inter IKEA Systems BV 2006

Köp vardagsrumsmöbler för 5 000:– så får du **500:–** till annat på IKEA.

EKTORP Schäslong i TOFTAHOLM blå, avtagbar och tvättbar klädsel (tidigare pris 3.395:–) **2.895:–**, **GRANÅS** soffbord, svart/glas, 118×78 cm **795:–**, **AGEN** soffbord, 50×50 cm **499:–**, **IKEA STOCKHOLM BLAD** gardin, grön, 145×250 cm, 2 st **599:–**, **EKTORP** fåtölj i BLEKINGE vit, avtagbar och tvättbar klädsel (tidigare pris 2.295:–) **1.895:–**, **KLINTEBY** matta, 170×240 cm **1.195:–**, **LIATORP** vitrinskåp, 95×215 cm **3.295:–**, **FAMN** bordslampa inkl. skärm **399:–**

För varje 5 000:– du köper vardagsrumsmöbler för, får du 500:– till annat på IKEA. Mer information hittar du i varuhuset och på IKEA.se. Erbjudandet gäller 23/10 –17/12.

DigitalFoto #1 2007

Innehåll

TEKNIK

8 Där ute... Månen i närbild
Dra nytta av de där kalla, klara nätterna för att ge dina utomhusbilder en ny dimension.

10 Där ute... Skidfotografering
Mike Truelove är skidfotografen som lyckas baka in mer action i en bild än vad de flesta av oss lyckas med under ett helt år.

14 Där ute... Fotografera med vidvinkelobjektiv
Förutom att rikta ett teleobjektiv mot skyn för att fånga bilder på månen är det nu också dags att använda ett vidvinkelobjektiv för att plåta himlen.

16 TEMA: Vinterlandskap
Oavsett om din passion är stora vidsträckta landskap eller närbilder ger vintern mycket inspiration till alla. På 22 sidor ger vi dig tips och råd kring vinterfotografering.

40 Lär dig... Kurvor
Kurvor-verktyget är inte sällan din livlina när färger och nyanser behöver korrigeras. Vi visar hur lättanvänt detta kraftfulla kommando kan vara.

48 Lär dig... Förbättra skärpan med Högpass
Skulle du vilja få bättre kontroll när du förbättrar skärpan? Kunna justera skärpan ytterligare eller helt återställa bilden i efterhand? Photoshops högpassfilter ger dig just dessa möjligheter.

50 Lär dig... Plåta när det är lite ljus
När ljusnivåerna sjunker ökar utmaningarna.

56 Digitala mörkrummet: Läsarbilder
Vi visar hur du kan omvandla tråkiga färgfoton till dramatiska svartvita bilder.

60 Intervju: Ami Vitale
Den tidigare bildredaktören är nu en av världens främsta fotojournalister, och hon har inte ens fyllt 40 år. I vår intervju med henne reflekterar hon över sin turbulenta karriär.

ÖVRIGT

70 Perfekta utskrifter
Skapa bläckstråleutskrifter som verkligen sticker ut. I vår 10-sidiga guide över de perfekta färgutskrifterna visar vi hur du gör.

82 Nikon D40
Nikon D40 är en värdig efterträdare till D50-modellen. Kameran är inte bara snabb utan tar dessutom mycket bra bilder i alla lägen.

86 Fuji Finepix S6500fd
Det här är en mycket trevlig superzoomkamera som är både snabb och överlag tar klart godkända bilder.

88 Casio Exilim EX-770
Casio Exilim EX-S770 är en supertunn digitalkamera som är ytterst enkel att hantera. Tyvärr lämnar bildkvaliteten en hel del övrigt att önska.

92 Ixus 900
Finns det några svagheter under titanhöljet på IXUS 900Ti? Vi tar en närmare titt och undersöker saken.

ÖVRIGT

94 Fotokalendern
Information om årskalendern med bilder som våra läsare tagit.

66 Nyheter
Presentation av de senaste nyheterna från fotobranschen.

95 DigitalVideo
Innehållet i digitalvideodelen presenteras i korthet.

128 Skivguide
Guide över program, tillägg och filter som medföljer på den bifogade CD-skivan.

129 Tidigare nummer
Gör din samling av DigitalFoto komplett – beställ gamla nummer via oss till ett reducerat pris.

130 Nästa nummer
Några av de främsta anledningarna till varför du måste skaffa nästa nummer.

BILDERS BETYDELSE

Välkomna till ett nytt nummer, och till ett nytt år med DigitalFoto. Det här året har vi stora förväntningar på, då vi spår att allt fler kommer att skaffa digitala systemkameror och kanske också kommer att få en lite annan syn på sitt fotograferande. De stora drakarna har redan levererat flera spännande systemkameror, men en inte alltför avancerad gissning är att vi bara har sett början på en trend. Förhoppningsvis kommer priserna att fortsätta sjunka så att fler får möjlighet att skaffa riktigt bra kameror.

Digitala systemkameror och avancerade användare i all ära, men ofta är det tanken bakom bilden som är viktigare än själva utförandet. Det här är något som blir alldeles uppenbart i boken ”Svenska folkets fotoalbum”. Johanna Åfreds har rest land och rike runt och tittat i folks fotoalbum. Resultatet har blivit ett slags tidsdokument som ger en unik inblick i människors liv under ett antal år. Bilderna i sig är kanske inte unika, men kopplat med berättelserna bakom blir det ofta väldigt gripande. Har ni ännu inte tittat i ”Svenska folkets fotoalbum” är det något vi varmt kan rekommendera.

Det här numret har vi till stor del ägnat åt två stora temarartiklar. Även om vintern i skrivande stund ännu inte har behagat infinna sig har vi på redaktionen sammanställt ett antal tips och idéer som kan vara bra att ha med sig i bakfickan när man ger sig ut på fotoäventyr. Om du dessutom vill fånga rörliga bilder och ljud har vi i det här numret en 22-sidig special med videofilmandets gyllene regler. Vi tror och hoppas att det här kan hjälpa till att göra så att alla läsare får en raketstart på sitt fotograferande och filmande i år.

Som vanligt är ni varmt välkomna att höra av er med synpunkter och önskemål till oss på redaktionen!

Trevlig läsning
Peter Hedenfalk
Chefredaktör

DIGITALFOTO I DIGITAL VERSION!

Din favorittidning finns sedan ett tag tillbaka även i en helt digital version som du kan ladda ner och läsa på datorn varhelst du råkar befinna dig. Allt du behöver är en dator, en Internet-anslutning och gratisprogrammet Zinio. Testa du också! Du hittar den enklast genom att surfa in på http://digitalfoto.fpgroup.se, där hittar du en länk (Digitala tidningar) till rätt sida hos Zinio. Följ instruktionerna och du sitter snart med ett eget ex av den digitala versionen.

DEN MEDFÖLJANDE CD-SKIVAN

På skivan som medföljer tidningen hittar du fullversioner, demoprogram och plugins för ditt bildbehandlingsprogram - plus material som behövs i guiderna och alla tidigare kameratester.

Där ute...

Fotografera det nu!

Månen i närbild

Dra nytta av de där kalla, klara nätterna för att ge dina utomhusbilder en ny dimension.

De långa januarinätterna behöver inte hindra dig från att fotografera. Istället är det här ett bra tillfälle att fotografera månen – helt enkelt eftersom det finns mer tid på natten att fotografera! Dessutom är de kalla vinternätterna klarare och det är mindre atmosfäriska föroreningar som stör bilden. Man kan använda de flesta objektiv för att fotografera månen – mellan 50 mm till 300 mm är en perfekt brännvidd om man vill ha med den i en bild. **Det viktigaste är att komponera bilden så att månen har en framträdande roll i bilden – testa att placera den utanför mitten enligt gyllene snittet.**

Det idealiska är att fotografera i skymningen så att detaljer i himlen registreras istället för att den är nattsvart. Leta upp en lämplig plats. När du sedan har satt upp din kamera på ett stativ tar du ett antal bilder medan himlen mörknar. Kolla histogrammet och gaffla dina exponeringar för att vara på den säkra sidan.

Om din kamera har en funktion för dubbla exponeringar är det här ett idealiskt sätt att ta med månen i dina bilder. Fotografera månen mot en svart himmel, med en exponering på omkring 1/200 sek vid f/11 (ISO 200) eller motsvarande – kontrollera histogrammet för att försäkra dig om att du inte överexponerar - ta sedan den andra bilden, med normal exponering.

Du kommer att få mer kontroll om du kombinerar två separata foton med hjälp av lager och blandningsalternativ i Photoshop.

» Mer fotograferingstips finns om du vänder på bladet...

Michael Moxter/Photolibrary.com

Bakom bilden

Många av oss drömmer om att ta en sådan här bild, men det behövs en rejäl brännvidd för att få månen så här nära. Med ett 400mm-objektiv och en 2x konverter på en EOS 20D eller Nikon D80 kommer du fortfarande att fylla mindre än halva bilden. Du kan dockk få ett bra resultat om du beskär bilden senare. Om du tar din stjärnfotografering på allvar kommer du att behöva ett teleskop och en adapter till din kamera.

Där ute...

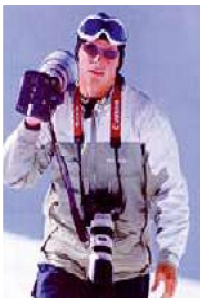
Skid-fotografering

Mike Truelove är skidfotografen som lyckas baka in mer action i en bild än vad de flesta av oss lyckas med under ett helt år.

Mike Truelove

Den här bilden tog hela dagen att fånga eftersom snön var helt förskräcklig. Det är ett exempel på en skidbild som kombinerar en perfekt actionhändelse med ljus och komposition.

När Mike Truelove tagit sin examen i fotografering begav han sig direkt till bergen. Men trots att han varit en hängiven skidåkare sedan han fyllde tre förvandlades han inte till en proffsfotograf över en natt. Han levde i en flyktig tillvaro under flera år samtidigt som han sakta arbetade sig uppåt. Nu är han 35 år och bor i Alperna i södra Frankrike. Nu får han betalt för att fotografera sporten som han älskar.

Berätta hur du kom in på skidfotografering.
Att vara bartender i Frankrikes södra alper i all evighet var inte något alternativ, i vart fall om man skulle lyssna på min lever. Jag har stått otaliga gånger i bergen och drömt om att få fånga de miljöerna på bild. Mitt största problem var att jag inte hade någon kamera, inte några objektiv och inte några pengar. Långsamt så byggde jag upp min utrustning, fotograferade vänner och fick en del arbete publicerat. Så småningom, efter många försök och misslyckanden, hade jag pengarna för att kunna leva mitt drömliv.

Berätta vad ditt jobb innehåller och hur du får dina uppdrag.
De flesta jobben är frilansuppdrag och kommer från att jag är förutseende och tar ögonblicket när det kommer. Det mest effektiva sättet att sälja bilder är att skriva researtiklar att komplettera dem med. Att få göra skidkataloger år efter år är det ultimata målet, men det är en liten bransch och jobben är få. När det är lite att göra kan du till och med hitta mig på en byggarbetsplats, men denna sommar kommer jag att vara hemma eftersom vi bygger ett eget hus.

Finns det något sådant som en typisk dag?
Absolut inte. Det finns ett otal variabler att ta hänsyn till när man jobbar med moder natur. Du kan spana på en tänkbar fotoplats ena dagen och dagen efter när du kommer dit så är förhållanden helt förändrade. Att kunna anpassa sig är det viktigaste.

Berätta för oss hur en dag ser ut när du fotar skidåkare ute i bergen.
Jag fotograferade nyligen en bildserie med svängar i pudersnö för Fallline Skiing magazines tekniksidor. Vi väntade tre veckor på nysnö och blå himlar och vi hade bara hittat en enda bra plats att ta bilderna på.
Kvällen före: Jag diskuterar platsen med åkarna och packar min väska. Jag kollar batterier, minneskort och liftkort. Jag ser också till att mina pjäxor inte står ute, att skidorna är i bilen och att modellerna inte är på puben! »

Mike Truelove

Fotomodellen Noddy Gowans häftigt trickhopp från en alpstugas tak i italienska Monterosa gör sig riktigt bra på bild.

Mike fångar Noddys våghalsiga hopp från en klippa i franska Serre Chevalier.

» **08:00** Jag går upp och kollar vädret, väcker modellerna, äter min gröt och tar på min utrustning.
09:00 Vi tar första lift upp till vår tänkta fotoplats. En dag med nyfallen snö är det en populär plats så det gäller att jobba snabbt.
09:30 Det finns bara tid och snöyta nog för två åkare att göra två åk var. Fyra svängar där jag ska ta tjugo bilder per åk. Jag stod med ett 200mm-objektiv på 40 meters avstånd på andra sidan en liten dal för att komma upp lite så att bilden tydligare visar åkarens teknik.
09:45 Jag ser på displayen att vi har tagit de bilder vi behöver. När vi fotade med film så hade vi tagit fler bilder på en annan plats också, bara för säkerhets skull.
09:50 Jobbet är klart. Vi åker lite för nöjes skull, fotar och letar efter en bra plats att fotografera på nästa dag.

Du planerar och förbereder mycket innan du tar en bild, hur viktigt är det?
Att ta en bild i ett öppet bergslandskap kräver mycket förberedelser och noggrannhet både från mig och från skidåkaren. Att veta hur man ska göra kommer med erfarenhet, men det är också en del tur inblandad. Du kan förbättra dina chanser till att ta en bra bild genom att ta bra beslut, vara tålmodig och med en del fysisk ansträngning. Och om du inte lyckas i början så är det bara att försöka igen, och igen och igen. Att vara en bra skidåkare innebär inte heller automatiskt att du är en bra modell. Det tog mig flera år att hitta killar som hade den rätta förmågan och som delade min hängivenhet. Vi är ett team som förstår varandras behov och litar på varandras kunskaper. Det är nödvändigt på nya platser och det har klarat oss ur många svåra situationer.

Mike får sin perfekta skidbild när Noddy gör en pudersväng i Verbier, Schweiz.

Vilka är de största problemen som du möter ute på fältet och hur klarar du av dem?
Laviner! Jag tar färre och färre risker varje år eftersom flera kollegor har dött. Skulle det värsta hända så har jag både utrustning och träning som jag hoppas ska hjälpa mig. Ett stort problem brukade vara att undvika att fylla kameran med snö när man bytte film. De digitala husen har förändrat det lite, men det händer fortfarande när man byter objektiv. För att undvika det är det bara att vänta ut vinden eller att använda två kamerahus, ett med vidvinkelzoom och ett med ett längre objektiv. Batterier hatar kyla. Ta med ett extra batteri och håll det nära din kropp. Skidåkare som sprutar snö i mina väskor är också ett problem. Jag försöker att komma ihåg att stänga min väska, men efter tio år så glömmer jag det fortfarande.

Var kommer du att vara och vad ska du fotografera den här månaden?
Jag kommer att jobba för ett franskt vintersportsmagasin. Jag ska ta bilder till två artiklar om Serre Chevalier i Frankrike. Sen så ska jag också plåta världscupen för sportbyrån Zoom.

Har du några tips på hur man ska fånga kraftfulla vinterbilder och hur man får ut det mesta, fotografiskt, ur den här vintern?
För det första, var beredd på att spendera enorma summor på kvalitetsutrustning, eller hyr. Var också bered på att svettas och att som skidåkare offra den perfekta svängen för att ta en bild. Bedöm var på berget som snön kommer att vara som bäst och räkna ut när ljuset är som bäst på just den platsen. Försök att komma bort från människor. Välj ett område och börja fotografera från håll, ta in hela området (se till att horisonten är rak), gå sedan stegvis närmre. Fotografera aldrig rakt upp i backen, det kommer bara se platt ut. Om snön är dålig är det bara att hitta ett lämpligt ställe att bygga ett hopp på. Sätt dig under med vidvinkelobjektivet. En sista sak: se till att modellerna bär färgglada jackor – rött och orange kontrasterar bäst mot snön. Och njut!

I väskan

» I Mikes väska finns en Canon EOS 1D MKII, ett Canon 70-200 USM f/2,8 och ett Canon 17-35 mm USM f/2,8.

» Han har också ett Canon 14 mm f/2,8 ultravidvinkelobjektiv och för distansbilder eller modebilder ett Canon 300 mm f/2,8.

» Mike bär med sig en ljusmätare, två 540EZ-blixtrar, ett extra 2 GB minneskort och batterier. Han packar också ner en Canon EOS 1N och några rullar med Velvia 100.

» Tunna handskar, värmefleece, handvärmare och lavinvarnare.

Du kan se fler bilder av Mike på **www.kumaraimages.com,** (sök på Mike Truelove) eller på **www.pikephotography.co.uk**

Att slöa ett par timmar är ofta en bra start på arbetsdagen.

Testa Economy Extra på nästa resa till USA eller Asien.
Då reser du i ett bredare säte och med utskjutbart fotstöd som gör det skönare att sova. I Economy Extra har du tillgång till trådlöst internet och kan ta Fast Track genom säkerhetskontrollerna på Arlanda och Kastrup. Dessutom får du en trerätters middag, frukost och obegränsat med drycker. Biljetten är fullt ombokningsoch återbetalningsbar, och du kan köpa den fram till avgång.

Boka nästa resa till USA eller Asien på sas.se

Mer information och möjlighet att boka får du på www.sas.se, 0770-727 727 eller av din resebyrå. Checkar in gör du enklast på nätet eller i våra automater. Du tjänar alltid EuroBonuspoäng då du flyger med oss. Välkommen ombord!

SAS
Scandinavian Airlines

A STAR ALLIANCE MEMBER

Där ute...

Nu är det dags att...

Fotografera med vidvinkelobjektiv

Förutom att rikta ett teleobjektiv mot skyn för att fånga bilder på månen är det nu också dags att använda ett vidvinkelobjektiv för att plåta himlen. Distinkta molnformationer och klara färger gör det här till den perfekta tiden på året att fånga imponerande himmelbilder. Det finns dock flera olika saker som man bör tänka på när man fotograferar med vidvinkel- och ultravidvinkelobjektiv.

Först måste man vara medveten om vinjettering – när bilden blir mörkare i hörnen. Det här blir framförallt märkbart när man fotograferar himlen. Systemkameror med mindre sensorer påverkas inte lika mycket som de med fullstora sensorer eftersom de använder den bättre kvaliteten i mitten på objektivet för att skapa bilden. Det finns inte mycket man kan göra åt de här mörkare områdena, förutom att balansera bort dem i Elements eller annat bildredigeringsprogram. I vissa situationer kan det till och med bli extra dramatik genom att man lämnar kvar vinjetteringen.

Vidvinkelobjektiv är också mer av en utmaning än vad teleobjektiv är när det gäller att komponera tajta bilder. De omfattande vyer de fångar kan se till att oönskade element kommer med i bilden och det kan bli svårt att få till den färdiga bilden.

Sök av bildrutans kanter med ögat innan du trycker på avtryckaren för att se till att det inte finns några grenar, gatlyktor eller byggnader som kan komma att beskäras på ett konstigt sätt. Var också medveten om att minsta lilla förskjutning i vinkel kan göra en enorm skillnad för vad ett vidvinkelobjektiv släpper in i bilden. Leta också efter motiv som du kan förvandla till siluetter mot en vacker himmel. Inte bara hjälper det dig att få en känsla för storleken, det ger också den som tittar en ingångs- och utgångspunkt för bilden.

» På nästa uppslag börjar vårt tema med tips om hur du tar bra vinterbilder!

Bakom bilden

Små motiv måste placeras på ett kraftfullt sätt enligt gyllene snittet mot en intressant bakgrund eller med spännande ljussättning för att sticka ut. Jag tog omkring 30 bilder innan en mås hamnade i helt rätt position.

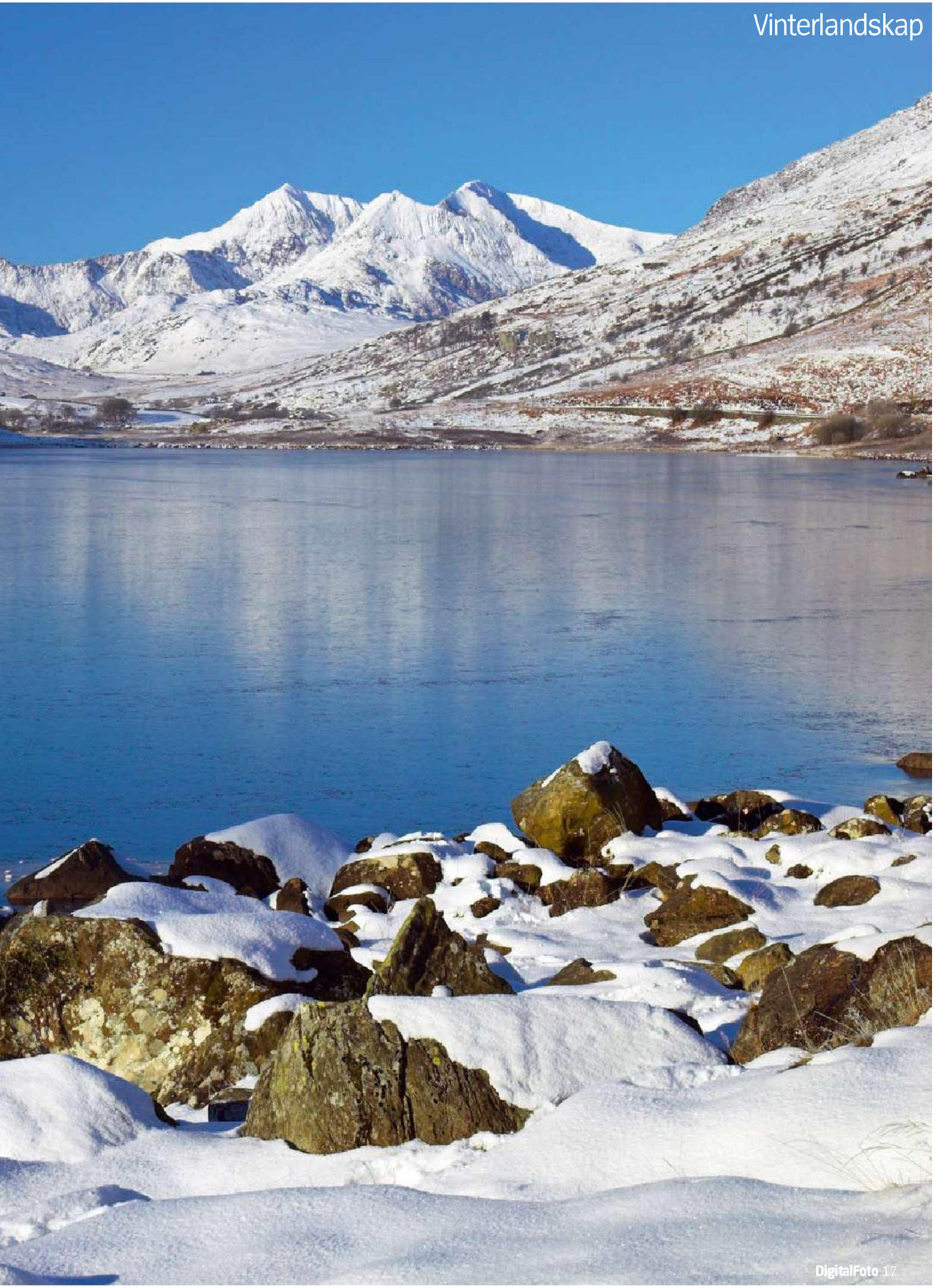
Marcus Hawkins

Fokus på Vinter-landskap

Oavsett om din passion är stora vidsträckta landskap eller närbilder ger vintern mycket inspiration till alla.

Guy Edwardes

Tips för dina vinterbilder

Is

När temperaturen sjunker under noll fryser vattenpölar snabbt till och intressanta mönster och former bildas i isen. I mer ihärdig kyla fryser sjöarna till och istappar hänger från taken. Is kan fotograferas i alla väder och det är ett alldeles utmärkt motiv även mulna dagar. Ett makroobjektiv är det bästa verktyget för isfotografering. Om du inte äger ett makroobjektiv är ett billigare alternativ att sätta på mellanringar på ett objektiv som du redan har, på så sätt kan du fokusera närmare. Använd alltid stativ när du tar makrobilder och aktivera spegellåset för att minska kameraskak. För att maximera skärpedjupet vrider du ner bländaren till f/16 och använder en låg ISO för att få en så bra bildkvalitet som möjligt. Försök också att placera kameran parallellt med motivet för att få fokus i hela bilden.

Guy Edwardes

Framhäv isen

Använd framkallnings- och trycktekniker för att framhäva den kalla känslan i dina bilder. Den traditionella tekniken för att få mer blått i dina bilder är att använda ett färgfilter som förändrar temperaturen. 80-filter för en mörkblå effekt och 82- filter för en blekare blå effekt. Det kan också uppnås utan filter genom att justera vitbalansen på din kamera till ett värde mellan 3000K (mörkblå) till 5000 (blekt blå). Om du fotograferar i RAW-format kan detta likaväl göras i efterhand på datorn när man konverterar till TIFF genom att justera färgbalansen. Ett annat val är att digitalt tona dina bilder. Börja med att ta bort färgmättnaden på din bild i Photoshop, ta sedan justera nyans och mättnad och bocka i rutan färga. Använd sedan mättnad och nyansreglagen för att få fram den här effekten.

Lägg till en blå *ton* i dina bilder för att ge dem en mer isig känsla.

Mark Hamblin

SWE

Bättre shopping!

Ingen annan flyger till fler destinationer än vi. Inte lika ofta heller. För Sveriges största utbud av resor, välkommen in på www.sas.se. Där kan du checka in, boka hotell och hitta våra billigaste flygbiljetter.

Bokar du på 0770-727 727 eller via din resebyrå tillkommer en serviceavgift. Du tjänar alltid EuroBonuspoäng då du flyger med oss.

Nya Europaflyget | Alltid från* 650:-

SAS
Scandinavian Airlines

A STAR ALLIANCE MEMBER

* Alltid från 650:- gäller på SAS non-stop flyg till Europa från Stockholm och Göteborg. Undantag från Stockholm: Helsingfors alltid från 395:-, Tallinn alltid från 495:-, Moskva alltid från 1.195:- och St Petersburg alltid från 1.275:-.

Tips för dina vinterbilder

Frost

Kalla klara vinternätter kan dimma börja frysa till och då täcks allting med iskristaller, och ibland bildas rimfrost. Oftast händer det här nära marken. Rimfrost är mindre vanligt och inträffar väldigt kalla nätter när det är dimma i atmosfären. Rimfrost ger en riktigt spektakulär effekt på de nakna vinterträden. Du måste gå upp tidigt för att fånga frosten på bild eftersom det snabbt smälter bort när solen stiger upp. Har du tur kan frost dock hålla i sig hela dagen, i vart fall i skuggan. Den vita frosten kan lura kameran till underexponering. För att få en korrekt exponering gäller det att hålla koll på histogrammet och att kompensera (cirka +1) för att få bra vita utan utbrända högdagrar.

Träd

Använd rader av träd som ett kompositionsstöd och prova med att variera både från vilken vinkel du fotograferar och vilket objektiv du använder. Ett medellångt teleobjektiv är idealiskt för att isolera ett ensamt träd eller för att trycka ihop några träd inne i en skog. Ett ultravidvinkelobjektiv är bra för att fotografera upp mot trädtopparna. De grafiska formerna hos nakna träd passar bra att bakbelysa och att använda som siluetter. Leta efter vackert formade träd och testa några olika kompositioner. Placera solen bakom stammen för att lättare hantera blänket.

Du måste gå upp tidigt för att fånga frosten på bild eftersom det snabbt smälter bort när solen stiger upp.

Guy Edwardes

Guy Edwardes

Hur du exponerar för snö

Ett bra tips är att använda en ljusmätare av något slag för full kontroll. Använd manuellt läge eller läget för slutarprioritet på din kamera. Använd inte ett ljusmätningssystem som använder automatisk kompensation. Undvik flerzons- och matrixljusmätning och använd istället punktmätning som ger ett mer rättvisande värde som du kan använda för att välja din exponering. När du tar en punktmätning från snön kommer kameran att försöka göra snön grå, den kommer att underexponeras. Belyst snö kommer alltid att exponeras två steg för mörkt så vrid upp exponeringskompensationen med +2. Men håll också ett öga på histogrammet. Använd din kameras funktion (om du har den) för att se så att du inte bränner ut högdagrar i bilden när du

Underexponerad

Om du ljusmäter med punktmätning och inte kompenserar på något sätt kommer bilden att bli grå och trist.

Korrekt exponering

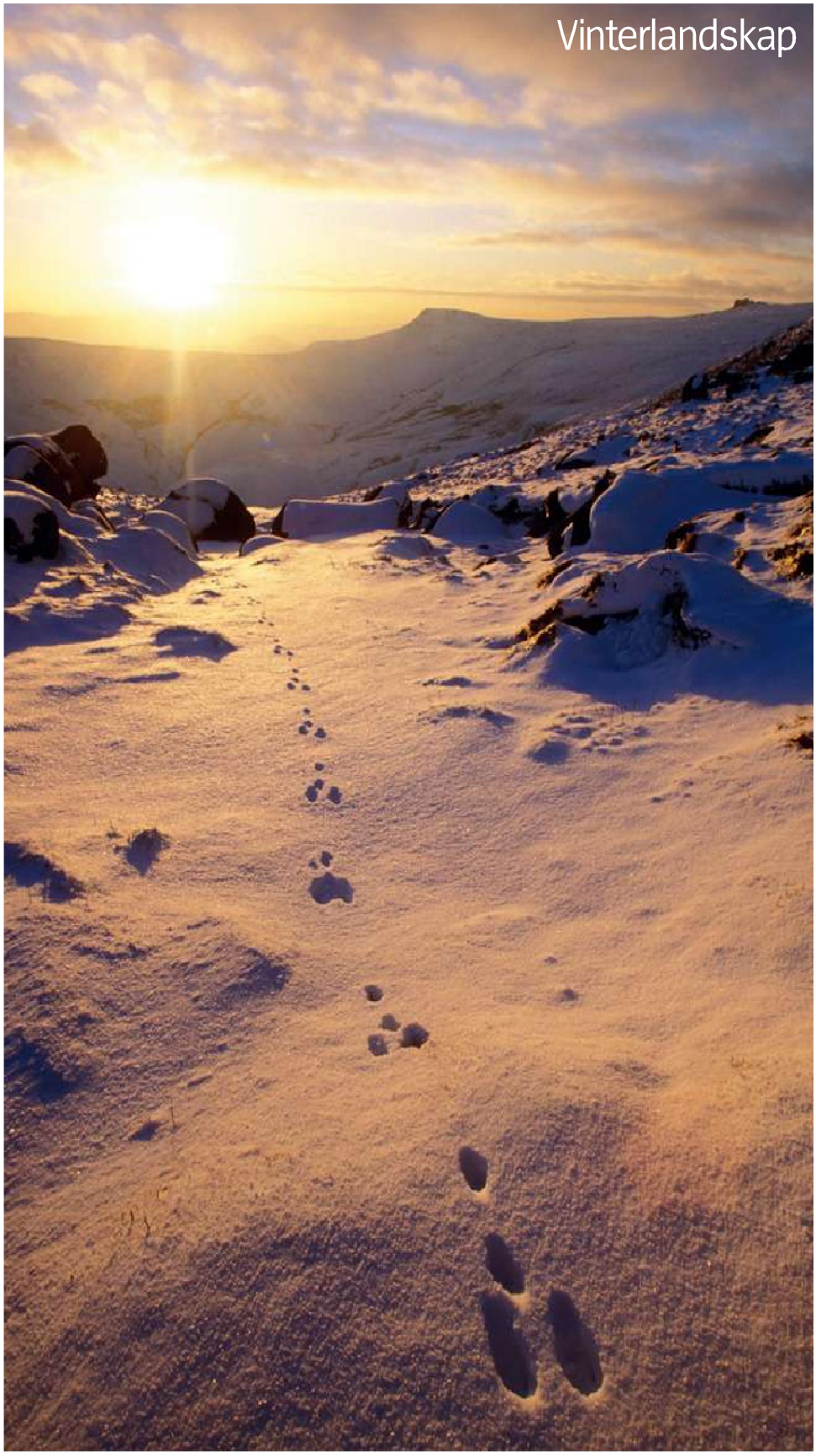
För att din kamera ska fånga vit snö i stället för grå snö kan man vrida upp exponeringen två steg.

Överexponerad

Titta på ditt histogram så att du inte överexponerar bilden.

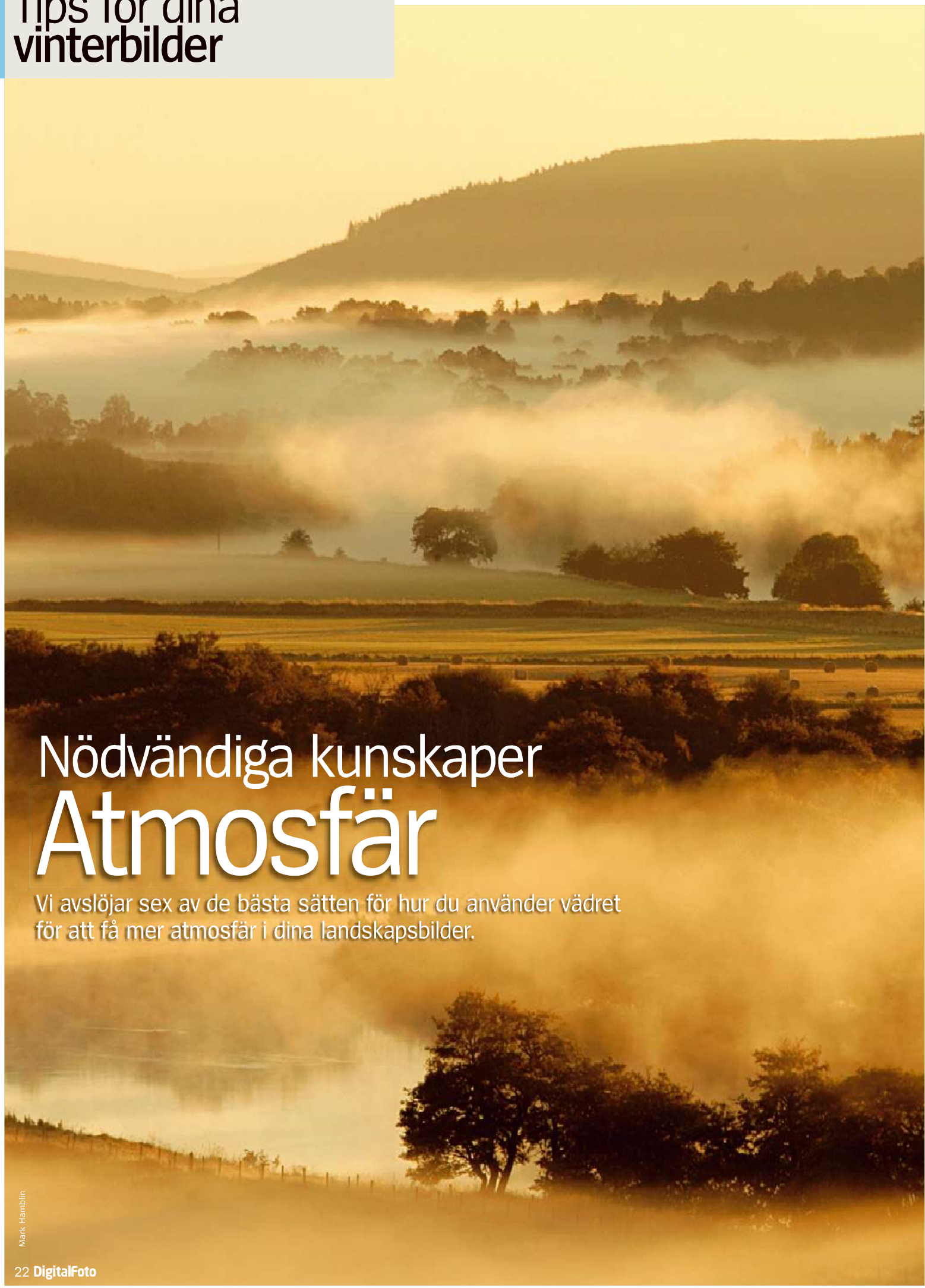
Vinterlandskap

Mark Hamblin

Snö

Trots växthuseffekten snöar det fortfarande i stora delar av Sverige. Ett orört snötäcke kan se otroligt lockande ut men det kan också gömma landskapets former så det är viktigt att fundera på hur ljuset fallet. Låga ljusnivåer och ljus från sidan är bäst för att få fram texturer och sensuella kurvor i landskapet. Men det räcker inte med ett bra ljus, din komposition är lika viktig. Prova med att använd spår efter människor eller djur som ett sätt att leda ögat in i bilden, det ger också en känsla av skala till bilden. För att fånga snö som faller behöver du en slutartid på runt 1/500 för att frysa rörelsen, men du kan också prova med att fotografera runt 1/15s. Du kan då fånga långa streck av snö vilket kan vara väldigt effektfullt. För bästa resultat ska du fotografera mot en mörk bakgrund, då står snön ut mer.

Nödvändiga kunskaper

Atmosfär

Vi avslöjar sex av de bästa sätten för hur du använder vädret för att få mer atmosfär i dina landskapsbilder.

Mark Hamblin

1 En känsla av mystik

Dimma och dis är ett utmärkt sätt för att öka spänningen i en bild. Dimma och dis bildas när varm luft stiger och möter kall luft och då kondenserar till små vattenpartiklar. Vanligtvis uppträder det efter en vindstilla, klar och kall natt. När det är mycket fukt i luften bildas dimma över land, speciellt i låglänta områden och dalar. För att förutse när dimma och imma kommer att bildas får man hålla koll på väderprognosen och också dina lokala väderförhållanden. En varm dag som följs av en kall natt (mindre än fem grader) ger ofta dimma över vatten och dalar. Att ljusmäta för dimma och imma är inte så svårt som det kan verka. Det handlar mer om att bestämma om du vill ha mörk dimma, ljus dimma eller medelmörk dimma. För det mesta ger en vanlig exponering ett bra resultat men kameran kan ibland luras till att underexponera och då kan dimman bli för mörk. Kompensera med +1 när du fotograferar i tjock dimma eller imma.

Tips för dina vinterbilder

2 Fånga solens gyllene strålar

Det kan aldrig understrykas nog, soluppgång och solnedgång är idealiska för att skapa dramatiska och färgrika bilder. Det som är bra är att man kan fotografera dem var som helst och att de fungerar speciellt bra tillsammans med stillastående vatten då du kan få med en reflektion och fördubbla kraften. En bra soluppgång/solnedgång-bild kräver en bra komposition med mycket kraft i. Om du tar med solen som en del av bilden kommer ljuset att göra bilden underexponerad. Ta istället en punktmätning från en ljus del av himlen nära solen. Om din kamera inte kan ta en punktmätning tar du en centrumvägd mätning och placerar centrum av sökaren över den ljusaste delen av himlen utan att ta med solen i bilden. Om du fotograferar reflektioner bör du använda ett neutralt densitetsfilter för att balansera den övre och undre delen av bilden.

Expertens tips Få landskapen att lysa

De mest spektakulära färgerna kommer fram omkring 15 till 30 minuter före soluppgången och efter solnedgången under optimala förhållanden med en klar horisont och lätta molntäcken. Leta upp tänkbara platser i förväg och ta dig dit.

Mark Hamblin

Riccardo Savi/Getty Images

3 Skuggor

Skuggor är viktiga kompositionsverktyg som ger textur, djup och kontrast. Själva skuggorna kan också vara fantastiska att använda som huvudmotivet i din komposition. De låga ljusnivåerna på vintern framhäver skuggornas längd och skapar skarpa grafiska former. Vinkla långa skuggor diagonalt längs bilden eller använd dem som en naturlig form för att leda ögat in och igenom bilden. Försök också att använda olika mönster av ljus och skugga för ett enkelt, men väldigt grafiskt uttryck. Använd ett medellångt objektiv för att plocka ut intressanta skuggprojektioner på marken eller en byggnad. Ett vidvinkelobjektiv fungerar också bra för att framhäva skuggor i förgrunden.

Experttips Exponera för skuggorna

Ta en ljusmätning från det omgivande landskapet utan att ta med skuggan. På så sätt får du en solid skugga mot en korrekt exponerad bakgrund.

Mark Hamblin

4 Motljusbilder

Contre-jour betyder ”mot ljuset” och är den fotografiska termen för att beskriva bakbelysta motiv. Det är en väldigt effektfull teknik som skapar en halo av ljus runt motivet och som ger en varm ton till bilden och ökar kontrasten. Contre-jour kan användas på motiv som djur, blommor, spindelnät, vattendroppar, porträtt och landskap. Tekniken fungerar bra med alla objektiv men är kanske bäst för teleobjektiv och makroobjektiv, eftersom du då kan isolera motivet från bakgrunden och förstärka effekten av bakbelysningen. Att exponera för ett bakbelyst motiv handlar om att välja mellan att ljusmäta i högdagrarna eller i skuggorna, bägge metoderna ger bra resultat. För att minska kontrasten och ljusa upp skuggorna kan man använda upplättningsblixt för att lysa upp huvudmotivet. När du fotograferar siluetter ska du fotografera mot en ljus bakgrund, till exempel himlen, och sedan underexponera något.

Experttips Blänk – för och emot

Contre-jour kan ofta ge blänk vilket försämrar bilden något. För att undvika detta ska du alltid använda motljusskydd och, om det är nödvändigt, mer skydd med hjälp av din hand eller ett papper. Du kanske också måste flytta lite på dig så att inte objektivet är riktat direkt mot solen.

5 Stormig himmel

Många av de mest framgångsrika landskapsbilderna har tagits i dåligt väder när molnen öppnar upp och släpper ner ljus över marken. Såna tillfällen är flyktiga, men om du är på rätt plats vid rätt tid har du tagit en vinnarbild. Stormigt väder erbjuder perfekta förhållanden för både stormmoln och bra ljus. Titta på väderprognosen och bege dig ut på en plats med potential och håll dig sedan där. För att få mörka, hotande moln krävs bra ljusmätning. Du bör nästan underexponera för att förstärka känslan. Ljusmät på högdagrar skapade av solstrålarna som skiner igenom. Försök att använda ett teleobjektiv för att förstärka känslan av att ljuset leker på marken under den mörka himlen.

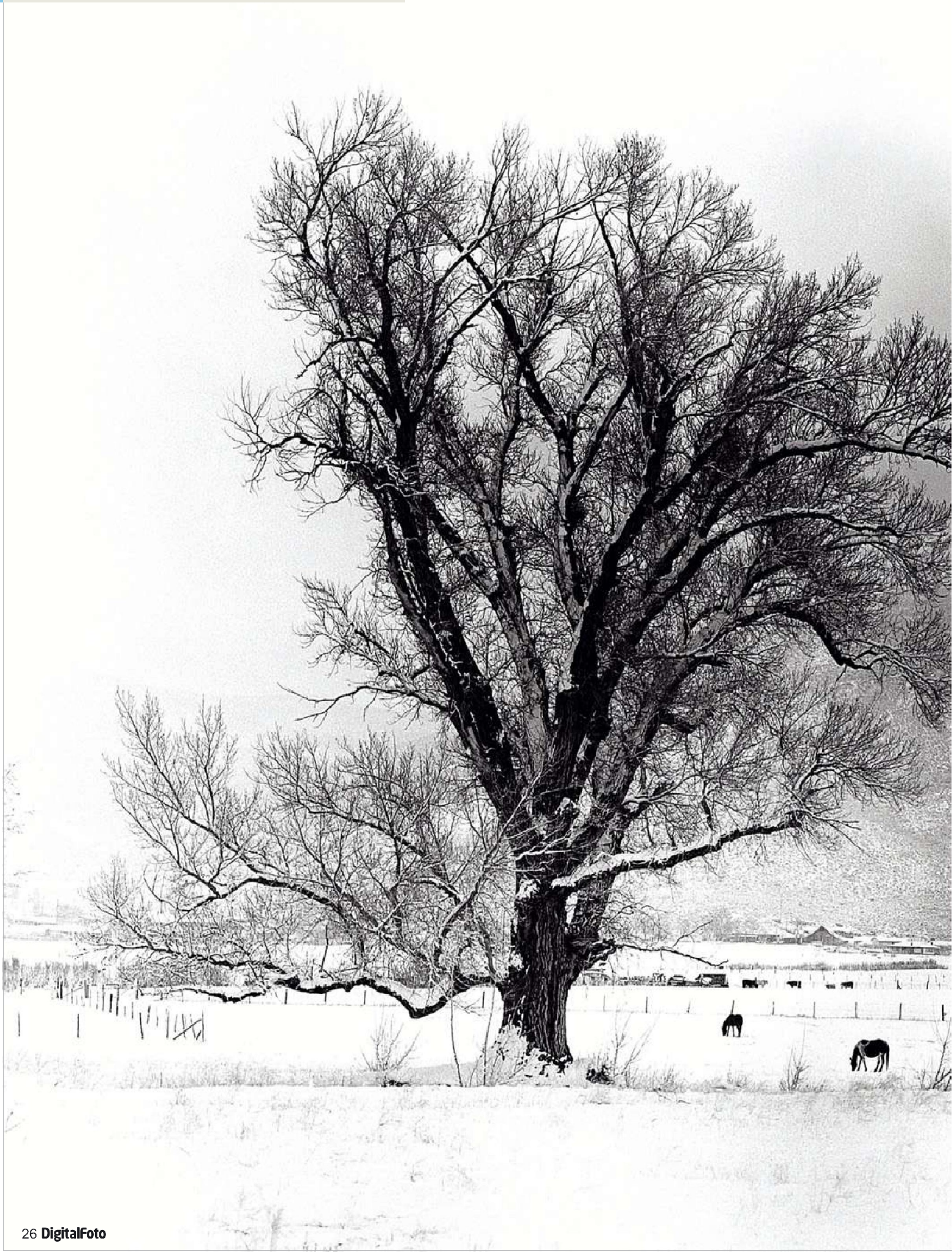
Experttips Förutse ljuset

Lär dig att förutse vädret. Leta efter luckor i molnen och titta på hur molnen rör sig för att kunna förutse var och när ljuset kommer att bryta igenom.

Mark Hamblin

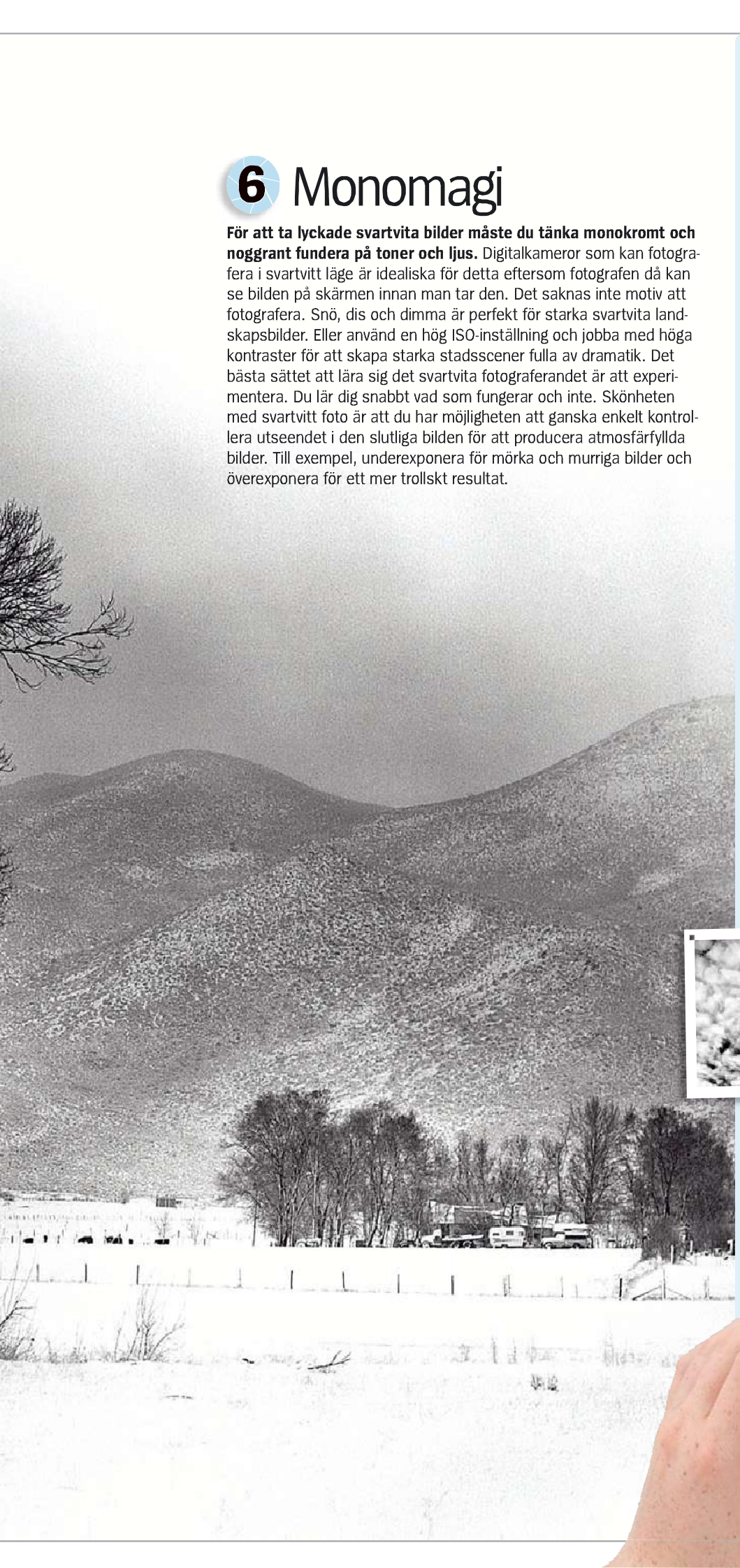
Tips för dina **vinterbilder**

Monte Nagler/Getty Images

6 Monomagi

För att ta lyckade svartvita bilder måste du tänka monokromt och noggrant fundera på toner och ljus. Digitalkameror som kan fotografera i svartvitt läge är idealiska för detta eftersom fotografen då kan se bilden på skärmen innan man tar den. Det saknas inte motiv att fotografera. Snö, dis och dimma är perfekt för starka svartvita landskapsbilder. Eller använd en hög ISO-inställning och jobba med höga kontraster för att skapa starka stadsscener fulla av dramatik. Det bästa sättet att lära sig det svartvita fotograferandet är att experimentera. Du lär dig snabbt vad som fungerar och inte. Skönheten med svartvitt foto är att du har möjligheten att ganska enkelt kontrollera utseendet i den slutliga bilden för att producera atmosfärfyllda bilder. Till exempel, underexponera för mörka och murriga bilder och överexponera för ett mer trollskt resultat.

5 tips för svartvita vinterbilder

1 Fotografera i färg!

Många digitalkameror har ett läge för att ta svartvita bilder vilket är jättebra eftersom man kan se bilderna innan man tar dem, men dåligt eftersom det inte ger så mycket kontroll. Så, om du vill ha mörka himlar eller mer kontrast eller brus ska du fotografera i färg och sedan konvertera i Photoshop. Och kom ihåg, om du fotar i svartvitt läge kan du inte göra om bilden till färg efteråt.

2 Komposition och form

Undvik tråkiga svartvita bilder genom att koncentrera dig på textur och kontraster i färgtonerna. Leta efter intressanta naturliga mönster och reflektioner i landskapet. Skapa rena kompositioner med starka naturliga linjer som leder ögat och använd dig av tredjedelsregeln.

3 Det fantasiska ljuset

Platt ljus ger platta svartvita bilder. Utan färg behöver du ett dramatiskt ljus för att skapa bra svartvita bilder. Låga ljusnivåer och ljus från sidan fungerar bäst för att skapa långa skuggor och för att framhäva textur och form. Försök att undvika att fotografera med solen bakom dig, stå istället i räta vinklar i förhållande till ljusets riktning.

4 Himlen är gränsen

Intressanta formationer på himlen som fluffiga vita moln, mörka murriga himlar eller dramatiska solnedgångar är perfekta för svartvita landskap. Lägg till ytterligare drama genom att applicera ett rött eller orange filter i Photoshop. Ett rött filter kommer också att göra en vanligt vit himmel mörkare, men de bästa lösningarna under de förhållanden är att leta efter starkare kompositioner där himlen inte är med.

5 Filter

När du fotograferar svartvita landskap digitalt kan det vara värt att använda ett polariseringsfilter och ett neutralt densitetsfilter. Polariseringsfiltret kommer att framhäva de vita molnen mot den blå himlen när det används i en rät vinkel från solen. ND-filter används för att balansera ljusare himlar mot mörkare förgrunder genom att justera exponeringen över delar av bilden med 1, 2 eller 3 exponeringssteg.

Fokusera på Däggdjur på vintern

Lär dig nya tekniker för att smyga och hur du ska göra för att få med dig bra bilder från möten med vilda djur.

Många däggdjur ser som allra bäst ut på vintern. Rävar har en stor buskig svans, rådjuren får tjocka vinterpälsar och hararna byter till sin vita vinterkostym. Vinterns utmaningar leder också till förändringar i djurens beteenden. De kommer närmre människan för att hitta mat och skydd. De här förändringarna ger stora möjligheter till bra bilder. Allt som behövs är grundläggande kunskaper om hur man ska bete sig i naturen, mycket tålamod och lite tur.

Mark Hamblin

För att ta riktigt bra bilder på djur måste du se till att ditt motiv inte vet att du är nära. Du måste använda alla kunskaper du kan om att smyga, hela tiden. De flesta däggdjur använder lukten som sitt främsta sinne så den gyllene regeln är att alltid smyga med vinden i ansiktet så att din doft förs bort från djuret. Det är också viktigt att röra sig tyst och långsamt och att hålla en låg profil med hjälp av vad naturen själv erbjuder i form av skydd. Var tålmodig, rör dig bara framåt när djuret ser avslappnat ut och rör dig mot djuret i ett slumpmässigt mönster snarare än att gå rakt fram. Om djuret är uppmärksamt ska du inte röra dig, minsta rörelse kommer att röja din position. Se till så att du har varma kläder, tänk på att du kommer att sitta still långa stunder och på att du då kommer att utsättas hårdare för kylan. Det är inte nödvändigt att bära full kamoflageutstyrsel men det kommer att göra det svårare för djuret att se dig. I de flesta förhållanden fungerar mörka eller naturliga färger bra, undvik syntetmaterial, de låter ofta mycket. Täck också över ditt ansikte och dina händer. För att vara säker på att du får din bild måste du vara förbered. Ha din kamera och ditt objektiv klart för att fota.

Försök att fotografera in i ljuset vid en solnedgång för att få ett magiskt orange ljus kring ditt motiv, eller fånga en siluett mot en himmel full av liv

Kontrollera allt innan du ger dig iväg, batterinivå, exponeringsinställningar, autofokus. Allt du ska behöva göra när tillfället visar sig är att trycka på knappen. Det finns en enkelhet med vintern som gör årstiden extra lämpad för att fotografera djur. Ofta är de låga ljusnivåerna tillräckliga för att motivet ska stå ut från sin »

Experttips gråsäl

- Gråsäl hittar du i Östersjön, mest längs med norrlandskusten. Leta efter ställen där det ofta är säl och där de parar sig.
- Använd naturliga skydd som stenar för att komma nära och se till att du håller din profil under horisonten.
- Gå ner lågt så att du kan fotografera sälarna i höjd med deras ögonnivå och använd en ärtpåse för att stödja ditt objektiv.
- Tjurarna kan vara aggressiva i parningstider så gå inte för nära, och hamna inte emellan två rivaliserande hanar.

Tips för dina vinterbilder

omgivning och för att dina bilder ska fyllas av värme och färger. Du kan försöka med att fotografera in i ljuset vid en solnedgång för att få ett magiskt orange ljus kring ditt motiv, eller kan du prova att fotografera en siluett mot en himmel full av liv. Frost och snö skvallrar om årstidens känsla. I tråkigt väder kan du ge lite fart till dina bilder genom att använda blixt. Blixten hjälper också till att få fram färgen i djurets päls. För bästa resultat ska du ta en exponeringsmätning och sedan använda upplättningsblixt i läget för slutarprioritet eller manuellt läge och reducera kraften hos blixten med mellan -1 och -2 exponeringssteg. För mer avlägsna motiv kan du använda en blixtförlängare. Den koncentrerar ljusstrålen och förlänger blixtens räckvidd. Mulna dagar kan du fotografera mot en solid bakgrund som sidan på ett berg, ett skogslandskap eller häckar utan att ta med himlen i bilden. Ljuset en molnig dag är perfekt för att ta fram texturen i djurets päls. Bestäm dig för vilken bakgrund du ska ha innan du närmar dig djuret.

Experttips hjortdjur

- Hjortdjur är som mest aktiva i gryning och skymning. Placera dig själv så att du ser ner över deras favoritmatplatser.
- Kronhjort och dovhjort finns mest i södra Sverige medan rådjur och älg återfinns i hela landet.
- Vilda hjortdjur är väldigt alerta så du behöver ett teleobjektiv på minst 300 mm.
- Närma dig djuret med vinden mot dig hela tiden. Minsta doft av människa kommer att röja din position.

Experttips harar

- Sent på vintern blir hararna mer ivriga när de börjar leta efter en partner. Titta på fälten vid skymningen för att se om det är någon aktivitet.
- Det bästa sättet att smyga på harar är att kravla på magen och hålla sig så lågt som möjligt.
- Harar följer givna mönster. Hitta deras stigar och lägg dig sedan så att du kan ta kort när de kommer.
- Man kan ibland komma väldigt nära en hare och då kan det räcka med ett 200mm-objektiv. Men vanligtvis krävs ett 500mm-objektiv för att ta en närbild.

All images Mark Hamblin

Experttips rävar

- Stadsrävar är lättare att komma nära än de rävar som bor på landet. Leta efter dem i parker och i stadsnära skogar.
- I december och januari kan man höra deras parningsläten om nätterna. Om du hör dem nära kan du prova med att ställa ut hundmat för att locka dem till dig.
- Placera maten på en attraktiv plats och använd gärna ett hus eller ett skjul som skydd. Ett teleobjektiv bör fungera i de flesta situationer.
- Om de besöker på natten kommer du att behöva blixt. För att undvika att få ”gröna ögon” ska du använda en extern blixt.

Lär dig...
Använda långa objektiv

Här visar vi hur du alltid får skarpa bilder med långa objektiv.

Ett stort teleobjektiv är nödvändigt för att fotografera djur i naturen. Härskarna bland objektiven är de snabba stora objektiven, men så kostar de också därefter. De är också tunga att bära runt på och bökiga att hantera. De huvudsakliga alternativen är 300mm f/2,8, 200-400 f/4 (bara Nikon), 400mm f/2,8, 500mm f/4 och 600mm f/4. De kostar från ca 40 000 kronor och uppåt och väger mellan 2,5 kg och 5,3 kg. Det är nödvändigt med ett kraftigt stativ och stativhuvud. Många proffs använder Gitzo 1348 (runt 9 000 kronor) eller 1548 (11 000 kronor) kombinerat med ett Arca Swiss B1 QR-kulhuvud (cirka 5 000 kronor). Du behöver också uppgradera din ryggsäck för att kunna bära med dig de här större objektiven. Om det här är priser utanför din budget kan du prova ett 300mm f/4, 400mm f/5,6 eller 70/100-400/500 zoomobjektiv med förlängningstuber. De, tillsammans med 1,5X brännviddsförlängen som många digitala systemkameror har, ger mycket kraft för en bråkdel av kostnaden och en vikt precis över 1 kilo.

1 Enkel transport
När du är ute i fältet vill du inte plocka fram din utrustning ur väskan hela tiden så gör allt i ordning och bär den antingen fastmonterad på stativet över axeln eller i axelremmen.

2 Objektivfilter
Ljusstarka teleobjektiv (f/2,8 eller f/4) har stora linser fram, för stora för vanliga filter. Istället kan man stoppa in filter närmre kameran. Notera att om du använder ett polariseringsfilter dämpas alldeles för mycket ljus för att fotografera djurliv.

3 Ärtpåse
Ett alternativ, ofta mer stabilt, är att stödja ditt objektiv på en ärtpåse, en påse fylld med ärtor eller andra korn. Placera påsen på ett stabilt underlag som en sten eller ett staket och tryck ner objektivet mot påsen med handen.

För- och nackdelar med telekonverterare

De senaste telekonverterarna är optiskt helt superba när de används tillsammans med ett kvalitetsobjektiv. De är ofta ett bra sätt att förstärka kraften hos ditt objektiv. Tänk på att konverterarna stjäl mycket ljus som inte når in till sensorn (ett exponeringssteg för 1,4X och två steg för 2X). Och eftersom konverterarna förlänger brännvidden ökar också risken för kameraskak.

Panoreringsteknik för långa objektiv

För djur som rör sig vill du ha möjligheten att panorera enkelt för att kunna följa ditt djur. Det görs enklast med ett stativhuvud med en kulled eller med ett speciellt stativfäste som finns att köpa. När du ska panorera måste du lossa på trycket på kulhuvudet så att du kan röra kameran smidigt. Använd kontinuerlig autofokus för att ha fokus genom hela bilden.

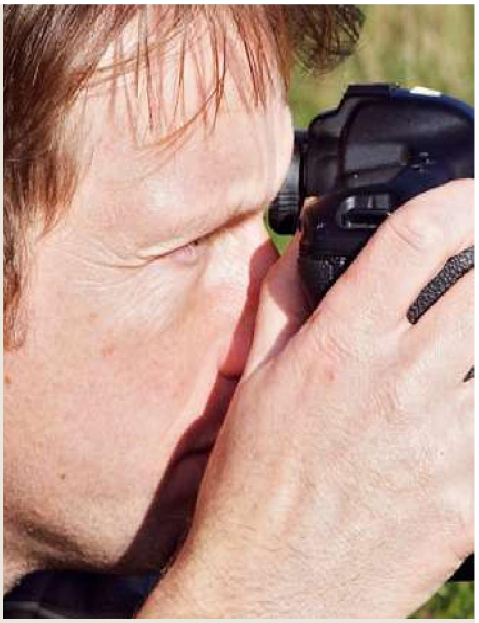

4 Kameraskak

Långa objektiv kan drabbas av kameraskak på grund av vinden eller för att marken inte är riktigt fast. Rätt använd teknik kan reducera de här vibrationerna. Genom att placera din vänstra hand på objektivet ovanför stativhuvudet kan du hjälpa till att minska vibrationerna.

5 Smidig teknik

För de skarpaste bilderna ska du trycka ditt öga riktigt nära sökaren, hålla ordentligt i kameran med din högra hand och sakta trycka av bilden snarare än att rycka av den. För statiska motiv kanske du har tid att låsa speglarna.

6 Montera objektivet

Montera alltid objektivet (inte kameran) direkt på stativhuvudet. Det bästa sättet att göra det är att använda en snabbkoppling som enkelt glider på plats och som fixeras med en låsskruv.

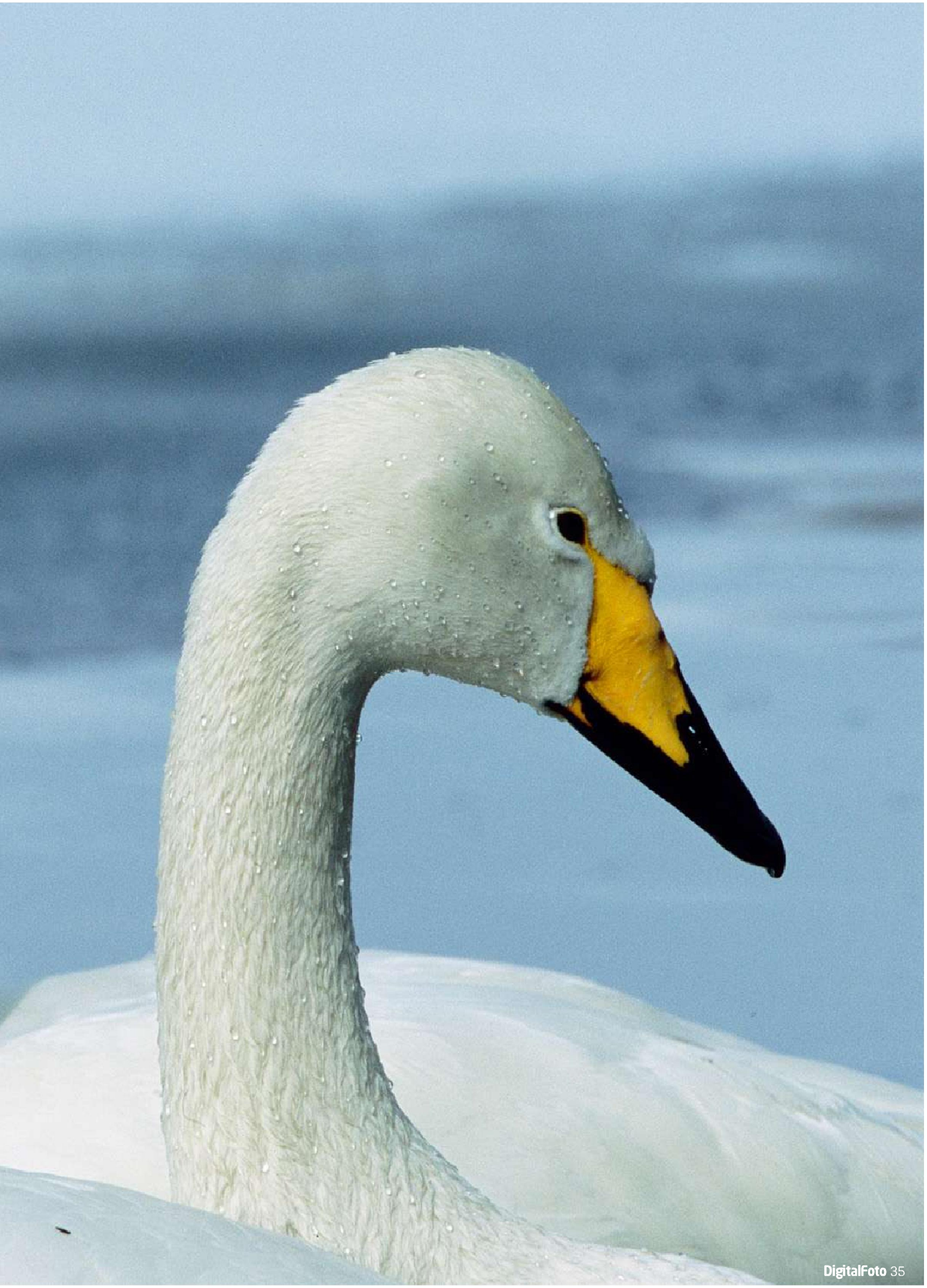

Fokus på Vinterns vilda fåglar

Det krävs bara några få små tekniker för att ta riktigt bra bilder på svanar, ankor och gäss.

Det erbjuds betydligt fler möjligheter att fotografera vilda fåglar än däggdjur. Trots det kalla vädret så väljer många arter att stanna i Sverige. Sjöfåglarna som stannar samlas ofta där det finns öppet vatten och det är då enkelt att fotografera dem med minimal ansträngning. För att underlätta ditt arbete kan du bygga ett gömme där du vet att det kommer att finnas många fåglar. Men att arbeta från ett permanent gömme innebär också att man måste kompromissa. Du kommer att vara begränsad till en plats och du måste nöja dig med lite större perspektiv på bilderna, om du inte har ett teleobjektiv som är stort nog för att komma in riktigt nära.

Timothy Laman/Getty Images

Tips för dina **vinterbilder**

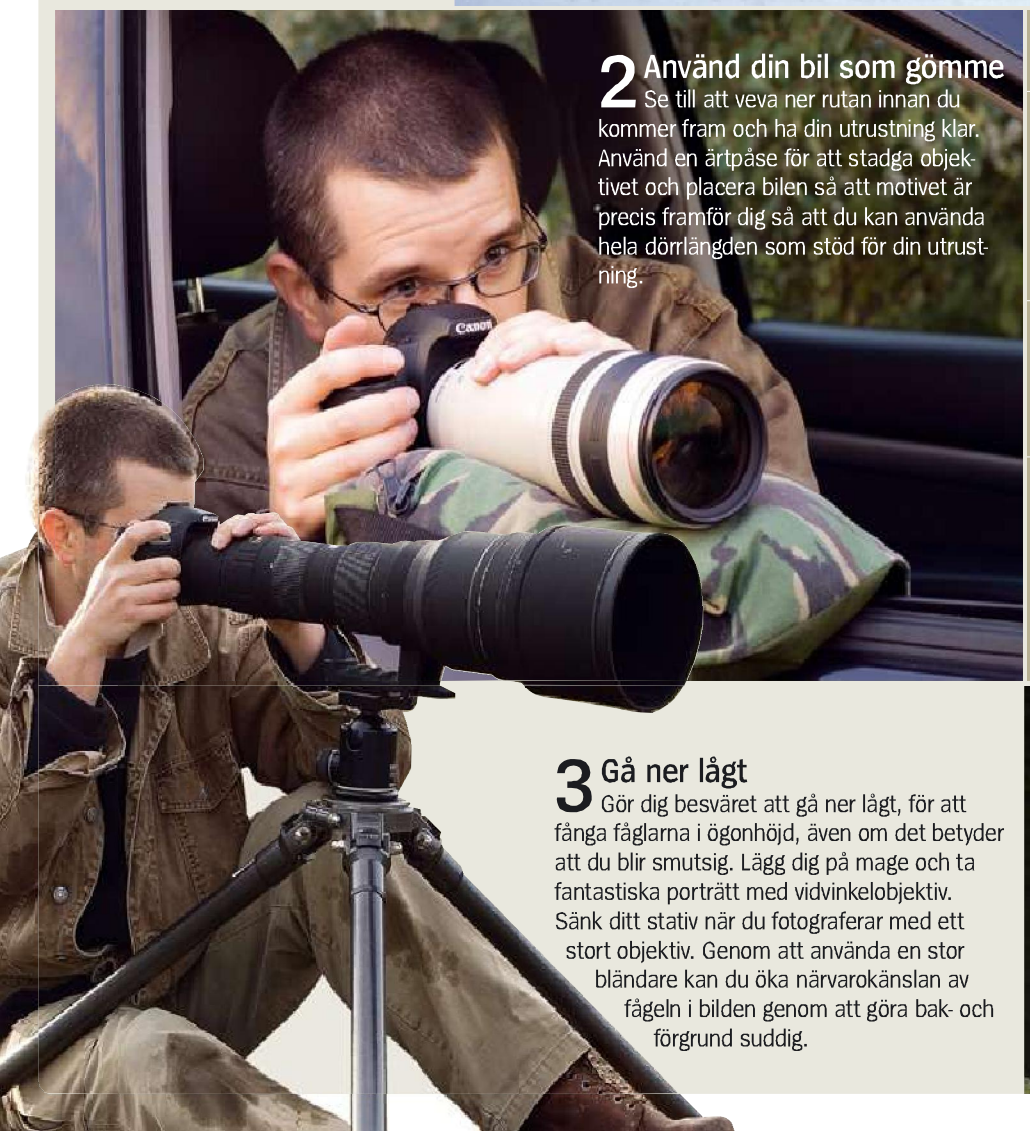
Lär dig...
Ta bättre fågelbilder

Följ våra tips för att få fler bra bilder och för att komma hem med den perfekta bilden.

Karen Kasmauski/Getty

1 Lär känna ditt motiv
Du behöver inte läsa otaliga naturböcker för att ta bättre bilder. Men det du kan göra är att titta på hur fåglarna rör sig, och se vilket håll det blåser åt. Fåglar lyfter alltid mot vinden.

2 Använd din bil som gömme
Se till att veva ner rutan innan du kommer fram och ha din utrustning klar. Använd en ärtpåse för att stadga objektivet och placera bilen så att motivet är precis framför dig så att du kan använda hela dörrlängden som stöd för din utrustning.

3 Gå ner lågt
Gör dig besväret att gå ner lågt, för att fånga fåglarna i ögonhöjd, även om det betyder att du blir smutsig. Lägg dig på mage och ta fantastiska porträtt med vidvinkelobjektiv. Sänk ditt stativ när du fotograferar med ett stort objektiv. Genom att använda en stor bländare kan du öka närvarokänslan av fågeln i bilden genom att göra bak- och förgrund suddig.

Nödvändig utrustning

❶ **Teleobjektiv:** För ”seriöst” fågelfotograferande behöver du ett 400-500mm-objektiv. När du monterar det på en systemkamera med en APS-sensor (som 400D eller D80) får du en brännvidd motsvarande 600-800mm med 35mm film. Och när du fotograferar fåglar behöver du all brännvidd du kan få...

❷ **Stativ:** Det kanske inte behövs sägas, men ett stadigt stativ kommer att ge en bättre kvalitet på dina bilder. Du behöver inte köpa det dyraste kolfiberstativet. Ett stativ i aluminium är både prisvärt och effektivt så att det räcker.

❷ **Ärtpåse:** En ärtpåse skyddar objektivet och ger ett mycket stabilt stöd i förhållanden där ett stativ kan vara mindre smidigt att använda. Det kan också användas till att hänga över ett objektiv för att dämpa vibrationerna. Ett bärhandtag på ärtpåsen är smidigt när du har mycket annan utrustning att bära på.

Experttips Flygbilder

● Lär dig din kamera. Du måste veta hur du byter till höghastighetsfotografering och du måste snabbt kunna byta inställningar så att du kan följa en fågel som flyger i luften. Du måste också veta hur du använder dina autofokuspunkter.

● Se till så att alla dina autofokuspunkter är aktiva om du ska fotografera en hel flock fåglar mot en ren bakgrund (som himlen) men var mer selektiv om bakgrunden är mer detaljerad annars kommer objektivet att jaga efter en fokuspunkt. Välj en sensor som låter dig följa fågelns nacke eller huvud, snarare än deras vingspetsar.

● Om vädret är mulet och himlen är platt och grå bör du fundera på att fotografera något annat än flygande fåglar eftersom resultatet kan bli väldigt livlöst. Alternativt kan du försöka med att ta bilden i svartvitt för en mer kreativ känsla. Använd en lång slutartid för lite kreativ oskärpa.

David Tipling/Getty

Marcus Hawkins

Daniel J Cox/Getty Images

Tips för dina vinterbilder

Atmosfär
Du måste inte alltid jaga det gyllene ljuset för att ta bra fågelbilder. Här användes kalla toner för att framhäva de disiga förhållanden och en långsam slutartid för att förstärka känslorna.

Marcus Hawkins

Få ut det mesta ur ett gömme
Det enklaste sättet att fotografera djur på vintern är från ett gömme i ett naturreservat. En köldknäpp kan göra så att fåglarna kommer nära, men du behöver fortfarande ett ordentligt objektiv i trakterna runt 400mm för att få ett tillräckligt stort och nära bildutsnitt. Tänk på att många gömmen inte är byggda för fotografer och att stora objektiv inte alltid får plats i fönsteröppningarna. När man ska ta en panorerande bild på flygande fåglar kan man använda en ärtpåse att lägga på fönsterkarmen för att avlasta armarna.

54 erbjudanden till dig som ska till Malmö nästa vecka:

Under november flyger vi 10–11 gånger om dagen, alla vardagar, från Arlanda till Malmö. Köper du en Flex-biljett kan du boka om precis hur du vill.
Välkommen ombord!

Boka och checka in på www.sas.se, där du även hittar alla destinationer. Bokar du på 0770-727 727 eller via din resebyrå tillkommer en serviceavgift. Du tjänar alltid EuroBonus Baspoäng som kan ta dig till Guldstatus, då du flyger med oss.

Nya Inrikesflyget Alltid från **450:-**

SAS
Scandinavian Airlines

A STAR ALLIANCE MEMBER

Lär dig...
Ge dina bilder snygga Kurvor

Kurvor-verktyget är inte sällan din livlina när färger och nyanser behöver korrigeras. Tim Shelbourne visar hur lättanvänt detta kraftfulla kommando kan vara.

DU BEHÖVER *Photoshop 7/CS/CS2*
DU LÄR DIG *Justera färg och exponering med Kurvor*
DET TAR BARA *30 minuter*

När det gäller nyans- och färgjusteringar i Photoshop är Kurvor verktyget framför alla andra. Det finns visserligen många andra sätt att manipulera färger och nyanser i dina bilder, men inget av dem är så kraftfullt, exakt, och flexibelt som just Kurvor. Med hjälp av Kurvor kan du justera alla bildens nyanser eller bearbeta dem individuellt med överlägsen precision. Du kan använda Kurvor för att korrigera färgstick och för att manipulera specifika nyansintervall utan att påverka övriga nyanser.

Såväl nybörjare som mer erfarna användare kan tycka att Kurvor-verktyget ser ruskigt komplicerat ut, men på de följande sidorna ska vi visa att det faktiskt är väldigt enkelt att använda och fungerar på ett logiskt sätt. Plocka fram den skrämmande Kurvor-dialogrutan och läs vidare så tämjer vi det här vilddjuret!

Ursprungsbild

Getty

Grunderna: Så använder du Kurvor

Navigera i dialogrutan Kurvor

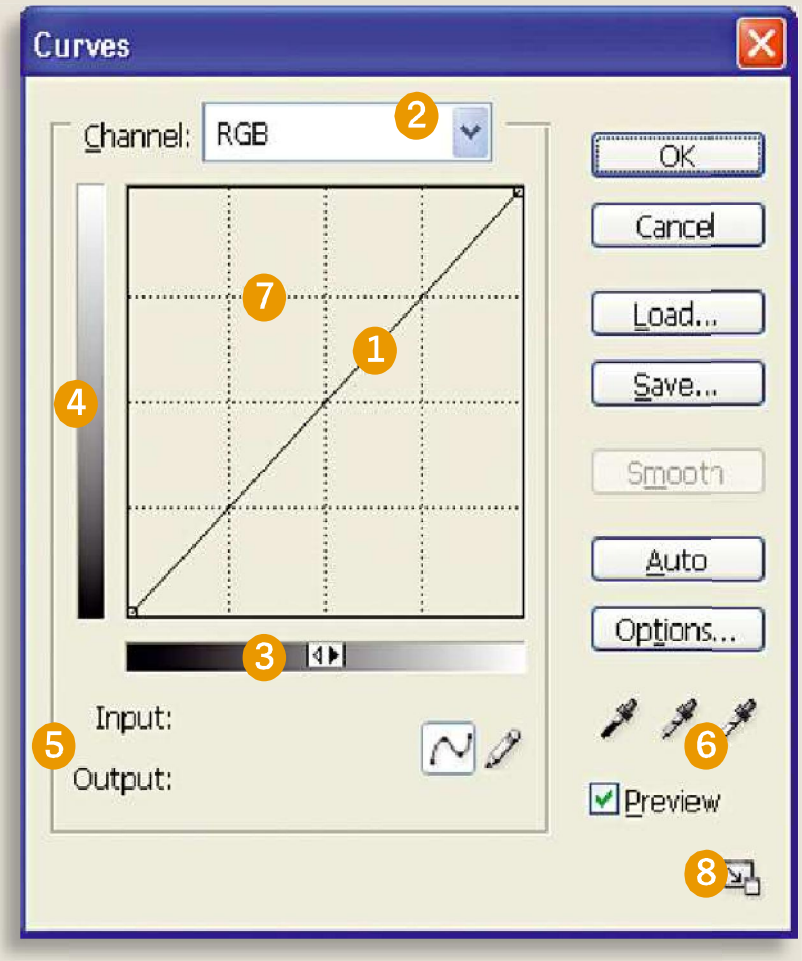
Det finns flera delar i dialogrutan Kurvor – här förklarar vi vad de gör

1 Kurvan
Detta är själva kurvan. Du kan placera styrpunkter på kurvan och dra dem för att justera kurvans utseende.

2 Kanalväljare
Här väljer du om du vill arbeta med alla färger samtidigt eller med de individuella färgkanalerna.

3 Invärdesaxel
Denna axel representerar de ursprungliga nyanserna i din bild, från skuggor över mellantoner till högdagrar.

4 Utvärdesaxel
Denna axel motsvarar nyanserna du får som resultat genom att justera kurvan.

5 In- och Utvärden
Här visas ursprungliga nyansvärden och värden efter justeringen i numerisk form.

6 Pipetter
Du har separata pipettverktyg för skuggor, mellantoner och högdagrar. Dessa använder du för att ange svart- och vitpunkt samt för korrigering av färgstick.

7 Rutnät
Rutnätet hjälper dig placera styrpunkterna. Du kan visa ett mer finmaskigt nät genom att hålla ned Alt-knappen och klicka i rutnätet.

8 Expandera dialogrutan
Om du klickar här görs dialogrutan något större, vilket kan hjälpa dig vid finjusteringar av kurvan.

När du först visar dialogrutan Kurvor via kommandot Bild>Justeringar>Kurvor är själva kurvan inte alls vad vi normalt tänker på som en kurva utan en rak, diagonal linje.

Det här är en kurva i matematisk snarare än vardaglig mening. Den blir kurvigare när du gjort dina justeringar.

Du manipulerar kurvan genom att placera styrpunkter på den och dra dessa för att ändra kurvans form och därmed bildens nyanser. Kurvan representerar nyansintervallet för hela bilden – från skuggor längst ned till högdagrar högst upp, med mellantonerna i mitten. Notera hur axlarna till vänster och under kurvan motsvarar denna distribution av nyanser.

Den horisontella axeln representerar invärdena, det vill säga ursprungsnyanserna i din bild. Nyanserna du ser på axeln motsvarar positionen på kurvan ovanför. Om du tänker dig att du drar en vertikal linje från nyanserna på denna axel upp till kurvan, så ligger respektive nyans på detta ställe på kurvan. Den vertikala axeln motsvarar på samma vis utvärden, det vill säga de nyanser som blir resultatet efter justeringen.

En av de stora fördelarna med Kurvor är att du kan använda kommandot för att justera färger såväl som nyanser. Som standard visas kompositkanalen (rött, grönt och blått kombinerat för RGB-färg), så när du böjer kurvan justerar du alla nyanser samtidigt. Enkelt uttryckt: nyanserna görs ljusare genom att dra kurvan uppåt och mörkare genom att dra den nedåt. Det gäller bara att hitta rätt balans mellan dem.

Du kan även justera kurvan för de separata färgkanalerna och därmed hur stor effekt individuella färger har på bilden. Detta gör du genom att välja en färgkanal i listan längst upp. Vi kommer att titta på detta lite senare; för tillfället koncentrerar vi oss på att justera kompositkanalen.

Expert-tips Att använda justeringslager

Välj Lager>Nytt justeringslager>Kurvor. Genom att använda justeringslager istället för Kurvor-verktyget direkt kan du få mer flexibilitet i arbetet, eftersom du kan dubbelklicka på lagret i efterhand och finjustera kurvan. Du kan också minska justeringslagrets opacitet för att reducera effekten från justeringarna du gjort.

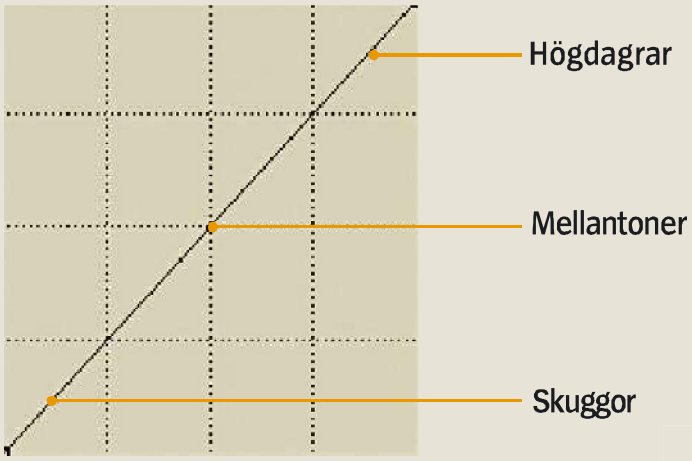

Skapa styrpunkter

För att justera kurvan behöver du lägga till styrpunkter, vilka du därefter kan dra med

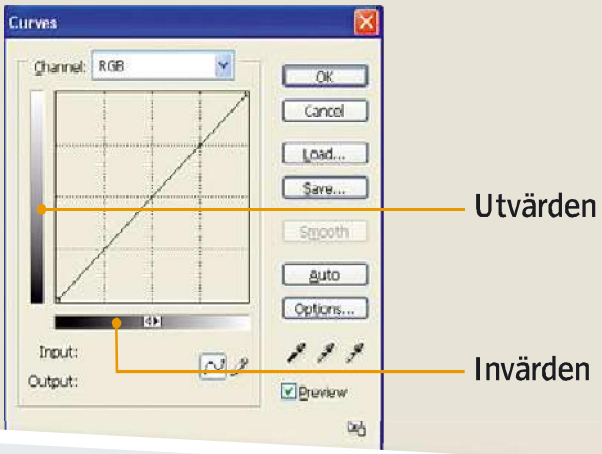
Rutnätet i dialogrutan Kurvor

Här ser du var nyansintervallen ligger på kurvan: skuggor längst ned, högdagrar längst upp och mellantoner mellan dessa.

Axlarna i dialogrutan Kurvor

Det finns två axlar i dialogrutan Kurvor. Den horisontella axeln visar ursprungliga värden i bilden. Den vertikala utvärdesaxeln visar värdena efter justering.

musen för att förändra kurvans form. Du lägger till dessa punkter genom att klicka vid önskad position på kurvan. Du kan använda pipettverktyget för att mer exakt lokalisera de nyansvärden du vill justera. Aktivera pipettverktyget innan du öppnar dialogrutan Kurvor och se till så att Provstorlek är satt till "3 x 3 medel" i inställningsfältet. När du har öppnat Kurvor kan du nu hålla ned Ctrl-tangenten och klicka på den nyans eller färg i bilden du vill justera, så skapas en styrpunkt på kurvan vid exakt den position i nyansintervallet som du klickat på.

Det maximala antalet styrpunkter du kan ha i kurvan är 14, men i praktiken behöver du sällan fler än fyra. Ifall du behöver ta bort styrpunkter från kurvan gör du detta genom att dra dem utanför rutmönstret.

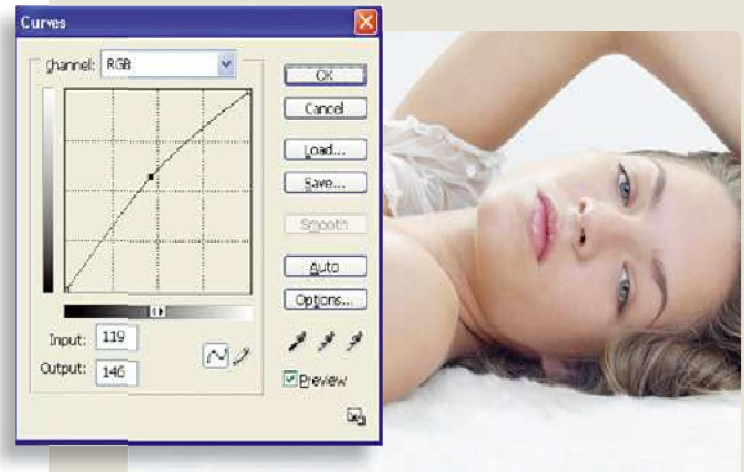

Här har vi använt ett par enkla kurvor för att göra den här bilden ljusare respektive mörkare.

Ursprungsbild

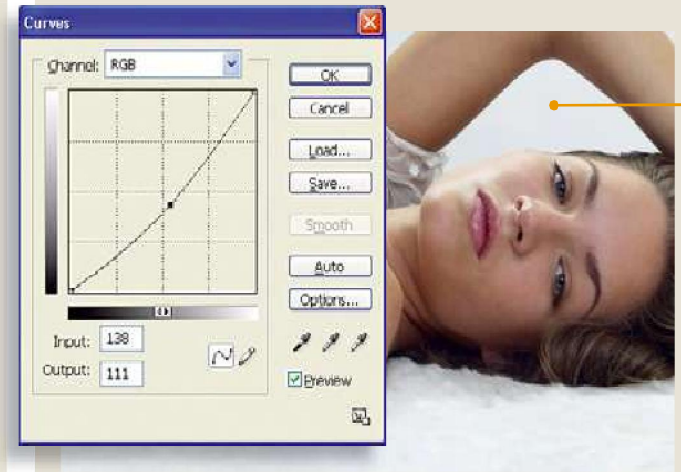
Gör hela bilden ljusare

En enkel justering uppåt i mitten av kurvan gör hela bilden ljusare. Mellantonerna påverkas mest medan skuggor och högdagrar berörs mindre. När detta inte är vad du vill göra kan du istället göra bilden mörkare...

Gör hela bilden mörkare

Här är den omvända kurvan som istället böjer sig nedåt i mitten och gör hela bilden mörkare. Liksom tidigare är effekten störst i mellantonerna.

Grunderna:
Justera exponering

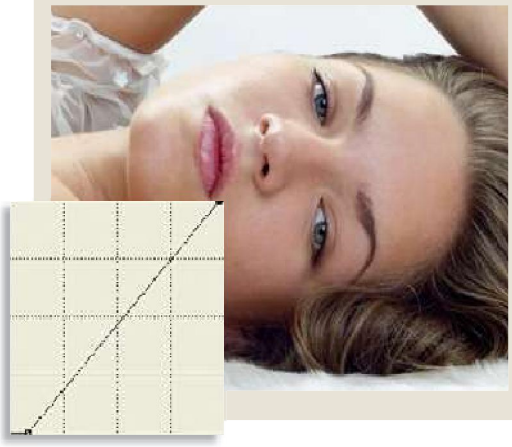
Nu kommer vi att ta en titt på hur du kan justera exponeringen av en bild genom att förändra kurvan för kompositkanalen.

När du vill justera bara en del av ett nyansintervall behöver du ofta placera styrpunkter vid rutnätets skärningspunkter för att hindra närliggande intervall från att påverkas av justeringarna.

Vår ursprungsbild känns lite platt och kan dra fördel av flera av de nyansjusteringar som går att göra via Kurvor.

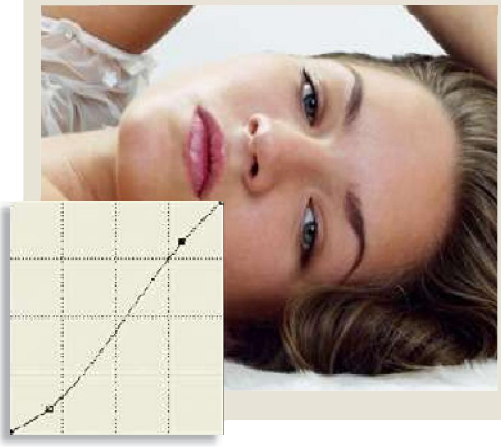

Ursprungsbild

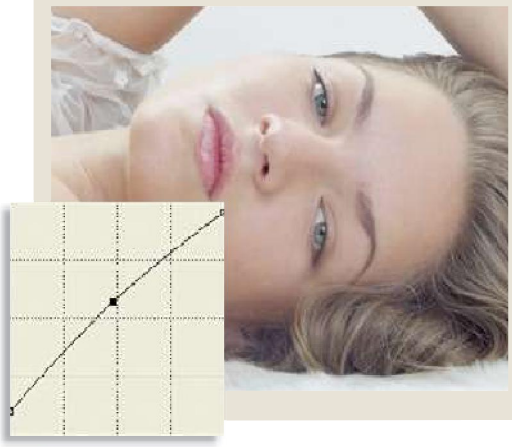
1 Öka kontrast
(Flytta ändpunkterna)

Den här kurvan gör samma sak som att justera svart- och vitpunkt med Nivåer-kommandot. Genom att trycka ihop bildhistogrammet används fler pixlar för resterande nyansintervall, vilket ökar kontrasten.

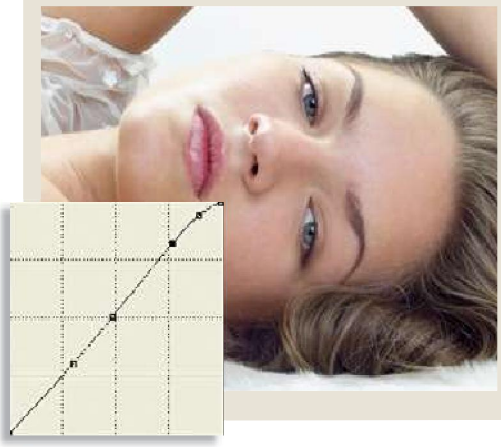
2 Öka kontrast
(S-kurvan)

Den här kurvan gör högdagrar ljusare och skuggor mörkare. En mjuk S-kurva ger en mjukare kontrastökning medan en brant S-kurva ökar kontrasten dramatiskt.

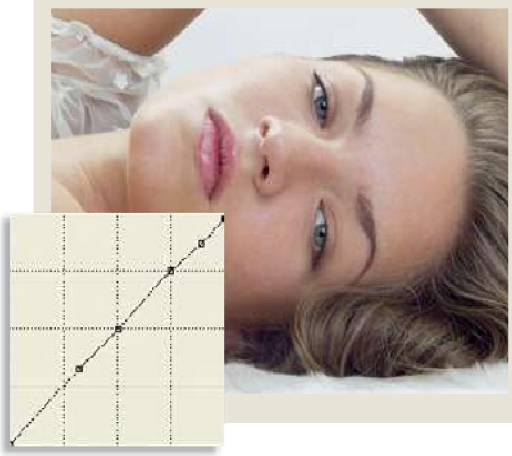
3 Minska kontrast

För att minska kontrast flyttar du kurvans två ändpunkter. Dra styrpunkten för skuggor uppåt och den för högdagrar nedåt. Lägg till en tredje styrpunkt för mellantonerna och dra den uppåt en liten bit för att göra dem ljusare.

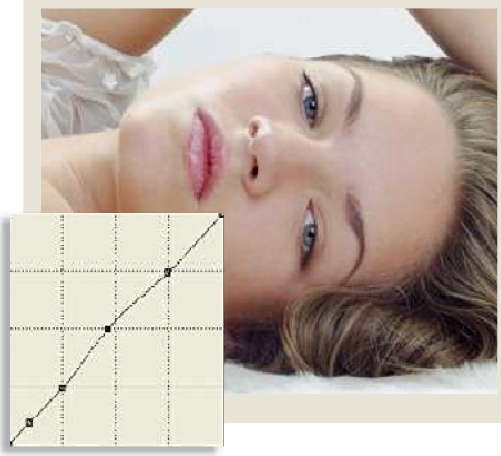
4 Förstärk högdagrar

De två lägre styrpunkterna låser mellantonerna i kurvan och bör placeras först. Använd sedan de övre styrpunkterna för att dra den övre delen av kurvan uppåt en aning, vilket gör högdagrarna ljusare.

5 Dämpa högdagrar

Liksom tidigare har vi låst kurvans lägre del med hjälp av två styrpunkter, vilket gör att mellantonerna inte påverkas av justeringarna. Ändpunkten för högdagrar dras sedan ned en liten bit för att göra högdagrarna mörkare.

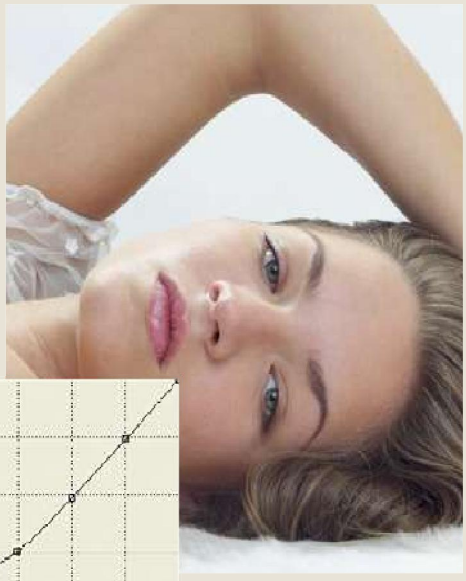
6 Gör mellantoner ljusare

Genom att låsa områdena för högdagrar och skuggor på kurvan med styrpunkter på rutnätets skärningspunkter kan en styrpunkt i mellantonsområdet dras uppåt för att göra enbart dessa nyanser ljusare.

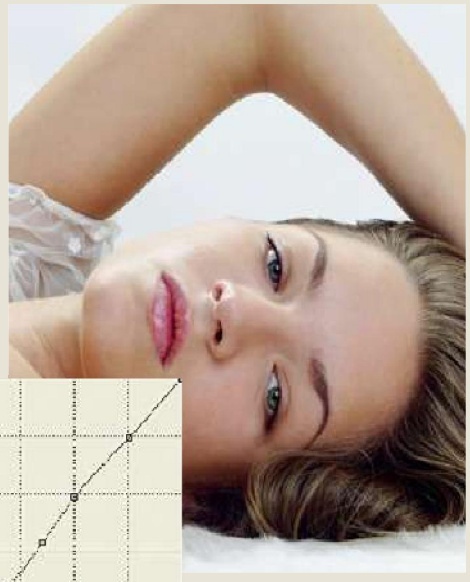
7 Gör mellantoner mörkare

Detta är motsatsen till föregående kurva. Vi låser återigen områdena för högdagrar och skuggor och drar ned området i mitten för att göra mellantonerna mörkare. Ju längre ned du drar styrpunkten i mitten, desto mörkare blir mellantonerna.

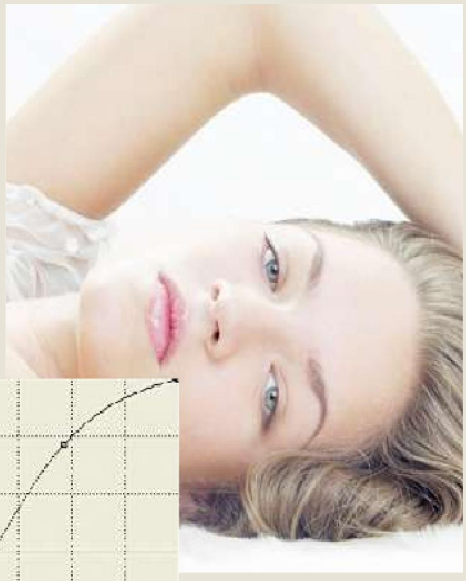
8 Gör skuggor ljusare

Med styrpunkter placerade vid skärningspunkterna för intervallen som motsvarar skuggor och högdagrar låser vi kurvan så att den lägre ändpunkten kan dras upp och göra skuggor ljusare. Ytterligare en styrpunkt kan placeras lite högre upp och dras uppåt för att göra effekten mer dramatisk.

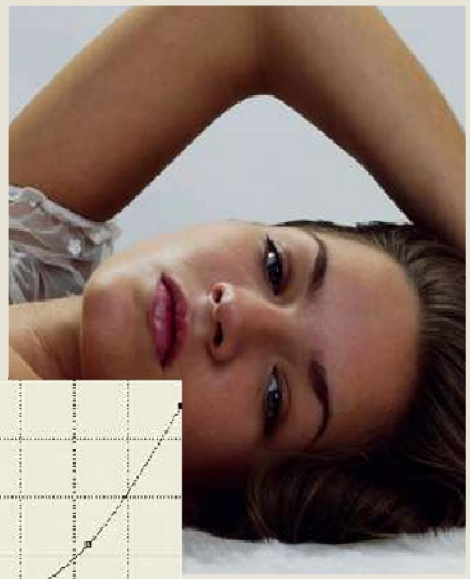
9 Gör skuggor mörkare

Efter att ha låst resten av kurvan med styrpunkter dras ändpunkten för skuggor till höger för att göra bildens skuggor mörkare. Som du kan se från effekten på själva bilden minskar effekten gradvis när vi närmar oss mellantonerna. En extra styrpunkt lite högre upp i skuggregionen dras ned en liten bit.

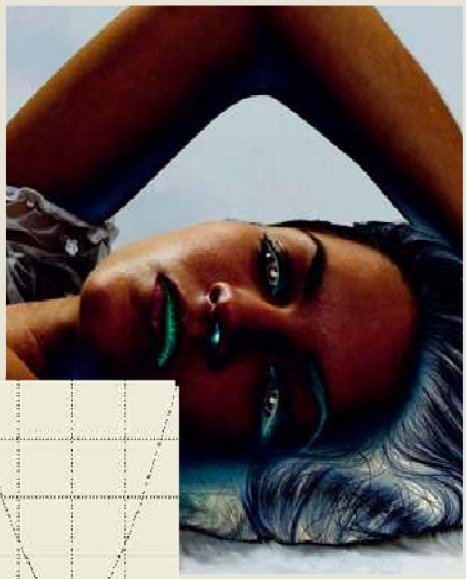
10 High key

Med hjälp av två styrpunkter, en i skuggområdet och en mellan mellantoner och högdagrar, kan vi skapa en high key-effekt på bilden. Den övre delen av kurvan dras uppåt för att göra hela det övre intervallet av nyanser ljusare, medan skuggområdet görs mer subtilt ljusare genom att bara dras uppåt lite grann.

11 Low key

Dra ändpunkten för högdagrar nedåt för att göra högdagrar mörkare och dra ändpunkten för skuggor till vänster för att göra även skuggorna mörkare. För att fullända effekten dras en styrpunkt i mellantonsområdet nedåt för att göra mellantonerna mörkare.

12 Solarisera

Ändpunkten för skuggor dras upp ända till toppen av rutnätet. Därefter placeras en styrpunkt i mitten av kurvan. Dra denna mittpunkt ned till botten av rutnätet för att skapa en klassisk solariseringseffekt. Du kan styra graden av solarisering genom att dra mittpunkten längre upp och på så vis ändra kurvans djup.

Förbättra dina färger

Photoshops Kurvor-verktyg gör det väldigt enkelt att förstärka färger och ta bort färgstick med god kontroll över slutresultatet.

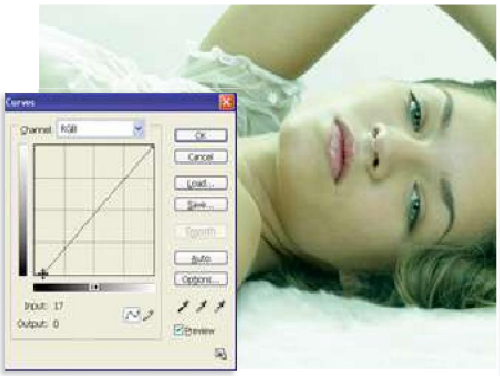
Getty Images

Du kan använda Kurvor för att korrigera och förstärka färger såväl som nyanser. För att göra detta behöver vi arbeta med kurvorna för varje färgkanal i bilden separat. Innan vi ger oss på att förstärka enstaka färger måste vi dock först se till så att eventuella färgstick har tagits bort. Detta gör vi genom att använda pipettverktygen i Kurvor-dialogrutan. Med hjälp av de svarta och vita pipettverktygen kan färgstick neutraliseras fullständigt. Kontrollera att pipettverktyget är inställt på "3 x 3 medel" innan du försöker korrigera färgstick. Det kan också vara praktiskt att ha paletten Info framme så att du kan se färgvärdena för respektive färgkanal. Detta gör det möjligt att upptäcka färgstick via okaraktäristiskt höga värden för någon kanal när du för pipettverktyget över ett neutralt område i bilden.

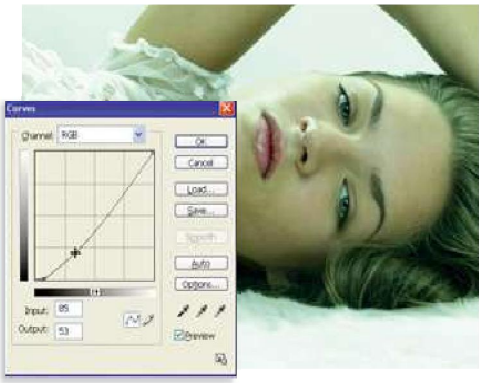
Kommandot Tröskelvärden kan tillfälligt tas till hjälp för att lokalisera skuggor och högdagrar, vilka vi därefter kan markera genom att hålla ned Shift-tangenten och klicka med pipett-verktyget. Med dessa två referenspunkter till hands blir det lättare att korrigera färgsticket med pipettverktyget.

För att justera enskilda färger i en bild behöver vi välja rätt färgkanal i dialogrutan Kurvor. Kurvan för respektive färgkanal påverkar bildens sammansättning av färger enligt färgcirkeln. Om du drar kurvan för den blå kanalen uppåt blir bilden blåare eftersom du introducerar mer blått, men drar du den nedåt (det vill säga tar bort blått) kommer bilden att bli gulare eftersom gult står på motsatt sida om blått i färgcirkeln. På motsvarande sätt ligger cyan mittemot rött och magenta mittemot grönt i färgcirkeln.

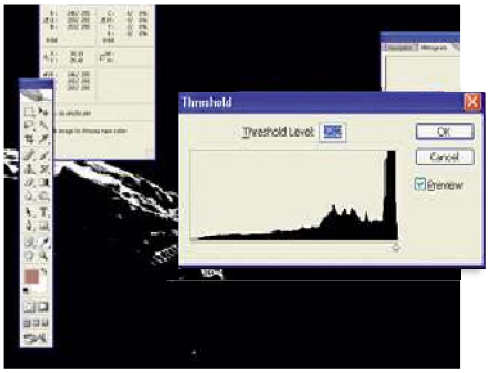
1 Korrigera exponering

Visa bildhistogrammet via Fönster>Histogram. Det första vi kommer att göra är att justera exponeringen. Välj Bild>Justeringar>Kurvor. Dra ändpunkter för skuggor lite grann till höger för att avlägsna den plattaste delen av histogrammet.

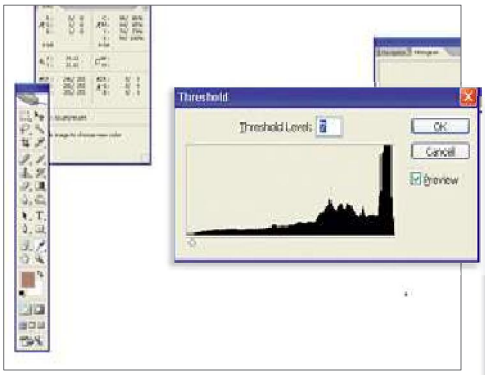
2 Gör bilden lite mörkare

Placera nu en styrpunkt lite längre upp i skuggintervallet och dra denna en liten bit nedåt för att göra hela bilden något mörkare utan att påverka högdagrarna allt för mycket. Du kan läsa mer om hur du gör sådana här nyanskorrigeringar i föregående artikel.

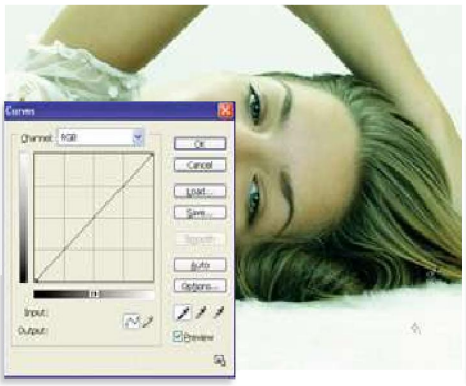
3 Hitta vitpunkten

Välj Bild>Justeringar>Tröskelvärde. Dra skjutkontrollen först så långt till höger det går och sedan långsamt tillbaka tills bara några få vita områden visas i bilden. Se till att pipettverk-tyget är aktiverat och Shift-klicka i ett av dessa områden för att lägga till en markör.

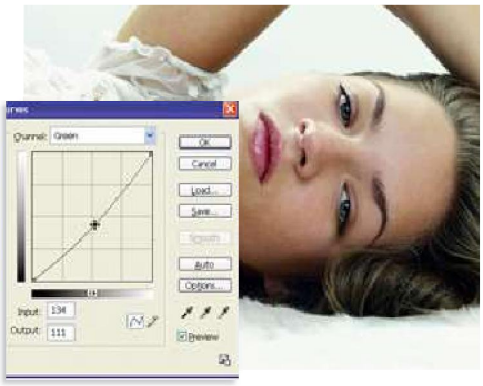
4 Hitta svartpunkten

Dra nu skjutreglaget åt vänster tills du bara kan se några få svarta prickar. Håll ned Shift-tangenten och klicka på en av dessa med pipettverktyget. Därefter behöver vi inte mer hjälp från Tröskelvärden, så välj Avbryt i dialogrutan.

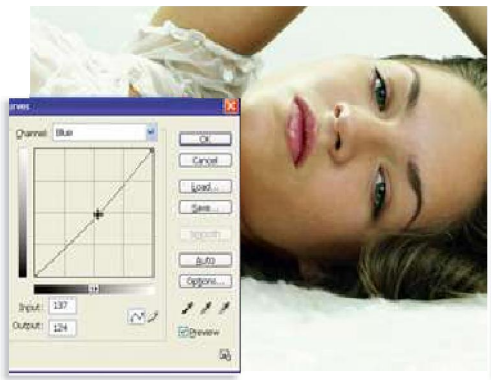
5 Korrigera med pipetterna

Gå tillbaka till Bild>Justeringar>Kurvor. Välj det vita pipettverktyget och klicka på den första markören du skapade. Välj det svarta pipettverktyget och klicka på markören du skapade för svartpunkten. Färgsticket är nu nästan eliminerat, men vi behöver finjustera färgerna lite till.

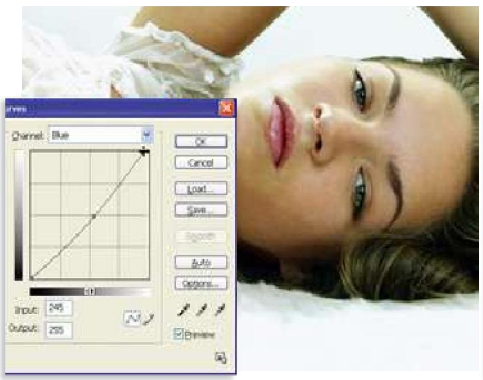
6 Minska mängden grönt

Bilden behöver göras lite varmare och har för mycket grönt i mellantonerna. Välj kanalen Grön i listrutan längst upp i Kurvor. Placera en styrpunkt på kurvan mellan högdagrar och mellantoner. Dra styrpunkten nedåt en aning för att reducera grönt i mellantonerna.

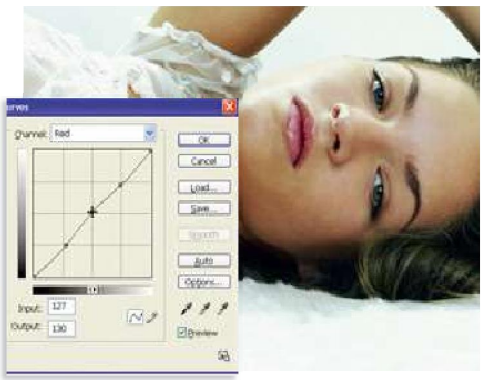
7 Minska mängden blått

Välj kanalen Blå. Reducera mängden blått i hela bilden genom att placera en punkt i mitten av kurvan och dra den nedåt. Kom ihåg att ju närmare kurvan kommer det nedre högra hörnet, desto gulare kommer bilden att bli.

8 Gör högdagrar blåare

För att kyla ned högdagrarna något, dra den högra ändpunkten en liten bit åt vänster medan du fortfarande arbetar i den blå färgkanalen. Detta ger de ljusaste högdagrarna en något kallare nyans. Se till att du har kryssrutan Förhandsvisa ikryssad så att du tydligt ser ifall du lägger till för mycket blått.

9 Öka mängden rött

Välj slutligen kanalen Röd. Lås kurvan i intervallen för skuggor och högdagrar med två styrpunkter. Förstärk rödtonerna genom att lägga till en styrpunkt i mitten och dra denna uppåt mot det vänstra övre hörnet. Ändringarna du har gjort fram tills nu bör ha gjort bilden betydligt bättre.

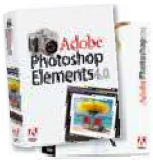
Lär dig...
Förbättra skärpan med Högpass

Skulle du vilja få bättre kontroll när du förbättrar skärpan? Kunna justera skärpan ytterligare eller helt återställa bilden i efterhand? Photoshops högpassfilter ger dig just dessa möjligheter.

DU BEHÖVER *Photoshop 7/CS/CS2/Elements*
DU LÄR DIG *Förbättra skärpan på bilder på ett sätt som ger bättre möjligheter att ändra eller återställa bilden*
DET TAR BARA *15 minuter*

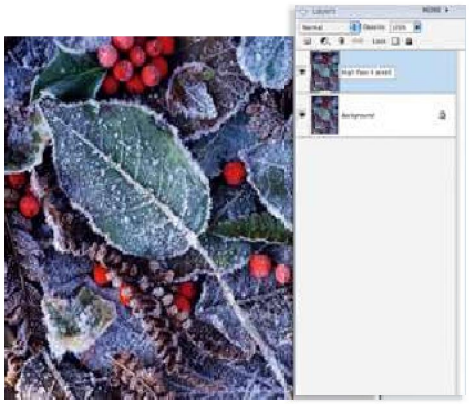

Det finns flera olika sätt att förbättra skärpan på bilder i Photoshop och Photoshop Elements. Den enklaste och mest uppenbara lösningen är filtret Skärpa, som behandlar alla bilder på exakt samma sätt med liten hänsyn tagen till deras sammansättning. Vid sidan om detta finns filtret Oskarp Mask, vilket ger dig större kontroll över graden av skärpeökning och hur mycket brus du är villig att introducera i utbyte mot bättre skärpa. Det senaste tillskottet i Photoshop, Smart Skärpa, erbjuder mer sofistikerade metoder än de två tidigare för potentiellt ännu bättre resultat. Självklart finns även en uppsjö filter från andra tillverkare, vilka alla hävdar att just deras filter producerar det allra bästa resultatet.

Skärpeförbättringsfilter fungerar i allmänhet bra, men en nackdel med alla dessa filter är att de permanent ändrar bildens pixlar. Det innebär att när du väl applicerat effekten från ett filter finns det inte något lätt sätt gå tillbaka till ursprungsbilden. I viss utsträckning går det förstås att utnyttja Händelser-paletten i Photoshop för att ångra utförda moment, men i de flesta fall blir du tvungen att arbeta på en kopia och vara beredd att gå tillbaka till originalet.

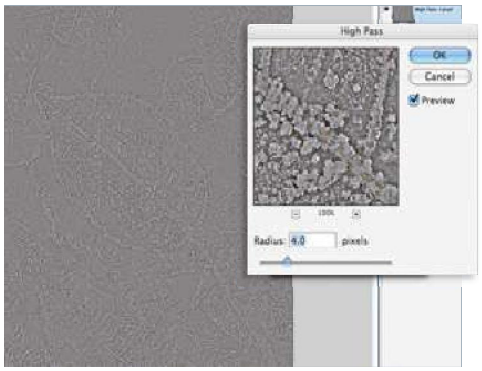
En metod att förbättra skärpan låter dig använda samma grundprincip som andra skärpeförbättringsverktyg (det vill säga öka kontrasten runt kanterna på bildens objekt) men placera den ursprungliga bilden och justeringarna på separata lager. Eftersom bild och skärpeförbättring ligger i olika lager kan du förändra, kombinera, eller avlägsna justeringar i efterhand. Den här tekniken utnyttjar Högpass-filtret, vilket finns i både Photoshop och Elements (i denna guide använder vi Elements).

Högpass-filtret används här i kombination med blandningslägen och opacitet för lager samt med andra filter. Det erbjuder en nivå av kontroll som är jämförbar med övriga skärpeförbättringsmetoder samtidigt som det gör det möjligt att gå tillbaka till sparade bilder och justera skärpan ytterligare eller experimentera med nya inställningar. Eftersom det är så lätt att finjustera effekten behöver du aldrig bli frustrerad om resultatet inte blir som du tänkt dig.

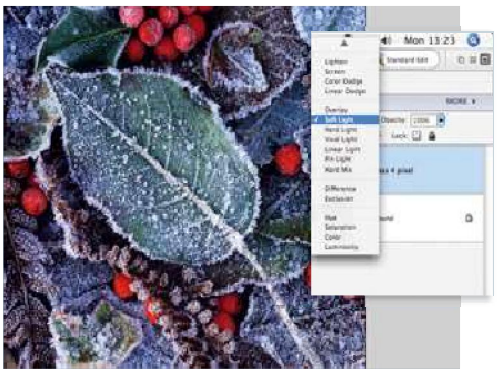
1 Duplicera bildlagret

Första steget är att duplicera bildlagret vi utgår från. Detta kan du göra helt enkelt genom att dra ikonen för lagret till knappen "Skapa ett nytt lager" i Lager-paletten. Ge det nya lagret namnet "Högpass 4 pixlar" som förberedelse för nästa steg...

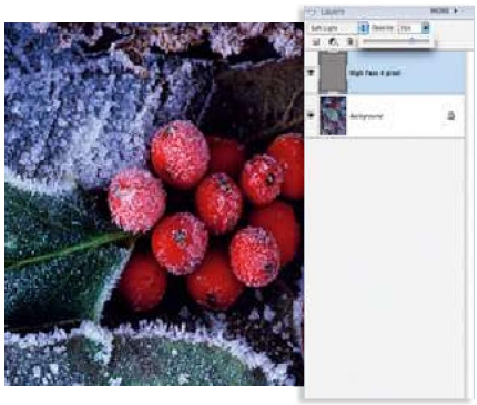
2 Högpass-filtret

Högpass-filtret tar fram de områden i bilden där nyanserna ändrar sig. Det enda du behöver justera här är värdet för Radie; inställningen motsvarar radien i filtret Oskarp Mask. Använd en radie på 4 pixlar för den relativt grova detalj vi tar fram här.

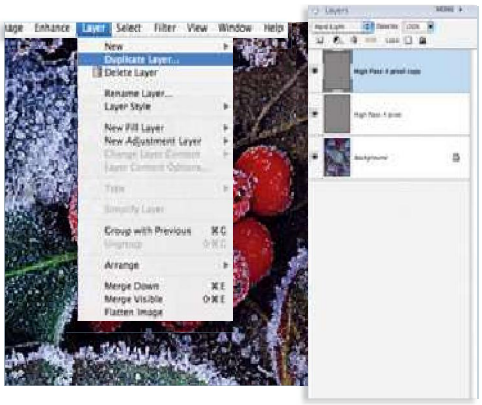
3 Mjukt ljus

Högpass-filtret producerar en grå bild där små detaljer står ut som mörkare och ljusare nyansskiftningar. Ändra blandningsläget för det här lagret till Mjukt ljus. I detta blandningsläge kommer den underliggande bilden skina igenom oförändrad där färgen är mellangrå medan ljusgrått gör områden ljusare och mörkgrått områden mörkare.

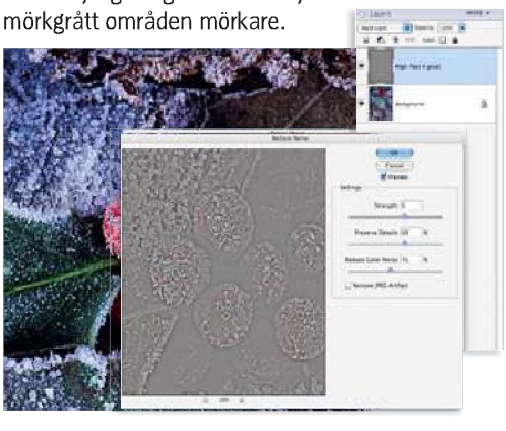
4 Justera opacitet

Nu zoomar vi in till 100% för att se om vi fått en god förbättring av skärpan (ibland får man en bättre uppfattning vid 50% zoom). Ifall skärpeökningen känns för kraftig behöver vi inte ångra och applicera filtret igen – istället går det bra att minska opaciteten för vårt högpasslager.

5 Skarpt ljus

Det finns två saker vi kan göra om skärpeökningen inte är kraftig nog. Prova först att ändra blandningsläget för högpasslagret till Skarpt ljus. Om inte heller detta är tillräckligt kan du duplicera lagret. Ifall effekten nu blir för stark kan du ändra blandningsläget för det ena lagret tillbaka till Mjukt ljus.

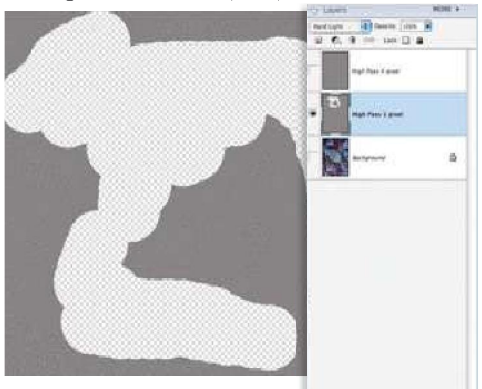
6 Brusreduktion

Genom att manipulera ett eller flera högpasslager kan du få total kontroll över skärpejusteringarna även långt i efterhand (förutsatt förstås att du sparar bilden i .psd-format så att alla lager bevaras). Kraftiga skärpeökningar ökar lätt mängden brus i bilden, om det blir ett problem så kan du prova att använda filtret Reducera brus på dina högpasslager.

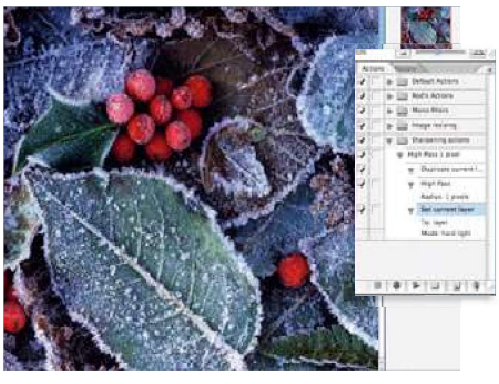
7 Ta fram mindre detaljer

För vårt första högpasslager använde vi en radie som förbättrar skärpan för lite grövre element i bilden. Det finns inget som hindrar oss från att upprepa processen med ytterligare ett högpasslager och använda en mindre radie (1 pixel) för att ta fram finare detaljer.

8 Maskera eller sudda ut

Medan du bearbetar bilden kan du upptäcka att skärpeförbättringen bara behövs på vissa delar av bilden. I Photoshop skapar du då lämpligen en lagermask för högpasslagret, men eftersom Elements inte stödjer lagermasker kan du helt enkelt använda Suddgummiverktyget och sudda ut de delar av högpasslagret som inte ger en förbättring av slutresultatet.

9 Spela in ett makro

Det kan hända att du hittar en kombination av inställningar som passar särskilt bra för din kamera och typ av bilder. Då är det praktiskt att använda Photoshops makrofunktion för att spela in de olika momenten i skärpeförbättringen så att du snabbt och enkelt kan utföra den igen i framtiden.

Ben Birchall

För att förvandla din ljuskälla till en ljuvlig, mjuk och jämn belysning kan du prova att reflektera blixten via ett vitt tak. Det kan ge riktigt bra bilder som inte ens ser ut som om att de är tagna med blixt.

Lär dig... Plåta när det är lite ljus

När ljusnivåerna sjunker ökar utmaningarna.

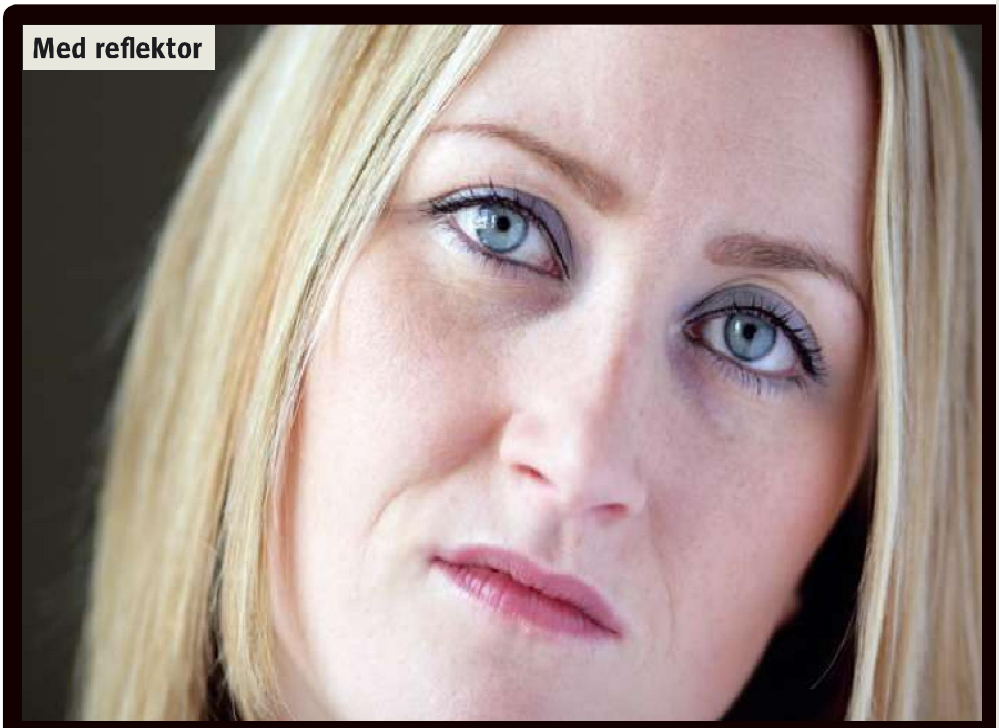
Att få en ny kamera i julklapp är alltid spännande. Du bläddrar snabbt igenom manualen och tar några testbilder och sedan vill du genast komma igång med lite riktigt fotograferande. Men det finns ett litet problem... Ljuset är inte det bästa under den svenska vintern. Dagarna är korta, ljuset är svagt och dessutom visar sig de roligaste fototillfällena oftast på kvällen runt middagsbordet eller på fester. Hur ska du göra för att ta bilder som gör din kamera rättvisa under så svåra förhållanden? Det handlar om lågljusfotografering, inte helt lätt, men var inte orolig! Vi visar hur du ska gå tillväga för att dina bilder inte ska bli orange och suddiga. Dina bilder som är tagna i dåliga ljusförhållanden kan med några enkla trick och en grundläggande förståelse för färgbalans, exponering och kreativa blixttekniker bli lika bra som de bilder du tar på dagen. Låt oss titta på några av de bästa sätten för att förvandla de där dåligt ljussatta inomhus- och festbilderna till något som du verkligen är stolt över. »

I detalj Blixt inomhus

Det kommer alltid att finnas tillfällen när det inte är tillräckligt ljust för att du ska kunna ta den bild du vill. Ofta är blixt lösningen på det problemet. Men blixtljuset blir ofta väldigt hårt och det resulterar ofta i bleka ansikten och röda ögon. Om du är en lyckligt lottad ägare av en extern blixt till din kamera kan du tämja det vilda blixtljuset. Med hjälp av en extern blixt kan du till exempel studsa ljuset via ett tak eller en vägg för att göra ljuset från blixten mjukare. Man kan säga att taket fungerar som en stor diffuser som sprider ljuset jämnt i hela rummet. Om det är så att du bara har tillgång till den fasta blixten på din kamera kan du prova att sprida ljuset lite mer genom att tejpa fast en bit vitt papper över blixten.

Med reflektor

Utan reflektor

Hitta ett fönster

Vinterljuset är visserligen svagt men ljuset från den lågt stående solen kan ändå vara perfekt för porträttbilder. Med hjälp av en reflektor eller ett stort lakan för att reflektera tillbaka en del av ljuset kan du skapa riktigt fascinerande porträtt. Använd ett stativ och en fjärrutlösare och se till att ditt motiv känner sig riktigt avslappnad. Kanske genom att du pratar med honom/henne utan att titta genom sökaren. Flytta reflektorn för att se hur ljuset påverkas. Några av de bästa porträtten är tagna med den här enkla tekniken som faktiskt är samma som Rembrandt använde.

Använd ett stativ

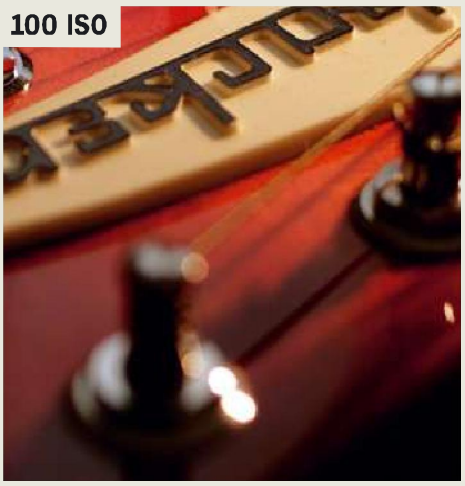
En lång slutartid kan vara bra för att skapa riktigt imponerande inomhusbilder. Tänk på att ju längre slutaren är öppen desto större är risken för kameraskak. Om du fotograferar utan blixt i svagt ljus bör du verklig-en använda ett stativ. Se till att stativet är stabilt och använd fjärrutlösare om du har det. En del digitala system-kameror låter dig låsa spegeln för att mini-mera vibrationerna.

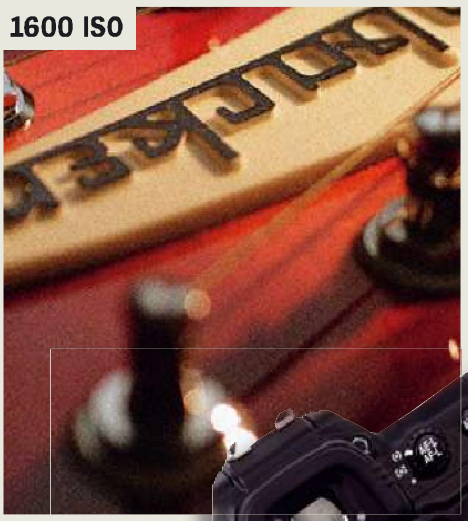
Minimera bruset

Ett sätt för att ta bilder fulla med liv i svagt ljus är att skruva upp din kameras ISO. Bra idé. Så varför inte använda en hög ISO hela tiden? Därför att när man vrider upp ISO får man samma effekt som när man höjer volymen på stereon när det inte är mycket ljud. Du kommer höra de låga tonerna bättre men det kommer också att brusa och knastra. Samma sak händer när du förstärker signalen från kamerans sensor. Mycket visuellt brus kan förstöra din bild. De flesta digitala systemkameror hanterar bruset bra upp till ISO 400. Men när du närmar dig ISO 800 börjar bruset att göra sig påmint. Om du behöver en kort slutartid ska du höja ISO-talet, men se till att det inte blir för mycket. Om du märker att du höjer ISO för mycket får du prova en annan teknik för att fotografera i dåliga ljusförhållanden.

100 ISO

1600 ISO

Porträtt i stearinljussken

Att använda stearinljus som ljuskälla kan resultera i en väldigt romantisk bild och det är väl värt att prova. Justera inte vitbalansen efter ljuset eftersom du troligen vill ha ett visst orange sken i den här typen av bilder. Använd ett stativ och ett ISO runt 400. Be ditt motiv att sitta så still som möjligt för att undvika oskärpa eftersom din slutartid antagligen ligger en bra bit under 1/30s. För att inte stearinljusen ska bli överexponerade är det bra att underexponera. Fotografera i slutarprioritetsläge och välj din största bländare (det minsta f-nummer som ditt objektiv kan hantera, till exempel f/3,5). Medan du håller in din exponeringskompensationsknapp ska du vrida kamerans justeringsratt till -1. Det motsvarar en underxponering med ett steg vilket borde räcka för att inte ljusen ska bli överexponerade.

1 Ställ in vitbalansen

Stearinljus är mer orange än glödlampsljus, men med vitbalans för det sistnämnda får vi ett varmare ljus.

2 Underexponera

Det mörka i en stearinupplyst scen kommer lura kameran till att överexponera. Kompensera med -1 EV.

Blanda ljus

Att ställa in din kamera på slutarprioritet och vrida ner exponeringen till kring 1/30s är ett bra sätt för att minska effekten av blixt inomhus. Blixten kommer att lysa upp allting i förgrunden, men den längre slutartiden kommer att fånga lite av det omgivande ljuset i rummet vilket gör blixtljuset mjukare. Det är så proffsen fotar och det ger ett resultat som man kan vara stolt över. Samma teknik fungerar också med externa blixtrar och med reflekterat ljus.

Obalanserad blixt

Balanserad blixt

Kolla vitbalansen

Kamerans sensor fångar ljus annorlunda än våra ögon. För din kamera kan vitt ljus vara antingen varmt (rött) eller kallt (blått). Genom att använda kamerans vitbalansfunktion kan du säkerställa en bra färgbalans. Inställningen kan variera från glödlampsljus (varmt) till blixt (kallt), den sista inställningen ska bara användas i studio. Den mest användbara inställningen för att fota inomhus i lågt ljus är glödlampsinställningen. En individuellt anpassad inställning ger det bästa resultatet, men kom ihåg att justera inställningarna varje gång du byter miljö eller när ljuset förändras.

Tungsten

Molnigt

Dagsljus

Blixt

Lysrör

Skugga

Automatiskt

Ta tre bilder

När du trycker ner avtryckaren på din kamera kan kameran skakas om och du får en suddig bild som resultat. Ställ in din kamera på att ta flera bilder efter att du tryckt ner knappen och håll sedan nere knappen under tre bilder. Den här funktionen finns antingen i kamerans meny eller på en knapp på kamerahuset. Den första och sista bilden kan vara oskarp eftersom du då rör ditt finger. Men mittenbilden kommer ofta att vara perfekt skarp. Det är så proffsen gör!

Ska du till Paris nästa vecka? Vi ska dit 65 gånger.

Ingen annan flyger till fler destinationer än vi. Inte lika ofta heller. På sas.se hittar du 65 avgångar varje vecka från Arlanda till Paris. Välj mellan att flyga till lägsta pris, snabbt och effektivt eller med extra komfort. Välkommen ombord!

Boka och checka in på www.sas.se, där du även hittar alla destinationer. Bokar du på 0770-727 727 eller via din resebyrå tillkommer en serviceavgift. Du tjänar alltid EuroBonuspoäng då du flyger med oss.

Nya Europaflyget | Alltid från* **650:-**

SAS Scandinavian Airlines

A STAR ALLIANCE MEMBER

* Alltid från 650:- gäller på SAS non-stop flyg till Europa från Stockholm och Göteborg. Undantag från Stockholm: Helsingfors och Tallinn alltid från 495:-, Moskva alltid från 1.230:- och St Petersburg alltid från 1.354:-.

Det digitala mörkrummet

Läsar-bilder

Vi visar hur du kan transformera tråkiga färgfoton till dramatiska svartvita bilder.

Den här välexponerade landskapsbilden skickades in från läsaren Peter Whelerton, som har lyckats fånga fina detaljer i både den oroliga himlen och det fallfärdiga huset i förgrunden. Bilden saknar emellertid den kontrastnivå som skulle behövas för att riktigt ge rättvisa åt det där hotfulla ljuset som hänger över scenen. Det här är en bild som skulle göra sig mycket bättre i svartvitt. Det blå i himlen och de gröna tonerna i förgrunden förstör det drama som skulle kunna finnas i bilden.

Vi bestämde oss för att konvertera fotot till svartvitt med hjälp av Photoshops kanalblandningsverktyg så att vi kunde bestämma exakt hur bildens färger omvandlades till gråtoner. Innan dess kommer vi att använda verktyget Skugga/Högdager för att göra himlen mörkare och förgrunden ljusare.

För att öka kontrasten i den nu svartvita bilden utnyttjade vi Photoshops Kurvor-verktyg, varefter en finputsning av mörka och ljusa områden gjordes manuellt med Skugga och Efterbelys. Det här är klassiskt mörkrumsarbete som fungerar alldeles utmärkt även i den digitala åldern. Vi är säkra på att du kommer att hålla med om att ursprungsbilden har förändrats.

Ursprungsbild

1 Beskär och rotera

Vi har använt Beskär för att ta bort oönskade områden längst upp och längst ned. Ett litet men distraherande träd togs bort från den högra sidan. Ursprungsbilden var också en aning skev, vilket vi korrigerade med Rotera arbetsyta.

2 Skugga/Högdager

Liksom många andra landskapsbilder lider denna av en allt för ljus himmel som ser platt ut. Med verktyget Skugga/Högdager gör vi himlen mörkare och samtidigt förgrunden ljusare.

3 Blanda kanalerna

Verktyget Blanda kanaler låter dig styra hur färgerna omvandlas till svartvitt. Här använde vi 60% blått för att få mörka nyanser i den blå himlen och 40% grönt för att bibehålla detaljerna i vegetationen.

4 Förstärk kontrasten

Husets väggar har ett flätverk med intressanta detaljer som vi ville framhäva med ytterligare kontrast. Med dialogrutan Kurvor öppen förde vi musmarkören över detta område så att vi kunde se var kurvan behövde göras brantare.

5 Skugga och Efterbelys

Vi använde verktyget Efterbelys för att göra himlen runt taket och bildens kanter mörkare och Skugga för att göra delar av taket lite ljusare.

6 Lägg till kornighet

Inget svartvitt landskapp är fullständigt utan en nypa kornighet. Här har vi lagt till 5% monokromt brus via filtret Lägg till brus inställt på Gaussisk fördelning. »

I fokus...
Penslar för Skugga och Efterbelys

För att effektivt utnyttja verktygen Skugga och Efterbelys behöver man förstå sig på Photoshops penslar och deras inställningar.

Verktygen Skugga och Efterbelys har sina motsvarigheter i klassiska mörkrumstekniker. Det förstnämnda innebar att man täckte över områden på filmen medan den exponerades – om det känns bakvänt att Skugga gör bilden ljusare, tänk på att ursprunget är från en negativ process där mindre exponering för ljus resulterade i ljusare nyanser. Efterbelys innebar på samma vis att en del av filmen exponerades längre än resten, något som ofta gjordes just för att få mörkare himlar.

Skugga och Efterbelys i Photoshop är förstås ett mycket snabbare och enklare sätt att uppnå samma resultat, dock är det viktigt att välja rätt penselinställningar för att undvika tydliga kanter mellan de områden du bearbetat och den övriga bilden.

Verktygen Skugga och Efterbelys är varianter på Photoshops vanliga Pensel-verktyg. Skillnaderna visas i vår beskrivning av Penslar-paletten och penselförinställningsväljaren nedan – lägg särskilt märke till inställningarna för Område och Exponering.

Så fungerar Penslar-paletten

För att undvika ett klumpigt resultat när du använder Skugga och Efterbelys är det viktigt att välja rätt pensel.

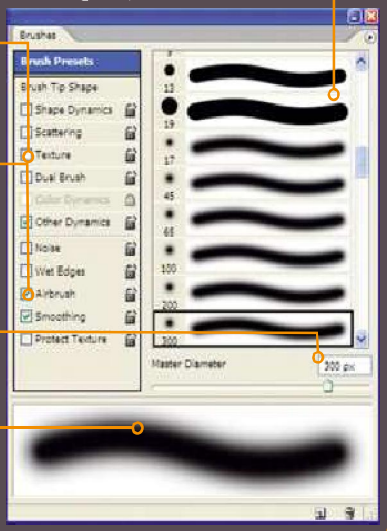
Förinställda penslar
Denna lista innehåller de förinställda penslarna, vilka visas i penselförinställningsväljaren.

Penselförinställningar
Dessa inställningar är i första hand avsedda för konstnärer snarare än fotografer.

Utjämning
Detta ser till att penseldragen med Skugga och Efterbelys jämnas ut så att ryckiga penseldrag undviks.

Penselstorlek
Du kan ändra penselstorleken här och spara penseln som en ny förinställning.

Förhandsvisning
Här ser du en förhandsvisning av resultatet från aktuella penselinställningar.

Så fungerar Penselförinställningsväljaren

Detta verktygsfält låter dig snabbt växla mellan penslar och ändra deras inställningar. Här kan du se vad respektive element gör:

Förinställda penslar
Denna meny visar alla penselförinställningar och låter dig även ändra storlek och hårdhet för aktuell pensel.

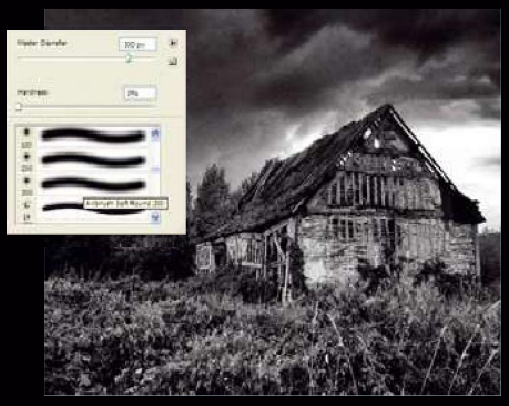
Förinställningsmeny
Denna meny visar alla förinställda penslar du sparat för det aktiva penselverktyget.

Exponering
Lägre värden ger mindre effekt så att du kan bygga upp förändringarna.

Område
Använd Område-menyn för att styra hur Skugga och Efterbelys arbetar.

Airbrush
Denna knapp gör så att penseln efterliknar en airbrush – effekten är ganska subtil så det är inte säkert att du märker någon skillnad.

1 Välj en pensel

Stora och mjuka penslar fungerar bäst för Skugga och Efterbelys eftersom ändringarna då lättare flyter ihop med resten av bilden. Den förinställda penseln "Airbrush, mjuk rund 300" är en bra utgångspunkt. Du kan ändra penselstorleken med skjutreglaget.

2 Ange Område

Inställningen Område för Skugga och Efterbelys kan sättas till Skuggor, Mellantoner, eller Högdagrar. Mellantoner är den bästa inställningen eftersom de andra två har en tendens att försvaga skuggor respektive högdagrar. Mellantoner är vad vi har använt för att göra himlen mörkare utan att den blir alldeles svart.

3 Ange Exponering

Standardvärdet för inställningen Exponering är 50%. Detta innebär att du kan bygga upp effekten successivt istället för att få full styrka med varje penseldrag. I vissa fall kan du vilja minska värdet ytterligare. När vi gjorde taket ljusare med Skugga satte vi till exempel inställningen till 25%.

Är du i Paris då och då? Vi också. 3.100 gånger om året närmare bestämt.

Ingen annan flyger till fler destinationer än vi. Inte lika ofta heller. På sas.se hittar du sju direktflyg varje vardag från Stockholm och Köpenhamn. Reser du med Economy Flex- och Business-biljett ingår, förutom fri ombokning och återbetalning, Fast Track genom säkerhetskontrollerna på Arlanda och Kastrup samt mat och dryck ombord.

Boka och checka in på www.sas.se, där du även hittar alla destinationer. Bokar du på 0770-727 727 eller via din resebyrå tillkommer en service-avgift. Du tjänar alltid EuroBonuspoäng då du flyger med oss.

Nya Europaflyget | Alltid från* **650:-**

SAS
Scandinavian Airlines
A STAR ALLIANCE MEMBER

*Alltid från 650:- gäller på SAS non-stop flyg till Europa från Stockholm och Göteborg. Undantag från Stockholm: Helsingfors och Tallinn alltid från 495:-, Moskva alltid från 1.230:- och St Petersburg alltid från 1.354:-.

Fotojournalist Ami Vitale

Den tidigare bildredaktören är nu en av världens främsta fotojournalister, och hon har inte ens fyllt 40 år. I vår intervju med henne reflekterar hon över sin turbulenta karriär.

Profil

- Ami Vitale är amerikansk medborgare och arbetar som frilansande fotojournalist med bas i New Delhi.
- Hon bestämde sig för att bli professionell efter att ha sett bilder från krigets Balkan.
- Hennes utmärkelser är nästan för många för att räknas upp, bland dem finns Magazine Photographer of the Year från The national press Photographers och en humanitär utmärkelse från den kinesiska regeringen.

”Många ynglingar vill bli berömda krigsjournalister, men varför? Du kan inte bara hoppa från en plats till annan, du måste stanna på en plats under en längre tid.” Så säger Ami Vitale, en av världens främsta fotojournalister om sitt yrke. I orden speglas hennes starka tro på att du måste lära känna en plats för att kunna berätta historien om den. Och Ami Vitale bör veta. Denna späda och blygsamma 34-åring har gått från att vara bildredaktör på Associated press (AP) till att på regelbunden basis publiceras i Time, Newsweek och National Geographic. Hon har bevakat blodiga konflikter i Angola och Kashmir såväl som andra ”heta” områden runt om i världen. Vitale bevakar också andra kontroversiella områden som påverkar den utvecklade världen, till exempel kvinnlig omskärelse. Ett chockerande ämne som hon presenterar inom den kulturella kontext där det förekommer utan att vara fördomsfull eller dömande. Ami Vitale vill alltid leva bland de människor som hon fotograferar. För att lära känna dem och för att bygga upp ett förtroende. ”Jag tar ofta inte fram kameran förrän jag verkligen lärt känna dem,” säger hon till oss på en telefonlina från Indien, där hon spenderar större delen av året.

Komma igång

Att gå från att vara bildredaktör på en nyhetsbyrå till att vara kringresande fotograf är som att viltvårdaren skulle ta steget över ån och bli tjuvskytt. Så hur har Ami Vitale lyckats med så mycket på så kort tid? I hennes fall är det tro, självförtroende och ren beslutsamhet kombinerat i lagom doser. ”När jag fortfarande gick i High School arbetade jag som praktikant på The Smithsonian Institute i New York. Mitt jobb var att göra kopior av fotografier. När jag gick på college så uppmuntrade mina lärare mig att satsa på mitt intresse inom fotograferandet, och att börja söka pengar för att göra resor och utvecklas”. Hon började fundera på att bli professionell fotograf när hon arbetade som bildredaktör för den stora nyhetsbyrån AP. Den tändande facklan var tidiga bilder från konfliktens Balkan. ”Jag tänkte bara att jag skulle försöka. Att vara bildredaktör har definitivt gjort mig till en bättre fotograf. »

Vitale om vikten av att lära känna en plats

Jag insåg hur nyheter fungerar. Vi gör bara brandkårsutryckningar till olika platser och vi har inte tid att berätta hela historien, bara det som precis har hänt.

Maoistby, Nepal

Barn i en liten nepalsk by bär sina småsyskon på ryggen. Byborna pressas av maoistrebeller. För Vitale är det viktigt att lära känna motiven och lika viktigt är det att bygga upp en förståelse för deras situation.

Ami Vitale/Getty Images

Ami Vitale

Guinea-Bissau, Afrika

För Ami Vitale var tiden hon bodde i den afrikanska regionen Guinea-Bissau den som formade henne som fotograf. Hon åkte först dit för att besöka sin syster som arbetade för den amerikanska fredskåren.

Ami Vitale

Brottare tränar, Kalhapur, Indien

Indiska pojkar tränar den uråldriga sporten känd som "Kushti", en form av brottning. "Indien släpper aldrig det gamla," säger Ami Vitale som bor i New Delhi under större delen av året.

Ami Vitale

Kashmir, gränsen Indien/ Pakistan

Indiska gränsstyrkor patrullerar den pittoreska Dal Lake i Srinagar, sommarhuvudstaden i den Indienkontrollerade delstaten Kashmir. Ami Vitales förmåga att perfekt komponera en bild visar sig verkligen i den här otroliga bilden.

Intervju
Ami Vitale

» Men jag insåg också hur nyheter fungerar, vi gör bara brandkårsutryckningar till olika platser och vi har inte tid att berätta hela historien, bara det som precis har hänt. Fotografer behöver tid för att förstå en plats, utveckla förhållanden, se nyanser i det som händer."

Tillbaka till Afrika

Efter att hon bestämt sig för att försöka på egen hand som fotograf arbetade Vitale all övertid hon bara kunde på AP. Med pengarna hon tjänat började hon resa i Österuropa och i Afrika. Hon använde sina erfarenheter och kontakter från tiden som bildredaktör för att sälja allt hon kunde. Hennes stora genombrott kom under 2000 när flera ekonomiska bidrag gjorde det möjligt för henne att återvända till Afrika, och då främst till Guinea-Bissau. Där arbetade hennes syster med den amerikanska fredskåren under mitten av 90-talet. "Jag ville ta reda på vad som hänt med människorna där under inbördeskriget. Jag förstod att allt jag läst om Afrika egentligen bara handlade om två ytterligheter. Antingen handlade det om exotiska safariresor eller om krig och elände och svält. Och ingenting däremellan. Att återvända till Afrika är det som utvecklat mig mest som fotograf. Jag insåg att jag var tvungen att berätta den sanna historien om hur det var att leva där, att berätta sanningen. I slutändan är det historierna som väljer mig, så har det varit under hela min karriär."

Kreativa kopplingar

När vi pressar Ami Vitale att beskriva kärnan hos hennes fotografiska stil som är både utsökt komponerad och underbart spontan väljer hon ordet koppling. "Jag kan inte ge mig in i en historia utan att känna en koppling till de människor som är involverade. Jag påminner alltid mig själv om att jag är där för att berätta en historia". Som ensamstående amerikansk kvinna som arbetar i extremt instabila utvecklingsländer har Ami Vitale mött sin beskärda del av problem och utmaningar. Något hon resolut vänder till sin fördel. "Ibland blir jag utestängd. Men om en dörr stängs så öppnas snart en annan. Till exempel blir jag som kvinna ofta insläppt i människors »

I väskan

Ami Vital är ett hängivet fan till Nikons kameror. "Jag har använt en Nikon D1X med 17-35 och 80-200 mm objektiv tillsammans med Nikons SD24-blixtrar. Jag har precis köpt en Nikon D200 och funderar på att byta upp mig till en D2X. Men jag försöker att inte använda för mycket blixt eftersom det naturliga ljuset är så fint. Jag använder bara systemkameror eftersom kompaktkameror är så begränsande."

Brottare, Kolhapur, Indien

”Historierna kommer till mig,” säger Ami. Historien här handlar om brottare som utöver en 3 000 år gammal sport. Här för sista gången i dess nuvarande form, myndighetskrav har förändrat den gamla sporten.

Guinea-Bissau, Afrika

Vitale är utbildad i att skapa svartvita bilder och älskar formatet, men hennes kunder vill oftast ha färgbilder. Hon är också expert på att framhäva ljus och skuggor i Photoshop.

Intervju
Ami Vitale

» hem vilket kan vara fantasiskt bara det. Kvinnliga fotografer är ihärdiga av naturen och ofta hittar vi bättre historier tack vare det!” Hon pratar också om värdet av utmärkelser och att vara igenkänd. ”Jag är inte speciellt stolt över något pris men jag är tacksam, eftersom de ger mig mer pengar, och många av mina historier skulle inte kunna göras utan mycket pengar.”

Kärlek

När hon pratar om sina speciella fotografiska tekniker återkommer hon till att svartvitt foto är en ihärdig kärlek, men hon förstår att hon måste vara pragmatisk. ”Jag brukade älska svartvitt mer än färg. Atmosfären är tyngre och det faktum att människor ofta distraheras av färgerna i en färgbild och inte ser vad jag vill förmedla gör också att jag föredrar dem. Men de flesta av mina betalda uppdrag kräver att jag fotograferar i färg. Nu blir det mest mina personliga bilder som jag fotograferar i svartvitt.” Ami Vitals sätt att närma sig foto är en mix av passion och pragmatism, och det återkommer också i hennes syn på den digitala tekniken. ”Jag gör alla mina uppdrag digitalt nu, jag har inte fotograferat med film på sex månader,” säger hon. ”Men jag tycker att vi alla borde fortsätta med att fotografera med film då och då, för att hålla det vid liv!” Hon är verkligen inte beredd att spendera timmar med att redigera sina bilder efter att hon har tagit dem. Hon föredrar istället att vara där ute och lära känna personerna bakom historierna. ”Jag är inte beroende av mjukvara och litar inte så tungt på den. Jag väntar på de där magiska tillfällena på dagen då ljuset är helt rätt, och jag besöker alltid en plats för att reka innan jag återkommer för att verkligen ta bilden. Du måste vara tålmodig och vara beredd på att vänta på ljuset.” När hon korrigerar bilderna i efterhand är det bara grunderna, som att justera nivåer och att ta fram högdagrar.

Starka influenser

Ami Vitale är helt inne i fotograferandet, men hugger tillbaka när man antyder att hon är fullärd. ”Jag kommer till massor av platser med fantastiska landskap. Jag har försökt att fota av dem men jag tycker det är så svårt. Jag har mycket att lära, kanske behöver jag en mentor.” Pratet om mentorer leder oss till några av de stora fotografer som influerat henne. ”Först är det Susan Meiselas, hon har influerat mig mycket. Jag uppmanar alla läsare att titta på hennes bilder. Sen är det Salgado, Robert Frank, Eugene Richards och alla fotografer på Magnum. Men det är också många okända fotografer som hjälpt mig. När jag var i Kashmir

Vitale om att leva i Indien

Den här delen av världen är mitt i en explosion, det har förändrats så mycket de senaste fem åren.

Ami Vitale

Ami Vitale

höll alla krigsfotograferna ett öga på mig och visade vad som gällde.” Det mesta av Ami Vitales pengar går till mat och resor och hon är långt ifrån någon välgödd fotograf som tjänar stora pengar på utvecklingsvärlden och dess problem. Hon måste visserligen förtjäna sitt uppehälle men hon bidrar också till de regioner hon besöker genom att en av hennes största kunder är Panos, en oberoende bildbyrå i London. Panos fokuserar på frågor och geografiska områden som är underrepresenterade eller ignorerade, och hälften av inkomsterna går till Panos Institute som siktar på att öka medvetenheten om globaliseringen, HIV/AIDS, miljön och globala konflikter.

Mer att berätta

Indien fortsätter att dra i Vitale. ”Landet släpper mig helt enkelt inte, och det finns mycket att göra här. Det finns så många historier att berätta och jag vill berätta dem alla över lång tid. Den här delen av världen är mitt i en explosion, det har förändrats så mycket de senaste fem åren. Jag vill berätta de vackra berättelserna också. Jag vill inte bli känd för att bara fotografera skräcken, våldet och kriget”. Ett område som Vitale skulle vilja utforska är mellanöstern. Men hon håller sig själv tillbaka med rädslan för att hon inte ska kunna säga något nytt om det som hon beskriver som den ”hjärtskärande” situationen i Palestina, Irak och Libanon. För Vitale ska fotot användas som ett verktyg för förändring, som ett sätt att förändra hjärtan och tanke och med det i åtanke är fotogra-ferande för fotograferandets skull av lite intresse för henne. Såväl stora kunder som Getty Images och internationella magasin arbetar Ami Vitale för flera påtryckningsgrup-per och organisationer. Det hon främst arbetar med är det fruktansvärda sociala pris som konflikten i Kashmir kostar. ”Det bästa rådet jag kan ge till någon som vill bli en profes-sionell fotograf är att hitta något som du känner passion för. Passion att arbeta med, att göra till din egen story. Du behöver inte åka jorden runt heller. Många av de bästa historierna finns på din egen bakgård”. När hon pratar om det här påminns Ami Vitale om att hon vill arbeta mer hemma i USA, men hon vill inte gå in på detaljer. ”Jag är väldigt vid-skeplig och tycker inte om att prata om mitt arbete innan jag verkligen vet att det ska bli av. Som jag sade, historierna kommer till mig och jag hoppas att det kommer att fortsätta så”.

Vill du se mer av Vitales bilder och projekt? Gå till **www.amivitale.com.**

Inspireras Vitales fototips

- Bemästra det lokala ljuset, gå ut och fundera på när det är bäst att fotografera, oavsett var du är.
- Var tålmodig. Du måste vara beredd på att ständigt få återkomma till samma plats för att få den bästa bilden.
- Lär känna ditt motiv.
- Bestäm hur du vill ta bilden, och varför du ska ta den.
- Gå fram försiktigt och visa respekt mot dina motiv. Det handlar inte om dig, det handlar om dem.

Månadens Plug-in, VirtualPhotographer

Även om det ingår en mängd olika filter för att förbättra och förändra en bild i Photoshop, så finns det alltid utrymme för nya plug-in-moduler. VirtualPhotographer är definitivt en Plug-in värd att studera närmare. Och att den sedan är gratis gör ju inte det hela sämre. I korthet kan man beskriva VirtualPhotographer som en samling snabbfilter med vars hjälp man kan ge sina bilder nya karaktärsdrag.

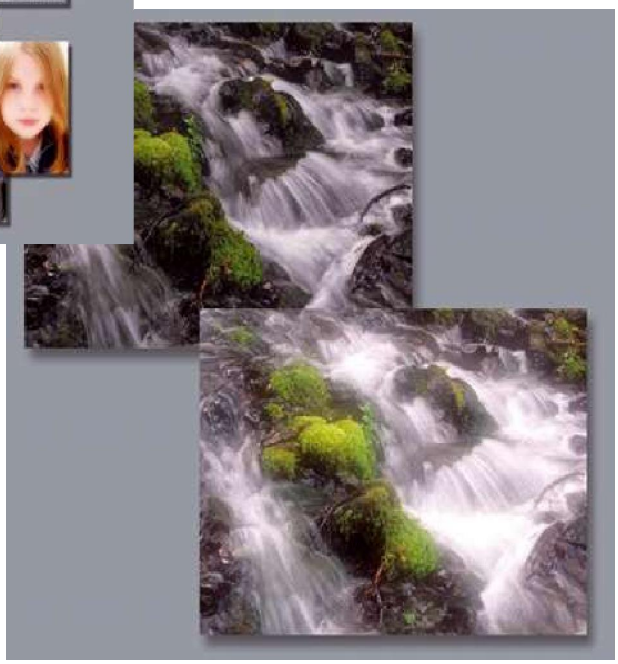
Det ingår en mängd fördefinierade inställningar av typen classic, fashion, Hollywood, soft med flera. Vi blev speciellt förtjusta i VirtualPhotographers omvandlingsfunktioner från färg till svartvitt. Svartvit fotografering är dessvärre en konstform som fått falla undan för alla färgbilder. En rätt tråkig färgbild kan få helt nytt liv om den görs om till svartvitt, så det är rätt kul och givande att experimentera med just denna funktion.

Om man ska klaga lite, och det ska man ju som petig testare, så är många av förinställningarna lite för kraftfulla enligt vår smak. Detta gör att man i allmänhet behöver finjustera inställningarna en aning innan man blir nöjd. Men då man alltid har en omedelbar förhandsgranskning över vad man ändrar, så är det enkelt att få fram önskade slutresultat.

VirtualPhotographer är användbart i de flesta bildsammanhang omfattande allt från rena porträttbilder till landskapsbilder.

Opticvervelabs, som tillhandahåller VirtualPhotographer, bjussar även på 12 stycken extra filtersamlingar, som man kan ladda ner. Varje filtersamling finns överskådligt beskriven med bildexempel på webbsajten, där man även kan se exempel på hur olika användare visar upp sina alster. VirtualPhotographer laddas ner via webbadressen http://www.optikvervelabs.com.

Extra kraft i fickan med Powerstick

Kan du ladda din digitalkamera, mobiltelefon eller MP3-spelare via dess USB-uttag, kan den här lilla fiffiga prylen komma till användning.

Till det yttre ser Powerstick ut som en konventionell USB-minnespinne. Men i stället för att lagra data, lagrar den energi. Efter att ha laddat upp Powerstick via datorns USB-port, (vilket tar cirka 90 minuter), har man sedan ström nog för att driva en 3 wattsenhet i en timme. För att ha koll på hur mycket ström man har kvar i Powerstick finns en inbyggd LCD-display som visar energinivån.

Den apparat man vill ladda via Powerstick, kopplas in via dess USB-port, varvid laddning sedan sker på samma sätt som om man kopplat den till datorns USB-anslutning. Det ingår olika USB-adapters för de vanligaste USB-portarna på marknaden. Powerstick väger 50 gram och finns i olika färger. Läs mer på www.ecosolinc.com.

Få ditt kamerabatteri att räcka längre

En av de mer irriterande begränsningarna med digitalkameror är att batterierna har en tendens att vara urladdade när de behövs som bäst. De flesta moderna digitalkameror använder dyra specialbatterier, så det är inte speciellt vanligt att den normala kameraägaren har fler batterier än de som följde med kameran. Men det finns några knep som gör att man kan få batteriet att räcka lite längre.

För det första ska du undvika att använda den inbyggda LCD-skärmen i onödan, då denna är en stor batteriförbrukare. Om kameran har en genomsiktssökare bör du använda denna i stället för att använda LCD-displayen när du tar bilder.

Har din kamera kontinuerlig autofokus som ett av fokussystemen bör du i stället försöka använda manuell fokus eller singelfokusinställning. Kontinuerlig fokus använder den lilla motorn som rör linselementen mer, vilken i sin tur drar mycket ström.

Behöver du verkligen använda blixt när du ska ta en bild? Många har alltid blixten aktiverad, även om den i många fall inte skulle behövas. Pröva med att öka ISO-värdet i stället, om detta går, innan du aktiverar blixten.

Använd inte kamerans avtryckare annat än när du verkligen ska ta en bild. När man trycker ner avtryckaren halvvägs går kameran igenom en mängd olika funktioner, som fokusering, bländarinställningar etc. Detta drar ordentligt med ström. Försök i stället komponera din bild i sökaren innan du "trycker till". Om du försöker följa ovanstående råd kommer du att märka en dramatisk förbättring av din kameras batterikapacitet. Lycka till...

Adobe Lightroom Public Beta 4

Adobes bildhanterare Lightroom finns nu att ladda ner som Beta, i version 4.

Programmet är fullkomligen nedlusat med allehanda funktioner för att katalogisera bilder, hantera råfiler samt konvertera dem i valfria slutformat. Lightroom har ett gränssnitt som vid en första anblick kan verka rörigt. Men efter ett tag inser man fördelen med att snabbt kunna nå de flesta av funktionerna, utan att behöva gå omvägen via undermenyer. Men i den nya versionen går det att dölja olika dialogrutor med snabbkommandon om man så vill.

Har man en digitalkamera som kan spara ner bilderna man tar i råfilsformat, får man fullständig information för varje råfil man tar upp i Lightroom, tillsamman med ett histogram. Histogrammet visar samtidigt en kurva för respektive grundfärg.

Innan man konverterar till ett annat format kan man utföra en mängd olika justeringar som färg, ljus, kontrast och tonkurvor. Vad det gäller tonkurvor ingår en serie förinställningar med varianter av typen sepia, gråskalekonvertering med mera.

Adobe Lightroom kommer även med funktioner för att anpassa bilder som ska publiceras på webben. Genom att välja de bilder man vill ha med i sin webbpublikation skapar sedan Lightroom automatiskt ett webbalbum i antingen Flashformat eller som Jardin Gallery. Lightroom finns i en version för såväl Windows som MAC OS X och kan laddas ner via http://labs.adobe.com/technologies/lightroom/.

Visa dina bilder på webben med Filmloop

Det dyker upp allt fler webbsajter som erbjuder folk att gratis publicera sina bästa bilder eller videoklipp för allmänhetens betraktande och nöje. Youtube är favoritsajten just nu för alla videofilmare, medan det för stillbildsfotograferna finns en motsvarighet i webbsajten Filmloop. Där man kan skapa sina egna bildspel och så kallade Loops, för att sedan ladda upp dem till allmänt beskådande. En Loop är ett slags bildspel där man kan lägga till pratbubblor och små grafiska figurer, eller skapa kollage. Filmloop har ett gratisprogram för såväl Mac som Windows med vars hjälp man skapar sina alster innan de skickas iväg till sajten. Filmloops webbsajt innehåller mängder med bildspel och filmloopar från kreativa människor, och många är klart sevärda. Adressen till Filmloops webbsajt är www.filmloop.com.

MAGIX

Väck liv i dina foton!

Med **MAGIX PhotoStory on CD & DVD 5** kan du nu genom färdiga ”1-klick mallar” mycket snabbt och enkelt skapa en fantastisk bildshow på din TV.

Förstärk upplevelsen med ljud och musik, lägg på text, röster, effekter. Bränn en egen DVD med menyer direkt ifrån det bäst säljande fotoprogrammet*.
Imponera på din familj och vänner med en oförglömlig TV-show till Jul.

Rek. pris: 299:-

Exklusivt för MAGIX med iPACE® Online Services

MAGIX Online Album
Dina foton, videon & musik online

MAGIX Online Content Library
Allt du behöver för multimedia-projekt

Din återförsäljare på: www.magix.com

DUSTIN home
www.dustinhome.se
siba

Best-selling photo software
(*se hemsidan)

www.magix.com

Sony startar Blue Ray-lansering

Nu verkar det som om de första kommersiella Blue Ray-maskinerna är på väg att nå ut på den svenska marknaden. Sony meddelar att de startar försäljningen genom att lansera fler olika modeller under året. Först ut blir en High-End-maskin, för att följas av billigare varianter. Blue Ray klarar i dag av att lagra 50 GB på en skiva, men inom en snar framtid räknar man med att detta ska stiga till 200 GB. Detta uppnås genom att Blue Ray kan läsa i upp till åtta lager på en skiva. Om de nuvarande maskinerna klarar av att hantera de kommande lagringsstorlekarna är däremot obekräftat. Blue Ray blir extra intressant för alla som videofilmar eller tittar på video i HD-format. Hållbarheten ska även vara bättre än dagens DVD- och CD-skivor, vilket gör formatet intressant för bildlagring.

Defekta Cybershot-kameror

2006 var inget speciellt lyckat år för Sony. Försenad lansering av spelkonsolen samt ett jättefiasko med deras laptopbatterier har kostat företaget miljarder. Och som om inte det vore nog har det nu även visat sig att man funnit defekter i åtta av sina Cybershot-kameror, som sålts perioden september 2003 till januari 2005. Modellerna som berörs är DSC-F88, DSC-M1, DSC-T1, DSC-T11, DSC-T3, DSC-T33, DSC-U40 samt DSC-U50. Man kan få problem med LCD-displayen med dessa modeller om de används i varma och fuktiga klimat. Sony lovar att gratis reparera kameran om felet skulle uppstå.

Nissin-blixtar tillbaka i Sverige

Efter att ha varit borta från den svenska marknaden under några år är nu blixttillverkaren Nissin tillbaka. Det är svenska Focus Trading som beslutat att göra ett nytt försök. I sortimentet ingår bland annat en blixt för digitala SLR-kameror från exempelvis Canon och Nikon. Di622, som modellen heter, har bland annat ett blixthuvud som kan vinklas uppåt i 90 grader samt 150 grader i horisontalled. Andra finesser är automatisk powerzoom med ett omfång som sträcker sig från 24 till 105 mm, slav-synkronisering samt full TTL-kompabillitet som ser till att man får avancerad ljusmätning via kamerans objektiv. Ledtalet anges till 62/105 mm zoom ISO200. Vikten ligger på 330 gram utan batterier. Fyra stycken AA-batterier behövs för att allt ska fungera. Cirkapris i butik ligger på 1 500 kronor inklusive moms.

Kamera i Zippon

Ibland undrar man lite vad det är som driver vissa att hitta på nya produkter. Upphovsmännen bakom Zippo-tändaren med inbyggd digitalkamera, har uppenbarligen ett uppdämt spionbehov. Men man får i alla fall ge en eloge för att de lyckats med konststycket att klämma in en 1,3 megapixelkamera med 16 MB bildminne, samt ett USB-gränssnitt i den lilla plåtbehållaren. Och som grädde på moset kan man till och med ta små videosekvenser med en upplösning av 320 x 240 pixlar. Vill man vara med själv på bilderna finns det en 10 sekunders timer också. Säljs på webben för cirka 20 US Dollar.

32 GB i nytt Memory Stick PRO-HG

Alla som har en digitalkamera som kan använda Sonys minneskort av typen Memory Stick PRO-HG, kan nu få hela 32 GB minnesutrymme på ett enda kort.

Det är Sandisk som tillsammans med Sony lyckats klämma in denna imponerande mängd minne på det lilla kortet. De första exemplaren beräknas nå marknaden under januari månad i år, till ett för tillfället okänt pris.

Metanoldrivna digitalkameror

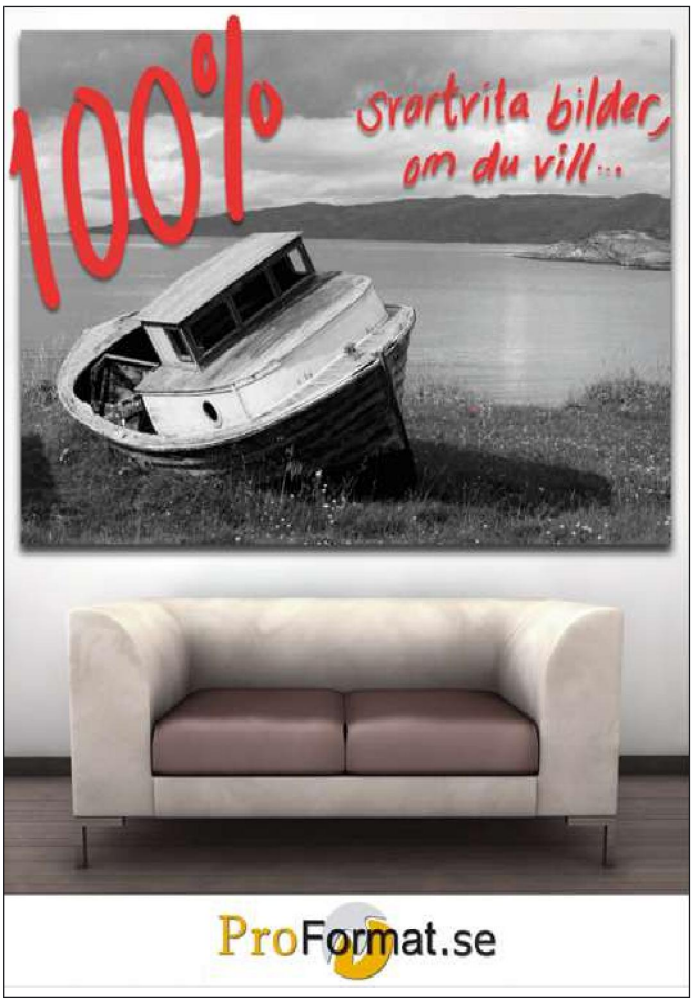
I framtiden kanske du får gå omkring med en flaska metanol i fickan, för att kunna tanka din digitalkamera, eller någon annan bärbar elektronikpryl. Detta kan bli verklighet om Casio lyckas med sitt batteripaket som omvandlar vanlig etanol till elektricitet. Casio har en prototyp som i storlek ska passa för digitala kameror. Man planerar även varianter för såväl bärbara datorer som mobiltelefoner. Redan nästa år räknar man med att ha färdiga produkter på marknaden. Rent tekniskt så innehåller bränslecellen en liten pump som låter metanolen passera genom en elektrolyt, varvid elektricitet skapas. Storleken på bränslecellen är för närvarande nere i måtten 27,2 x 46 x 2,8 mm. Hur länge cellen producerar el på en tankning är dessvärre okänt i skrivande stund.

50 % skriver ut sina bilder hemma

Canon har gjort en undersökning på den svenska marknaden som visar att hälften av alla som har en digitalkamera skriver ut sina bilder hemma på sin färgskrivare. Populärast just nu är att tillverka egna gratulations- och julkort. Undersökningen visar även att 49 % av alla svenskar har tillgång till en digitalkamera hemma. Omvandlat i antal kameror blir summan imponerande 2 miljoner digitalkameror i de svenska hemmen. Svenskarna är följaktligen ett ”fotograferande” folk av samma dignitet som våra vänner japanerna.

Videoanimeringar från stillbilder

Monolith Co. Ltd, är ett japanskt företag som utvecklat programmet the FrameFree Studio, med vars hjälp man kan skapa avancerade videoanimeringar baserade på digitala stillbilder. Programmet är speciellt lämpat för dem som vill göra videoanimeringar i reklamsyfte, för att visas via webben. Men det finns även versioner av programmet som skapar videofiler i äkta HD-upplösning. Programmet har ett uppskattat pris på 108 US Dollar.

Dina bilder och filmer ligger säkert hos oss!

Enkelt att ladda upp bilder var du än är i världen! Töm minneskortet direkt i Mediaarkivet och fortsätt fota. Dela med dig av de album som du vill att dina vänner ska se. Du kan vara säker på att dina bilder och filmer ligger kvar i Mediaarkivet när din hårddisk kraschar!!!

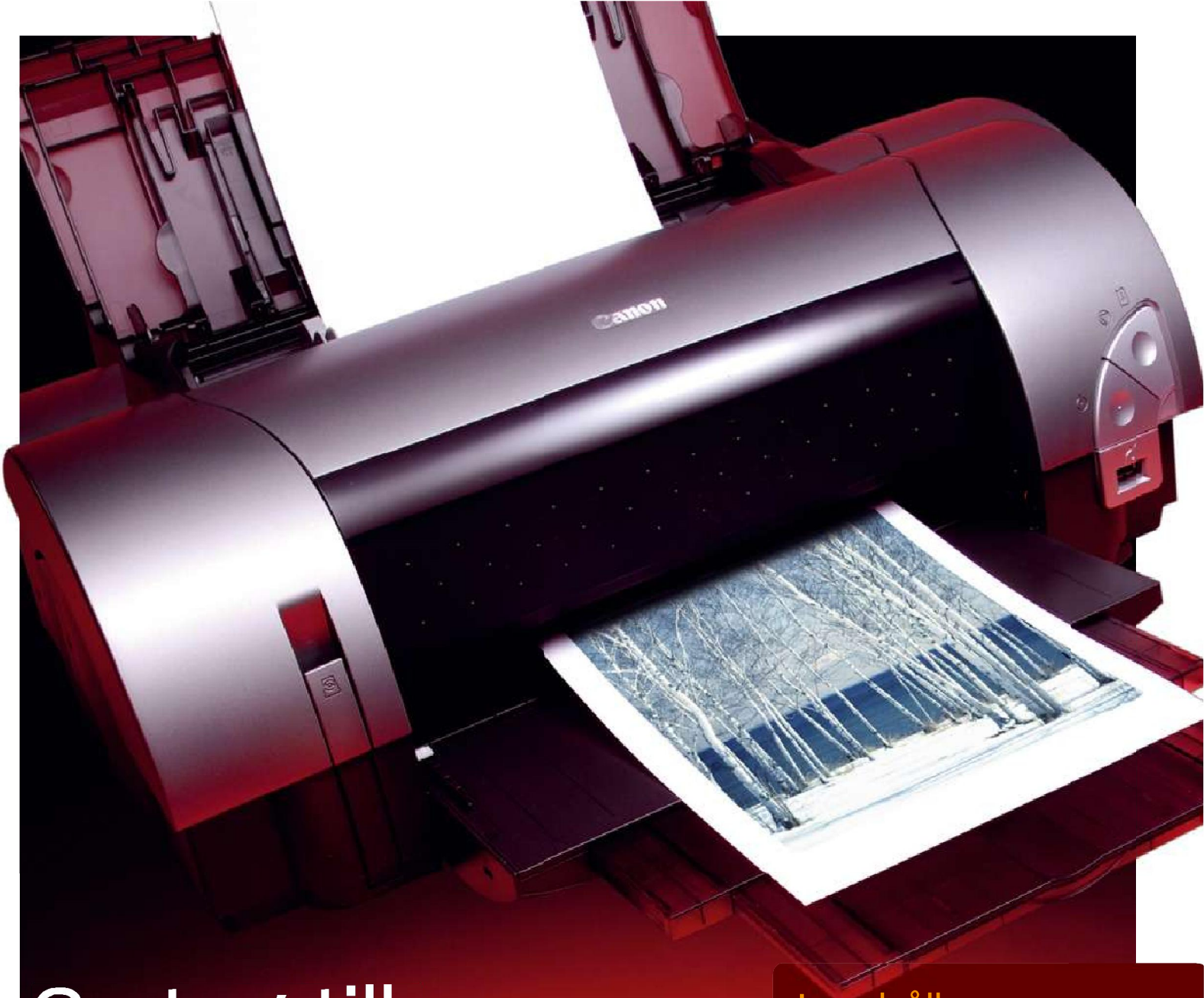
Pris 495 kr/år

för privatpersoner. Logga in på www.mediaarkivet.se och tävla om gratis Mediaarkiv och iPod!

Gratis! 30 dagar

Företag: Pris från 495 kr/mån

www.mediaarkivet.se

8 steg till Perfekta utskrifter

Skapa bläckstråleutskrifter som verkligen sticker ut. I vår 10-sidiga guide över de perfekta färgutskrifterna visar vi hur du gör.

Den omtalade WYSIWYG-revolutionen verkar i mångt och mycket ha gått fotoutskrifterna förbi, med bilder som tappar något i övergången från skärmbilder till blanka bläckstråleutskrifter. I viss utsträckning bör man förvänta sig en del skillnader. När vi tittar på de här fotona på skärmen, får de en viss glöd på grund av LCD-skärmens kraftfulla CCF-lampor (Cold Cathode Fluorescent), som har samma egenskaper som en diaprojektor. Bläckstråleutskrifter, å andra sidan, förlitar sig på reflekterat ljus som när de inte är upphängda i ett galleri med spotlights, kan vara mycket mer rörliga.

Bortsett från ljusproblematiken tillverkar såväl Canon, Epson som HP dedikerade bläckstråleskrivare som är kapabla att åstadkomma fantastiska resultat, så det finns inga ursäkter för dålig kvalitet. På de kommande sidorna kommer vi att visa hur du får ut bästa möjliga bildkvalitet ur din bläckstråleskrivare där hemma.

Innehåll...

Här är åtta viktiga ämnen som vi avhandlar i den här artikeln:

1 **Lyckas med färgerna** 71
Färgstick och skärmkalibrering.

2 **Förbättra bilderna** 73
Grundläggande bildförbättringar.

3 **Rätt upplösning** 74
Bildens storlek förklaras.

4 **Använd rätt papper** 75
Speciellt behandlade papper.

5 **Skapa bättre ramar** 75
Var kreativ med ramarna.

6 **Använd korrekt inställningar** 77
Försäkra dig om bästa möjliga resultat.

7 **Finjusteringar** 78
Se till att du använder rätt inställningar.

8 **Torka dina utskrifter rätt** 78
Tips för att torka utskrifterna.

1 Lyckas med färgerna

Många LCD-skärmar är skarpa och kontrastrika i sina grundinställningar, kanske beroende på att tillverkarna ställer in dem så att de ska se bra ut i affärens skyltfönster. Hemma måste man tämja intensiteten och kontrasten för att få bästa möjliga tonomfång. LCD-teknologin är ökänt dålig på att producera djup svärta – man måste justera intensiteten och kontrasten, liksom motljusnivån (om din skärm har sådan) så att den svarta nivån är så mörk som möjligt utan att mörka grå nyanser förvandlas till dunkel. På andra sidan av skalan ska inte väldigt ljusa grå nyanser frätas ut till vitt.

Nästa stora hinder är att få rätt färgåtergivning på skärmen. En del skärmar har nu alternativa sRGB-inställningar som i teorin ger bra färgkompatibilitet med kameror och skrivare. Om inte bör en färgtemperatur på 6500K komma ganska nära. För bästa resultat måste du kanske växla till skärmens användarinställningar och ändra värdena för de röda, gröna och blå kanalerna. De här justeringarna kan man göra med hjälp av blotta ögat, genom att jämföra skärmen med en tryckt testkarta. Men om man vill ha exakta inställningar är det inget som går upp mot en hårdvarulösning som ColorVision Spyder2 (se nedan).

Korrigera färgstick

Oönskade färgstick är mest uppenbara i områden där det finns lite eller ingen färg alls. Det är lätt att upptäcka dem när något förväntas vara neutralt grått och där istället finns en färgad ton. Jämför neutrala områden på dina utskrifter med skärmbilden av ett foto, som du tittar på på din kalibrerade skärm. Om det finns ett tydligt färgstick måste du kanske ändra värdena för cyan, magenta och gult i din skrivare, genom att korrigera de avancerade färginställningarna i din skrivares egenskaper.

Korrigera färgstick genom att ändra de respektive värdena för varje färg i skrivarens egenskaper.

Hårdvarulösningar
Spyder2express

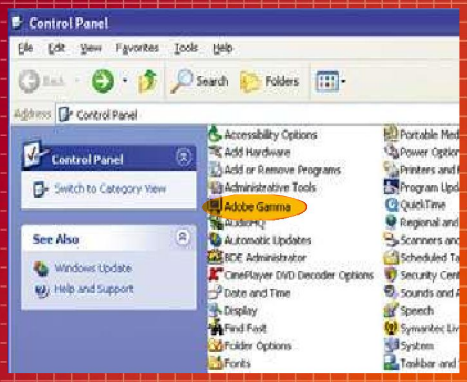
För exakt färgkalibrering krävs rätt verktyg för jobbet och det finns inte många som går upp emot ColorVision Spyder2.

”Express”-versionen kostar från 800 kronor och går att köpas via www.colourconfidence.com. Spyder2 sätts fram på din skärm och stöds av enkla steg-för-steg-program.

Så använder du Adobe Gamma

Photoshop har ett inbyggt verktyg för skärmkalibrering. Så här fungerar det.

1 Sätt på

Låt din LCD-skärm värmas upp i åtminstone 30 minuter innan du gör några justeringar, så att CCF-motljusen hinner stabiliseras. Sedan kör du Adobe Gamma från Kontrollpanelens klassiska läge.

2 Hjälpalternativ

Du kan starta Adobe Gamma-verktyget på ett av två sätt, antingen som en Kontrollpanel eller som en Steg-för-steg-hjälp. Vi rekommenderar hjälp-varianten, med dess steg som är enkla att följa.

3 Utgångspunkt

Hjälpen använder en existerande färgprofil som utgångspunkt – normalt sett den profil som för närvarande är laddad. Ange ett beskrivande namn för din nya profil och klicka på Nästa för att fortsätta.

4 Intensitet och kontrast

De första justeringarna gäller intensitet och kontrast. Ställ in kontrasten på sitt högsta värde och justera sedan intensiteten så att mittboxen är synlig precis ovanför den svarta nivån.

5 Fosfortyper

Fosfortyper är lite överflödigt nu för tiden, då det inte längre är så vanligt med CRT-skärmar. Använd bara en annan sort från listan om du är helt säker på att den som föreslås är helt fel.

6 Mellanton

Justera Gamma-reglaget tills den grå boxen verkar ha samma intensitet som mönstret på de horisontella linjerna. Om du har problem med att se det, försök sätta dig längre från skärmen.

7 Färgtemperatur

Sedan måste du ange den färgtemperatur som din monitor är inställd på. Din skärm är troligtvis inställd på att köra i sRGB-läge mode, vilket lär vara 6500K, men du kan också ange ett standardvärde.

8 Före och efter

Det sista steget i den här hjälpen erbjuder ett ”före och efter”-perspektiv på de ändringar du har gjort. Klicka på Slutför för att spara och använda din nya profil i alla program som stödjer ICC-färgprofiler.

Expertens tips Lär dig fixa färgblockeringar

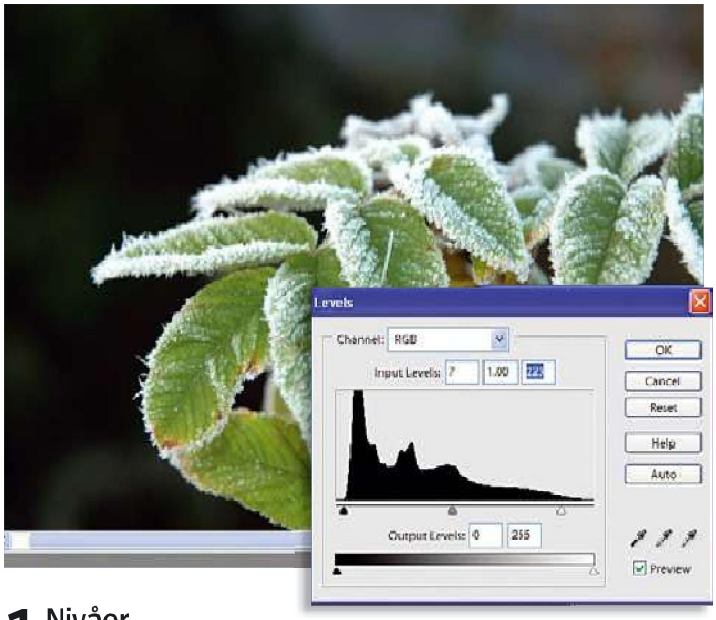
Smärre färgskiftningar i utskrifter kan ibland orsakas av igensatta skrivarmunstycken. Ett tydligt tecken på detta är när det blir ränder med jämna mellanrum. För att rensa igensatta munstycken går du till Maintenance- eller Utilities-sektionen under skrivarens egenskaper så finns det möjlighet att skriva ut testmönster och rensa dem om så behövs. En del skrivare kräver djupgående rengöring för att igensatta passager ska frigöras.

2 Förbättra dina bilder

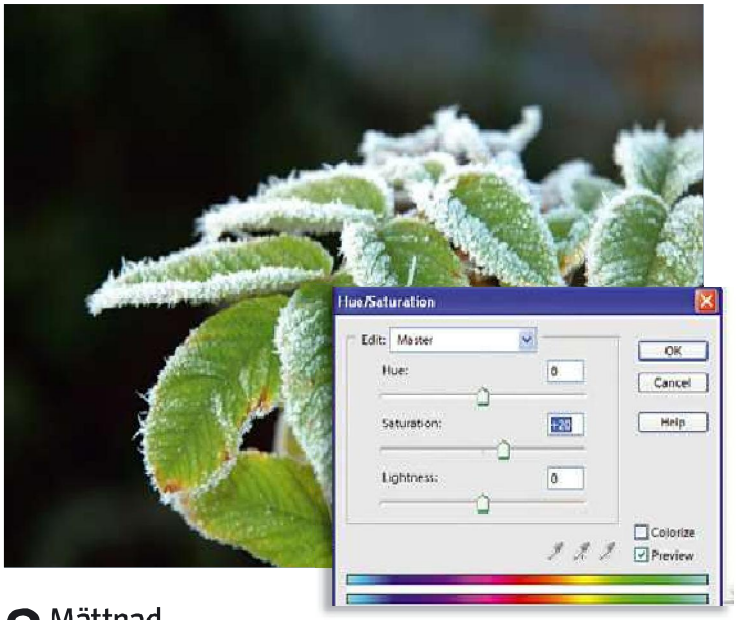
Ingen seriös fotograf skulle drömma om att printa ett negativ som det är utan vissa korrigeringar, och det är samma sak i den digitala världen. Bilder som hämtas från kameran tjänar alltid på viss redigering eller korrigeringar, och även om det kanske inte behöver röra sig om verktygen Skugga och Efterbelys i Photoshop bör man göra vad man kan med nivåer, mättnad, skärpa och även beskära bilden innan man skriver ut den.

Grundläggande bildförbättringar

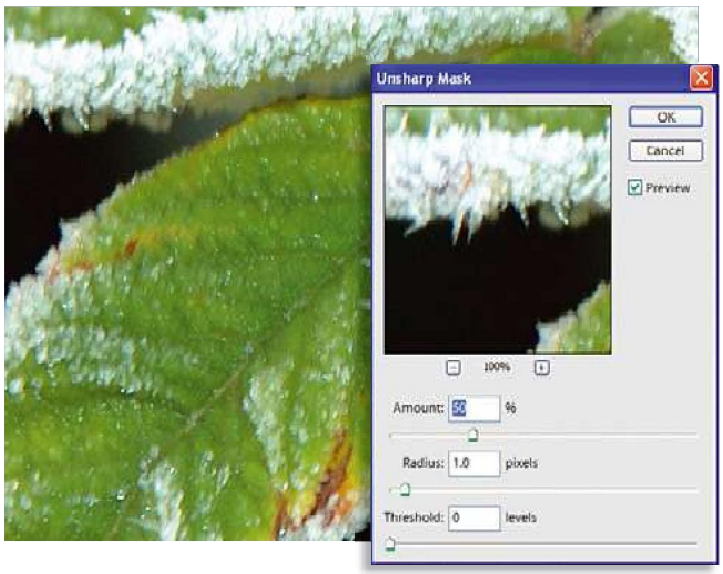
1 Nivåer

Tonomfånget i digitalkameror tenderar att vara mycket mindre än vad fallet är med negativ film så kamerorna tonar ner högdagrarna så att de inte blir utfrätta. För att undvika att utskrifterna ser platta och livlösa ut kan du justera nivåerna genom att dra reglagen för högdagrar och mellantoner något till vänster. Det här ger ett kraftfullare resultat.

2 Mättnad

Många billigare kompaktkameror brukar skruva upp mättnaden, medan avancerade, digitala systemkameror går åt andra hållet och överger kraftfulla färger till förmån för ultimat precision. För att få levande färger i dina utskrifter kan du öka mättnaden, särskilt när det handlar om landskapsbilder, men var försiktig så att du inte går för långt med hudtonerna.

3 Skärpa

CCD-sensorteknologin i digitalkameror är mindre skarp än vad fallet är med 35mm-film, så viss skärpa måste man lägga till. Alternativet Oskarp Mask kan fungera särskilt bra men om man överarbetar effekten kan det leda till taggiga diagonala linjer och kanter, och ökat bildbrus, så börja med små förändringar.

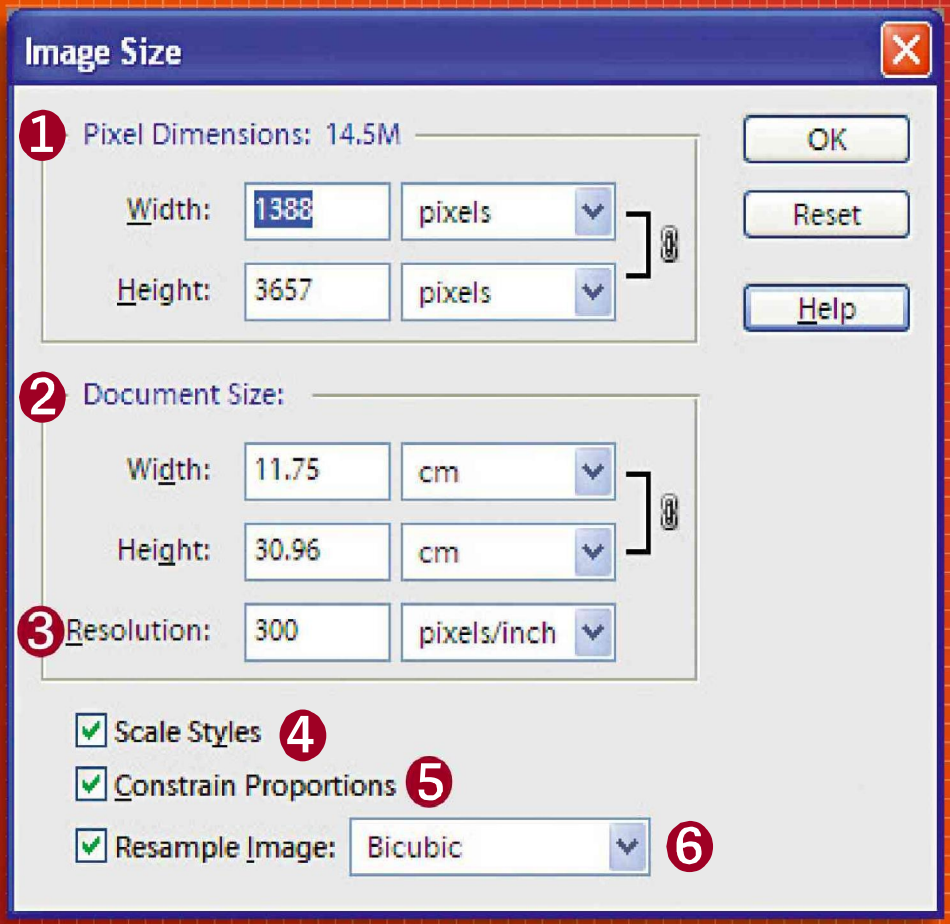
4 Beskär

En av fördelarna med kameror med väldigt hög upplösning är att de ger dig möjlighet till kreativ beskärning, samtidigt som de har tillräckligt hög upplösning för att göra stora utskrifter. Du kan dra fördel av det här för att finjustera kompositionen av bilden efteråt, och ta bort oönskade detaljer.

3 Rätt upplösning

Skärmbilder kräver en ganska låg upplösning på omkring 72dpi (punkter per tum), vilket motsvarar omkring 1,3Mp (1 280x 1 024 pixlar) för en 17- eller 19-tumsskärm. Utskrifter kräver mycket större detaljrikedom, men i grunden behöver man bara omkring 250dpi till och med för profesionella utskrifter. När man jobbar i 200dpi, skulle en ramlös A4-utskrift kräva 2 334x 1 600 pixlar, eller 3,7MP, även om 3 MP räcker gott och väl.

Bildens storlek

1 Pixeldimensioner

I Photoshop Elements kan man justera bildens pixelstorlek och utskriftsstorlek individuellt. Den här övre delen av dialogrutan är till för att ändra den totala pixelmängden. Genom att klicka i rullgardinsmenyn kan du göra så att storleksändringar visas i procent istället.

2 Dokumentstorlek

Den här sektionen är till för att justera bildens utskriftsstorlek. Du kan göra det här oberoende av pixelantal, låta Photoshop sampla om bilden automatiskt, eller ange ett värde för upplösningen (se Expertens tips).

3 Upplösning

Med Ändra bildupplösning-rutan ikryssad kan du ange en utskriftsupplösning här. Det här innebär att när du väljer en ny dokumentstorlek för utskrift, samplas bilden om och de nya pixeldimensionerna visas automatiskt högst upp i rutan.

4 Skala stilar

Kryssa för den här rutan för att skala alla stilar och effekter applicerade på bilden proportionerligt när du ändrar storlek på bilden.

5 Bibehåll proportioner

Med den här rutan förkryssad behålls aspektration när du ändrar storlek på bilden. När det är aktiverat visas länkar bredvid bredd- och höjd-måtten.

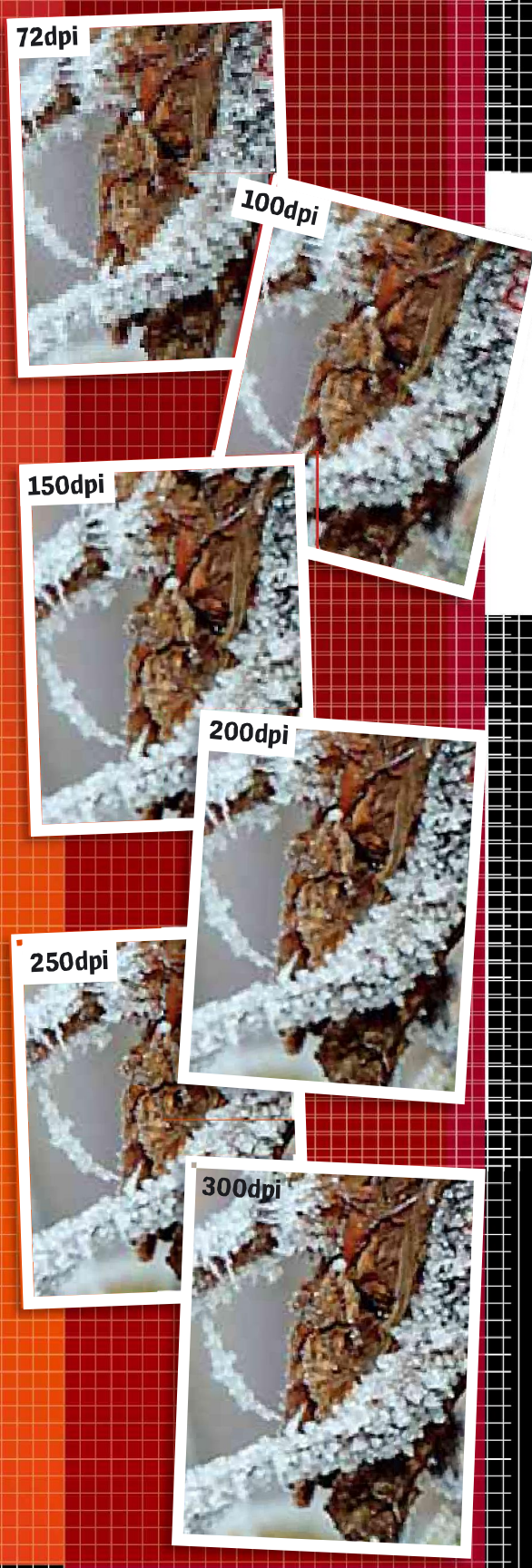
6 Ändra bildupplösning

Det finns olika metoder för att ändra upplösning, men den bästa är Bikubisk. Använd Bikubisk mjukare när du förstorar en bild, och Bikubisk skarpare när du förminskar en bild.

Expertens tips

Välj upplösning

Avsaknad av kvalitet blir bara märkbart vid en upplösning på mindre än 150dpi. I den andra änden av skalan, jämfört med en bildupplösning på 200dpi, finns det ingen synlig förbättring vid 250dpi eller högre.

4 Använd rätt papper

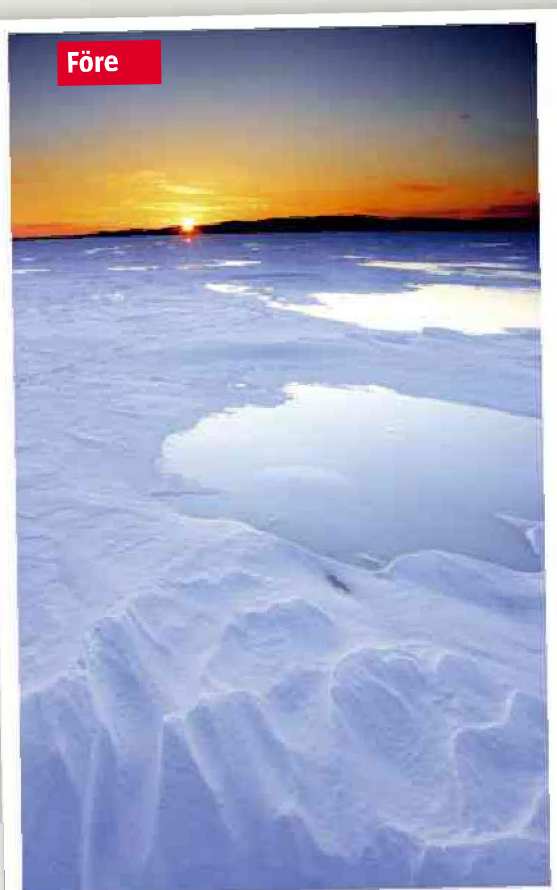

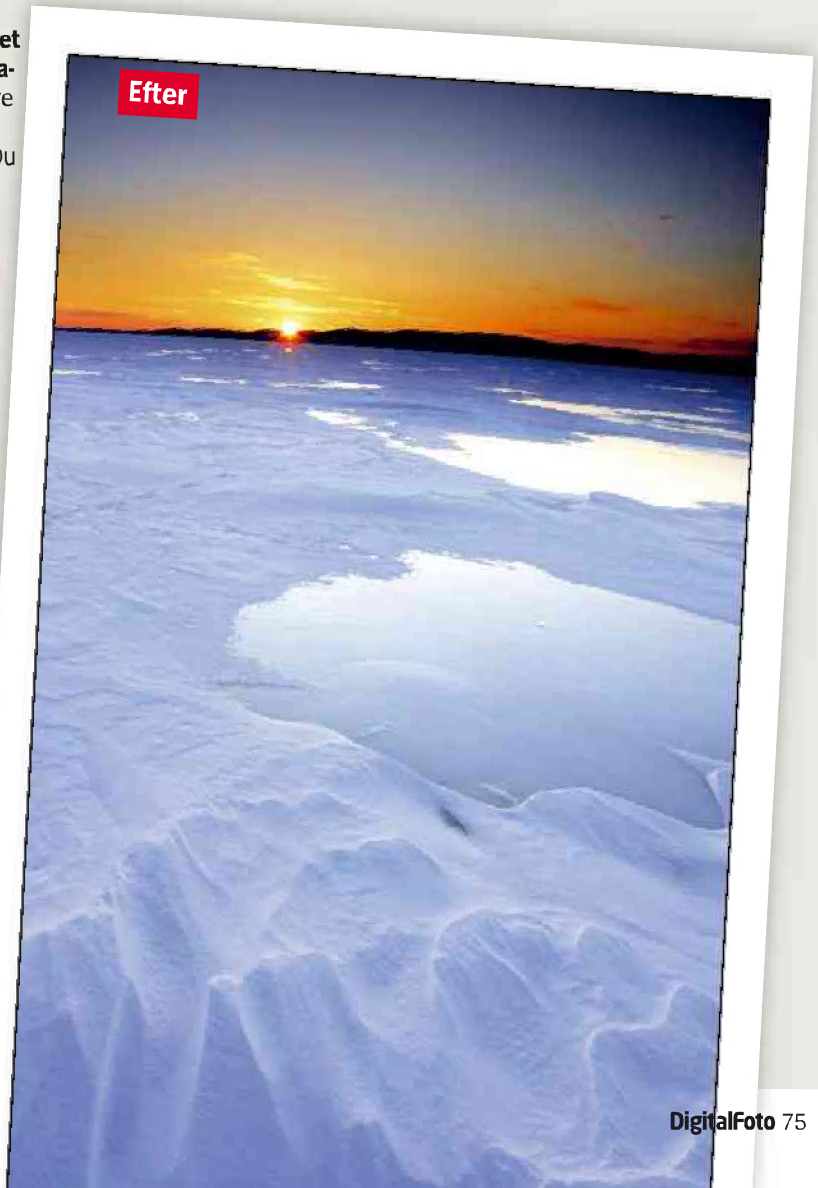
Bläckstråleutskrifter handlar om ganska avancerad kemi, där man ofta kombinerar både pigment- och färgbaserat bläck med speciellt behandlat papper. Bläck måste kunna tränga igenom pappret i exakt rätt omfattning. Olika färger på bläcket måste kunna blandas samman effektivt för att ge fina färgövergångar, samtidigt som de inte får blandas och förstöra skärpa och kantdefinition.

Som en indikation på vad som krävs i processen hävdar HP att de lägger ner en miljard dollar på varje ny bläckpatron för att få ut den på marknaden. Det är lätt att tro att tillverkarna tjänar det mesta av sina pengar på bläck istället för på skrivare (vilket stämmer) och det är därför som de är så angelägna om att man inte ska använda tredjeparts bläck och papper. I våra tester ger genuint bläck alltid bäst resultat vid fotoutskrifter. I något mindre utsträckning är det vanligtvis säkrast att använda tillverkarens egna papper också, även om det finns en del annat papper av riktigt hög kvalitet på marknaden.

5 Skapa bättre ramar

Såvida inte du tänker skriva ut foton utan ramar, kommer det vita utrymmet runt dina att vara ojämnt om sidans aspektratio inte matchar bildens. Antingen kommer det att vara större på sidorna än högst upp och längst ner, eller tvärtom. Det är väldigt lätt att man får ett foto som inte ligger mitt på sidan. Du kan fixa till problemet och använda lite kreativitet genom att skapa egna ramar i Elements på ett enkelt sätt.

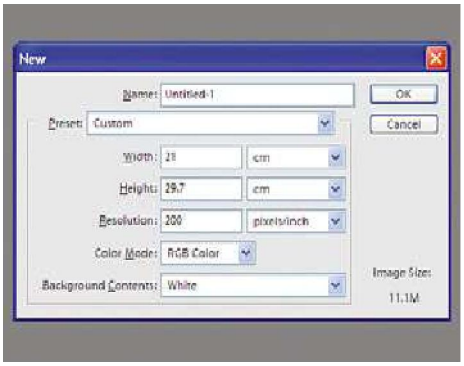
Expertens tips Ska jag köpa billigare tredjepartsbläck?

Tillsammans med genuint bläck kan tredjepartspatroner och refill-paket bli en billigare lösning. Det går faktiskt att tjäna en slant på att se över alternativen, men när man gör jämförande tester brukar det ofta visa sig att märkesprodukterna ger bättre kvalitet. Man brukar också ibland säga att tredjepartspatronerna brukar blockera skrivarmunstyckena, vilket i förlängningen leder till högre kostnader för skrivare.

Våra erfarenheter säger att de inte alltid är mödan värd.

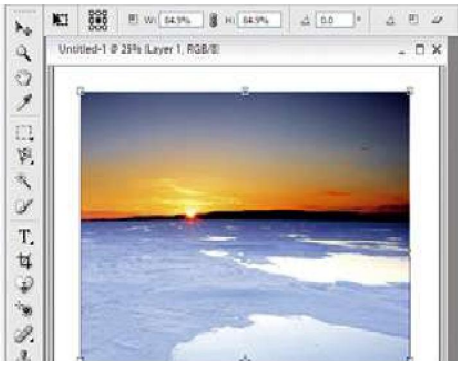

Ett enkelt sätt att skapa snygga ramar

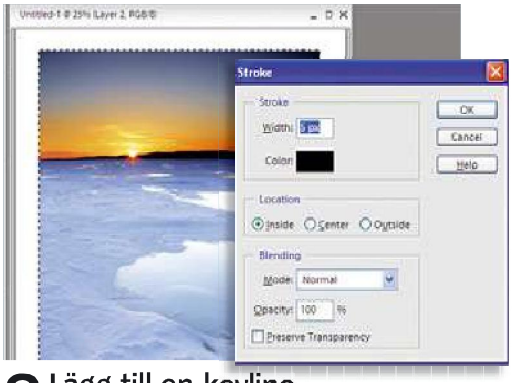
1 Gör ett nytt dokument

För att skapa en vanlig bläckstråleutskrift i A4 skapar du ett nytt dokument i Elements som är 21 cm brett och 29,7 cm högt i 200dpi. Vi skulle föreslå att du använder en vanlig vit bakgrund, men om du vill använda en färg för din ram anger du det nu i Background Contents.

2 Skapa en ram

Om bilden och A4-dokumentet inte passar ihop, roterar du dokumentet 90 grader. Kopiera och klistra in bilden i ditt dokument. Använd verktyget Flytta, och välj ett av bildens hörnhandtag. Sedan håller du ner Shift-tangenten, och krymper bilden för att skapa en ram.

3 Lägg till en keyline

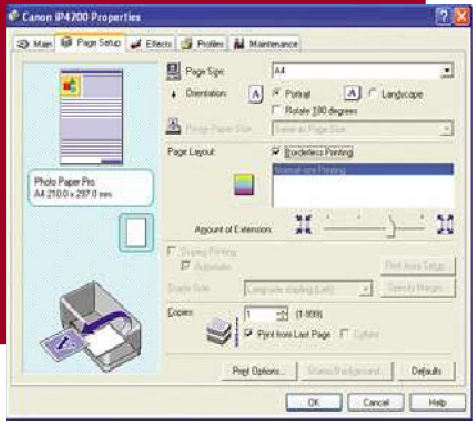
Skapa ett nytt lager ovanför bildlagret, och Ctrl-klicka på bildlagret i lagerpaletten. Välj Stroke (Outline) Selection-alternativet från Edit-menyn och ange en bredd på 5 pixlar, svart färg och 'Inside Location'. Gör bilden till ett lager och skriv ut den.

Expertens tips Pappersmatning

Om din skrivare har en vertikal bakre pappersmatning liksom ett lägre fack, se till att du använder den vertikala lösningen för mer exakt matning. Det är också en god idé att ta bort alla andra papper från inmatningen och lägga in sina fotopapper individuellt. För tjocka fotopapper bör du anpassa pappersmatningen på korrekt sätt, om det är möjligt på din skrivare.

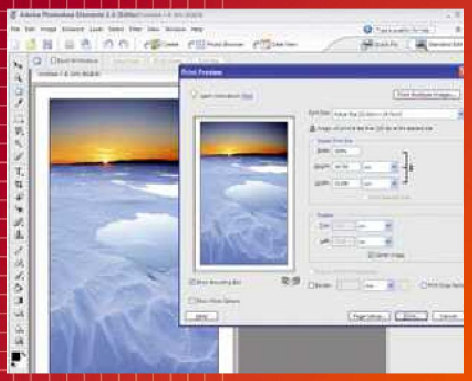
Så gör du Utskrifter utan ramar

De flesta bläckstråleskrivare erbjuder nu möjlighet att skriva ut utan ram i populära utskriftsstorlekar, som 6x4, 7x5 och full A4. För att undvika problem vid pappersmatningen kräver kantlösa utskriftsalternativ vanligtvis att man skriver lite utanför kanten på pappret, vilket gör att man tappar en viss del runt din bild. Efter att ha kryssat för Borderless-alternativet i skrivaregenskaperna kan man också ange hur mycket man ska skriva ut.

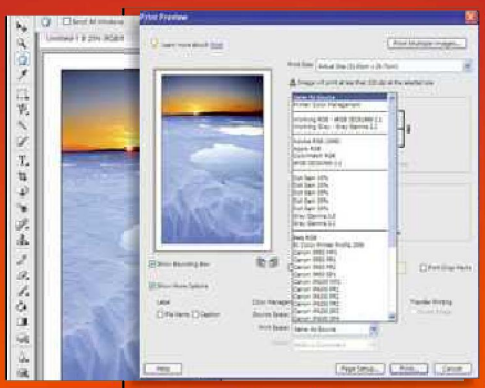
6 Använd rätt inställningar

Utnyttja din skrivares inställningar för att få det resultat du verkligen vill

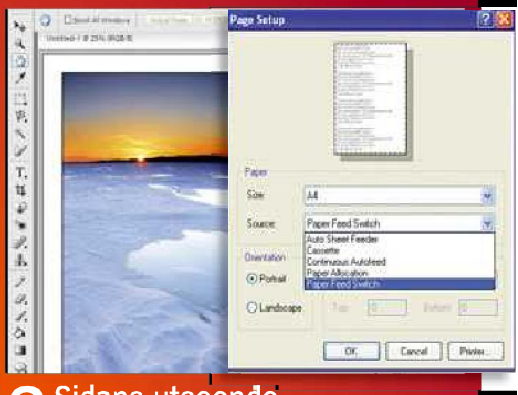
1 Förhandsgranskning

Tryck på Ctrl+P så öppnas Print Preview-rutan. Här kan du kontrollera att höjden och bredden på utskriften matchar ditt papper, justera skalan om nödvändigt, tilldela en ram och kanske även centrera bilden på pappret.

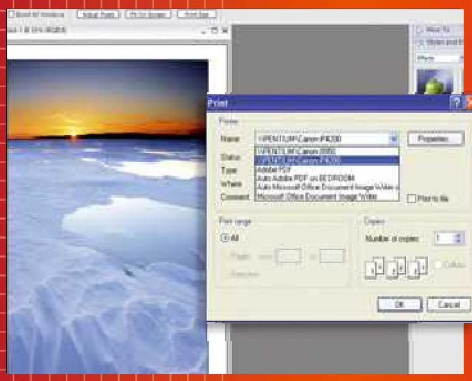
2 Avancerade alternativ

Klicka på ”Show more options” för att komma till de avancerade inställningarna, däribland de för färghantering. Om du har flera olika skrivarprofiler inställda, kan du använda dem för din fotoutskrift.

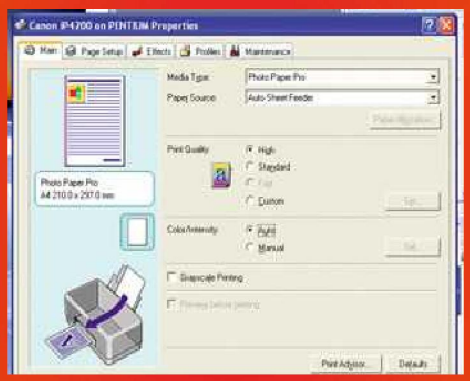
3 Sidans utseende

Page Setup är en annan användbar knapp. Utöver att man kan ställa in pappersstorlek och utseende här, kan man också välja fack. Det här gör så att man slipper begå dyra misstag om skrivaren har mer än ett pappersfack.

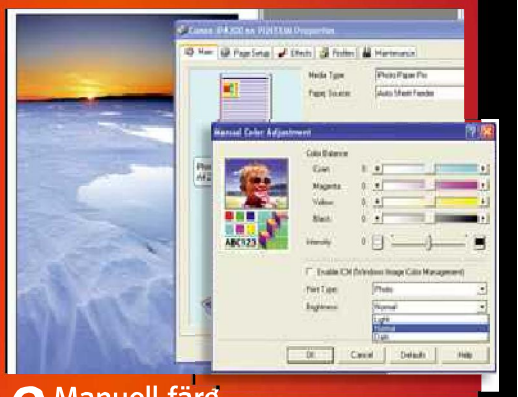
4 Utskriftsalternativ

Klicka på Print-knappen, så stängs Print Preview-rutan och ersätts med en lista över alla tillgängliga skrivare. När du har valt den skrivare det gäller, klickar du på Properties för ytterligare alternativ.

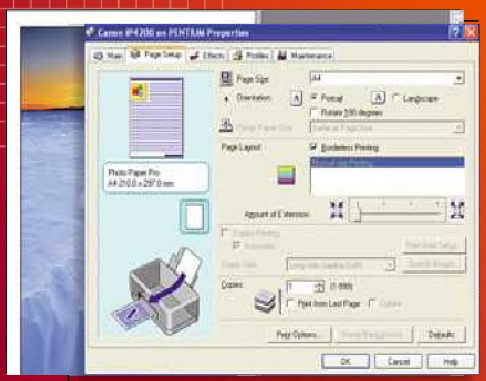
5 Print Properties

Att välja rätt Print Properties är viktigt, då mängden bläck måste justeras för olika sorters papper. Här har vi valt Canons Photo Paper Pro och ställt in Print Quality-nivån på High.

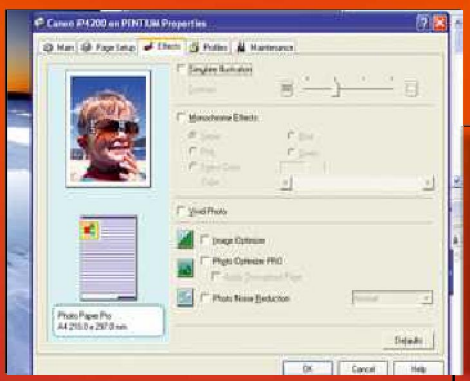
6 Manuell färg

Genom att klicka på Manual-knappen i huvudsektionen i Printer Properties visas den här dialogrutan, som du kan använda för att justera värdena för cyan-, magenta-, gula och svarta kanaler, för att på så sätt undvika färgstick.

7 Kantlösa utskrifter

I skrivarens Page Setup-ruta har vi kryssat för alternativet för kantlösa utskrifter och minskat extensionsstorleken till noll – vi behöver inte fundera över papprets kanter, då vi har gjort en vit kant för vår utskrift i Photoshop.

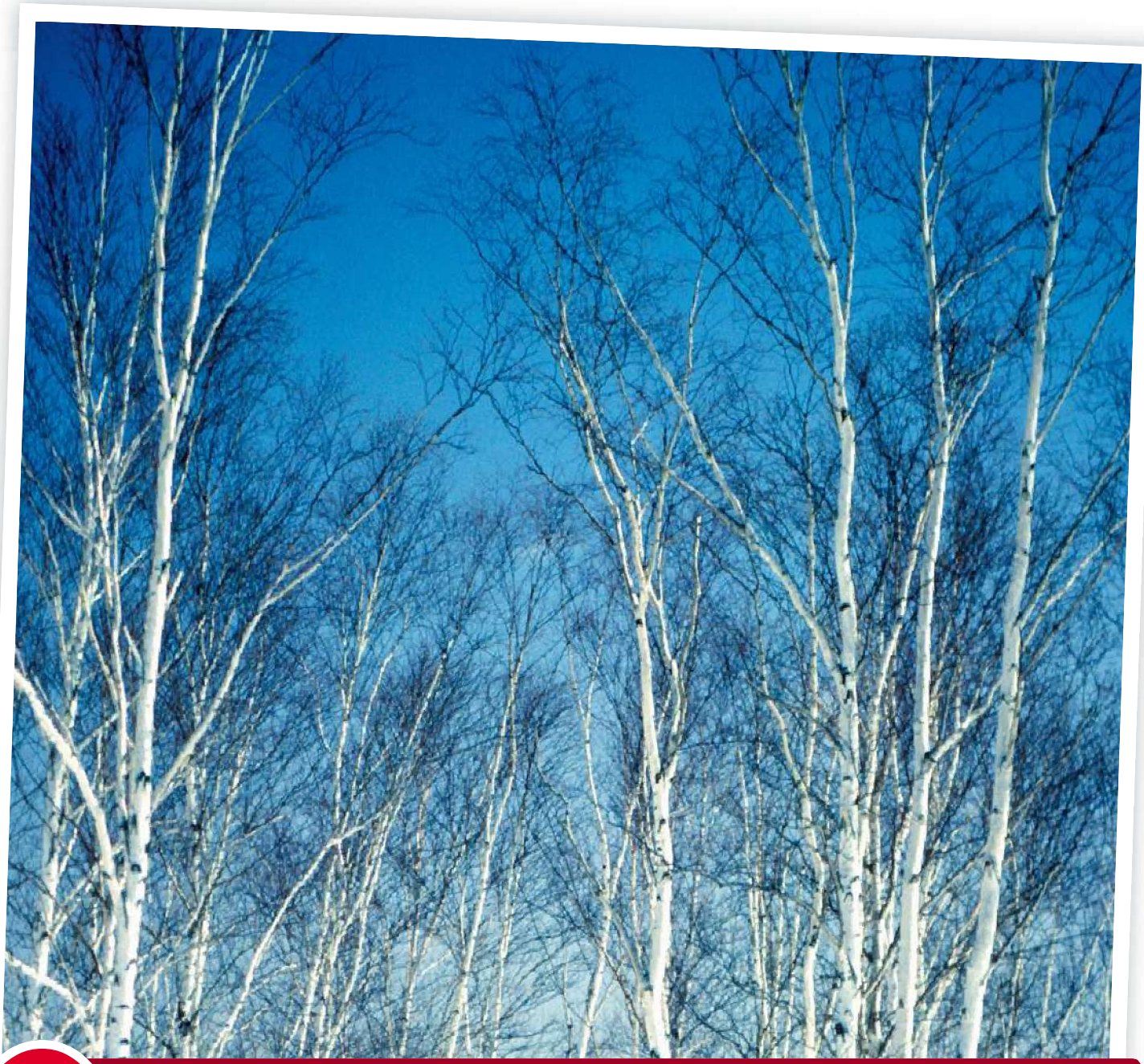
8 Specialeffekter

Effects-sektionen i Print Properties innehåller många alternativ, däribland monokroma effekter som applicerar en sepia-, blå, rosa eller grön ton. Det finns också ett ”Vivid”-alternativ och ett alternativ för lågupplösta bilder.

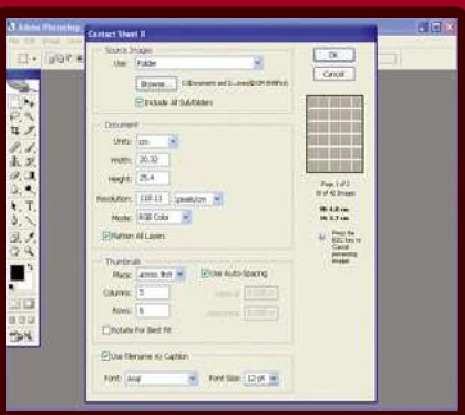
9 Spara en profil

När du har hittat inställningar som funkar bra för dig sparar du dem som en ny skrivarprofil. Det här gör att du inte behöver göra många inställningar varje gång. Nu är du redo att skriva ut ditt foto.

7 Finjustera

Med tanke på priset för bläckpatroner och fotopapper är det sista du vill att skriva ut dussintals foton för att se vilken inställning som fungerar bäst vid utskrift. Problemet är att det inte finns något substitut för att se fotona utskrivna, så att man kan finjustera dem för bästa effekt. Lösningen är att spara tid och pengar genom att använda Photoshops Contact Sheet-verktyg. Det här gör det möjligt för dig att skriva ut små versioner av många olika filer, på ett enda fotopapper så att du kan jämföra resultaten i skarpt läge, så att säga. Du kan sedan göra ytterligare justeringar tills du har fått fram det utseende du vill ha, utan att behöva lägga ut en förmögenhet på att göra testutskrifter. Du hittar Contact Sheet-verktyget under File, Automate-rullgardins menyn.

1 I Contact Sheet-dialogen kan du definiera hur många kolumner eller rader du vill ha per sida, liksom att applicera automatisk rotation och automatiska mellanrum.

2 Ge dina justerade bilder meningsfulla filnamn så kan du använda dem som automatiska överskrifter för varje variant av huvudfotografiet.

8 Torka dina utskrifter rätt

Lurigt nog producerar den teknologi som många bläckstråleskrivare använder (det gäller framförallt Canons och Epsons genuina förbrukningsmaterial) uppenbart torra fotoutskrifter redan när de lämnar skrivaren, medan HP- och Lexmark-utskrifter brukar ta längre tid att torka. Oavsett vilken skrivare du använder är det alltid bäst att låta utskrifterna torka i åtminstone två timmar innan du rör vid ytan. Om du tänker sätta in dem i ett fotoalbum eller i en ram är det bäst att låta dem vara i 24 till 48 timmar så att de torkar ordentligt.

För långverkande skydd mot blekning är det bäst att hålla bläckstråleutskrifter borta från fukt och även från ljus i ett fotoalbum. Om du ramar in dem bör du försöka hålla dem borta från direkt solljus och sätta dem bakom glas, gärna med ett UV-filter. Det här kan vara skillnaden mellan att de inramade utskrifterna håller kvaliteten några år eller flera årtionden. HP och Epson går i bräschen när det gäller utskrifternas livslängd, medan Canons nya serie ChromaLife 100 är bättre än deras tidigare bläck.

Expertens tips
Utskriftstjänster på nätet

Om man använder en av de senaste Canon-, Epson- eller HP-bläckstråleskrivarna, kan resultaten matcha eller till och med överträffa de man får om man använder framkallningsföretag på nätet. Framförallt när det gäller mindre utskriftsstorlekar kan man dock göra rejäla besparingar genom att anlita nätframkallare. Det krävs dock att man beställer ett antal utskrifter för att det ska löna sig. Om man går ett steg längre kan man vända sig till specialistföretag som erbjuder ett stort urval av fotogåvor som musmattor, muggar, t-shirts, pussel och så vidare, liksom böcker med dina egna foton.

På Internet finns det många företag som erbjuder olika utskriftslösningar, som exempelvis hela fotoböcker.

För att torka och lagra kan du lägga dina fotoutskrifter mellan vanliga skrivarpapper.

AVANCERAD TEKNIK

Skriv ut i svartvitt

Att åstadkomma en perfekt monokrom bild är svårt med de flesta bläckstråleskrivare och resulterar ofta i tydliga dragningar åt magenta eller grönt. Att göra provutskrifter är ett sätt att slippa detta problemet. Markera fem områden i bilden, och sedan med färgbalans-reglaget för magenta och grönt kan man gaffla vardera sida om mittremsan, och öka magentan och det gröna med inte mer än två punkter per sektion.

Ett enklare alternativ är att skriva ut med enbart svart bläck. Då en del av den nyare generationen skrivare har två svarta, kan resultaten bli förvånansvärt imponerande. Nackdelen är att den här metoden bara passar vissa typer av bilder; det fungerar inte bra med väldigt subtila toner eller high key-bilder. Oavsett hur din bild ser ut kan du vara säker på att slippa färgstick om du bara skriver ut med svart bläck.

Den idealiska lösningen är att använda en särskild monokrom bläckpatron, som låter dig producera superba monokroma bilder utan antydan till färgstick.

Lyson tillverkar de här för de flesta Canon- och Epson-skrivare (med undantag av Epson 1800 och 2100), medan Permajet producerar MONOchromePRO, men bara för Epson 1290- och 2100-skrivarna.

Att ta bort färgpatronen och ersätta med monokrom-alternativet är en enkel sak, även om det är att rekommendera att använda en rengöringspatron innan man byter.

Expertens tips Toning

Om allt det här verkar för problematiskt, varför inte kringgå hela problemet med färgstick genom att digitalt tona dina mono-bilder till antingen sepia eller blått och skriva ut dem i färg. Gör ett justeringslager, välj Nyans/Mättnad och ange 25 för nyansreglaget för att åstadkomma sepia, eller 210 för att åstadkomma blått.

Kan du inte hitta presenter till den foto-intresserade?

Har du några fina bilder som du vill göra något speciellt med? Här finns lite alternativa tips.

Fototapet
Tapetsera ett helt rum med dina bilder. Photowall trycker upp tapeter med dina foton.
Pris: 449 Kr/ Kvm
www.photowall.se

Fotobok
Skapa en personlig fotobok med massor av bilder. Du kan välja mellan att göra boken häftad, spiralbunden eller inbunden.
Priser från 99:-
www.myphotobook.se

Kalender
En kalender är en kalender, men med dina egna, utvalda bilder blir det en unik gåva som blir roligare att hänga upp på väggen.
Priser från 119:-
www.onskefoto.se

Pussel
Skapa ett eget pussel med dina egna favoritbilder som motiv.
Priser från 59:-
www.postfoto.se

Muggar
Drick morgonkaffet ur en mugg med ditt favoritmotiv.
Priser från 98:-/styck
www.fujidirekt.se

Kylskåpsmagneter
Man kan göra stora magneter (90 x 60 mm) så att dina favoritfoton hängs upp direkt på kylskåpet.
Pris från 69:-
www.clickit.se

T-shirt
Man kan låta trycka upp sina favoritbilder och på så sätt få snygga t-shirts som man garanterat är ensam om.
Pris från 169:-
www.personligatryck.se

Det här är bara några exempel på vad man kan göra. Dessutom finns givetvis många fler företag än de här som erbjuder olika lösningar.

www.fotokungen.com

Nikon

D40 + 18-55
5 750:-

D80 + 18-70
11 490:-

D200 + 18-70
15 990:-

Beställ digitala bilder från 1:75/st
Förstoringar 20x30 från 12:-/st
www.fotokungen.com

"Konkurrenskraftigt pris och billig frakt. Hög kvalitet. En av våra favoriter"
enligt DigitalFoto nr 7 och Aftonbladets stora tester.

FotoKungen

Kamerapriserna inkluderar frakt.

För "dagspriser" och övrigt sortiment se vår hemsida eller besök vår butik i Stockholm

Kocksgatan 1
116 24 Stockholm
08-6414300
Fax 6411143
info@fotokungen.com

Nikon D40

BRA KÖP! DigitalFoto

Nikon D40 är en värdig efterträdare till D50-modellen. Kameran är inte bara snabb utan tar dessutom mycket bra bilder i alla lägen.

Av Dietmar Heinrich

Under pompa och ståt lanserade Nikon för ett litet tag sedan efterföljaren till D50-modellen och lanseringen föregicks av stort hemlighetsmakeri.

Några dagar före lanseringen dök det upp studiobilder av den nya kameran på Internet. Nikon påstår att det var ett misstag men jag tror personligen att det handlade om förra årets smartaste PR-trick.

Nikon D40 är tänkt att ersätta D50-modellen som Nikons instegskamera i systemkameraklassen. Valet av beteckning följer Nikons standard för kompaktkameror där man ger mer avancerade modeller beteckningar med lägre nummer än mindre avancerade modeller. Ologiskt och mycket förvirrande med andra ord. Nikon D60 hade varit en mer rättvisande beteckning enligt min mening.

Nikon har den här gången valt det mindre format som många andra tillverkare av instegskameror i den här klassen har valt tidigare. Kameran är förvisso greppvänlig, men ett större format hade varit att föredra.

Kameran startar blixtsnabbt och den är redo att ta första bilden redan innan du hinner flytta fingret från strömknappen till avtryckaren. I serietagningsläget erbjuds hastigheten 2,5 bilder per sekund och det får beskrivas som ganska normalt för en kamera i den här klassen. I JPEG-läget med högsta kvaliteten inställd går det ta cirka 100 bilder i rad i den hastigheten innan bufferten fylls, sedan sjunker hastigheten en aning till cirka två bilder per sekund. I RAW-läget fylls bufferten efter fem bilder.

Autofokusen och slutarfördröjningen får klart godkänt vilket bevisas av ett stort antal skarpa porträttbilder med motivet i fokus under mitt porträttbildstest.

Hantering och reglage

D40 må vara en instegskamera men Nikon har onekligen lyckats få med det klassiska slutarljudet som jag kommit att uppskatta hos tidigare spegelreflexkameror från företaget. Ljudet från slutaren har förvisso inget att göra med det slutliga bildresultatet men ger ändå en kvalitetskänsla som inte återfinns hos alla kameror i den här klassen.

Nikon fattade ett modigt beslut när man valde en 6,1-megapixelsensor till D40. Värsta konkurrenten Canon EOS 400D erbjuder en sensor på 10 megapixlar. Beslutet kan få ödesdigra konsekvenser för Nikon i dessa dagar av megapixelhysteri där till och med minsta kompaktkamera har tio megapixlar. Jag och många med mig vet dock att det faktiskt i mångt och mycket handlar om just hysteri och inget annat. Nikon D40 erbjuder en fantastisk detaljrikedom som räcker till och blir över även om bilderna dras upp i A4-format.

Nikon har den här gången satsat på tre autofokuspunkter istället för fem som D50 erbjöd. Det är ett beslut jag känner mig lite mer tveksam till. Tre punkter känns helt enkelt lite fattigt i dagens läge.

Även den här gången är det SD/SDHC-minneskort som gäller för lagring av bilder.

På ovansidan återfinns lägesväljaren som erbjuder ett helautomatiskt läge, de vanliga PASM-lägena och ett antal motivprogram. Bland de sistnämnda finns även ett program som optimerar fotografering med blixten avstängd. Strax bakom avtryckaren sitter infoknappen som kallar fram informationsdisplayen på den bakre LCD-skärmen. D40 erbjuder nämligen ingen monokrom LCD-display på ovansidan av kameran. Informationen på

När du köper en Nikon D40 följer det med ett bra 18-55-objektiv i paketet. Notera dessutom den anpassningsbara funktionsknappen på kamerahusets ena sida.

LCD i 2,5 tum

Varför har Nikon valt bort de dedicerade knapparna för inställning av vitbalans och ISO-värde?

den bakre skärmen väger dock med råge upp avsaknaden av en övre display. Den grafiska visningen av de olika inställningarna är mycket överskådlig.

Bakom avtryckaren sitter även knappen för inställning av exponeringskompensation. Då kameran enbart erbjuder en inställningsratt används den sistnämnda knappen i kombination med ratten även för inställning av bländare i det manuella läget.

Längst upp till höger på kamerans baksida sitter inställningsratten och till vänster om den exponeringslåsknappen (vilken är anpassningsbar). Baksidan pryds även av den ljusstarka och detaljrika 2,5-tumsskärmen. Till höger om den sitter fyrvägskontrollen med vilken du navigerar i menysystemet men även kan välja någon av de tre autofokuspunkterna manuellt. Till vänster om LCD-skärmen sitter knappar för aktivering av bildvisningsläget samt zoomning i detsamma. Nikon har dock valt bort de dedicerade knapparna för inställning av ISO-värde och vitbalans. De inställningarna nås istället via menysystemet. Som tur är går det även nå dessa inställningar genom att i bildtagningsläget trycka på den nedersta knappen till vänster om LCD-skärmen två gånger. Då visas nämligen en specialmeny i vilken du snabbt och enkelt kan ställa in bildkvalitet, bildstorlek, vitbalans, ISO-värde, matningsmetod, fokusläge, fokusområde, ljusmätningsmetod, exponeringskompensation, blixtintensitet och blixtläge. Jag hade dock ändå sett att de dedicerade knapparna för ISO-värde och vitbalans hade fått vara kvar.

På kamerans vänstersida återfinns även knappen som används för att fälla upp blixten och för att välja blixtmetod. Under den sitter funktionsknappen vars funktion kan anpassas.

Kamerans menysystem går att anpassa för den som vill det. På så sätt går det att inaktivera funktioner du inte använder så ofta. I menysystemets custommeny kan du göra en rad detaljanpassningar, exempelvis välja fokusläge (enpunkts servo-AF för stillastående objekt, kontinuerlig servo-AF för rörliga objekt och AF-A där kameran automatiskt väljer mellan enpunkts servo-AF och kontinuerlig servo-AF beroende på motiv). Dessutom erbjuds även manuellt fokus, funktionsknappens funktion, exponeringslåsknappens funktion, med mera.

Från D80 har D40 ärvt retuscheringsmenyn i vilken det är möjligt att anpassa tagna bilder på olika sätt, exempelvis korrigera röda ögon, beskära, byta färgläge, lägga till olika filtereffekter, förminska bilder och skapa bild- »

Färger/Brus

Kameran tar bilder med korrekt återgivna färger i de flesta lägen. Brusnivåerna är klart godkända upp till ISO800. Även ISO1600-läget fungerar dock bra i många fall.

Skärpa

Nikon D40 ger en mycket hög skärpa i nästan alla lägen. Jag hade dock sett att Nikon hade satsat på fler fokuspunkter. Tre är lite i minsta laget.

Ljusmätning

Kamerans ljusmätningssystem är mycket pålitligt. Det är bara i riktigt extrema situationer det låter sig luras.

Ingen display på ovansidan

Nikon D40 har ingen monokrom LCD-display på ovansidan. Informationen du får på LCD-displayen på baksidan av kameran väger dock upp den bristen med råge.

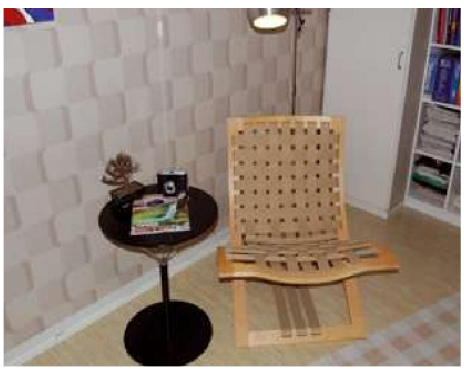

Hudtoner Kamerans snabba trepunkters autofokussystem gör ett riktigt bra jobb vid porträttfotograferingarna. Hudtoner återges korrekt både inom- och utomhus.

Utomhus Kameran klarade att återge även den här lite gråmulna dagen på ett korrekt sätt. Detaljnivån är exemplarisk och färgåtergivningen klart godkänd.

Inomhus Inomhustestbilden uppvisar korrekt återgivna färger, låga brusnivåer och en hög detaljnivå. Det sistnämnda gäller även områden med sämre belysning.

» överlägg. Menyn erbjuder även den effektiva D-Lightingfunktionen som ljusar upp mörka delar i en bild utan att påverka den allmänna exponeringen. Funktionen fungerar förbluffande bra.

Bildkvalitet

Som nämndes tidigare i den här texten erbjuder den här kameran en snabb autofokus och slutarfördröjning vilket gör den till en perfekt porträttkamera. Jag kan dessutom konstatera att hudtoner återges korrekt i de allra flesta lägen och det gäller både inom- och utomhus.

Utomhusbilderna uppvisar överlag korrekt återgivna färger och korrekt exponering i nästan alla lägen. Kameran är minst sagt pålitlig.

I inomhusbilderna uppskattar jag kamerans förmåga att fånga detaljer även i sämre upplysta områden, men även den fina förmågan att exponera bilderna korrekt även i lite knivigare situationer. Det är bara i de mest extrema situationerna som exponeringssystemet låter sig luras.

Imponerad blir jag även av D40:s ISO-prestanda. Kameran presterar nämligen klart godkända bilder ända upp till ISO800. Även många av mina testbilder som togs med ISO1600 blev förhållandevis brusfria. Imponerande med andra ord.

Konkurrenter

Canon EOS 400D
Canons 400D är en tuff utmaning för D40 med sin högre upplösning och fina prestanda.

Pentax K100D
Precis som D40 erbjuder Pentax motsvarande modell en kompetent systemkamera till ett lågt pris.

Specifikationer

Kontakt:	Nikon, http://www.nikon.se/
Pris:	6 690:- inklusive moms (kamerahus inklusive ett Nikon DX AF-S Nikkor 18-55mm f/3.5-5.6 GII ED-objektiv)
Bildsensor:	6,1-megapixel
Brännviddsförl:	1,5x
Optik:	Utbytbar optik. Kameran testades med ett Nikon DX AF-S Nikkor 18-55mm f/ 3.5-5.6 GII ED-objektiv
Filformat:	JPEG, RAW
Minneskort:	SD/SDHC
ISO-omfång:	200-3200
Exponeringslägen:	Auto, Program, Tidsautomatik, Bländarautomatik, Manuellt, Motivprogram
Ljusmätningsalternativ:	Flerzon, Centrumvägd, Spot
Fokuslägen:	Auto, Manuellt, Kontinuerlig
Slutartider:	30-1/4000-dels sekund, BULB
Blixtlägen:	Upplättningsblixt, Av, Upplättningsblixt + röda-ögon-eliminering, Upplättningsblixt + röda-ögon-eliminering + blixt med långsam synk, Blixt med långsam synk, Blixtsynk vid andra ridå
Matningslägen:	Enbildstagning, Seriebildstagning, Självutlösare
Nedsparningstid:	Omedelbart (JPEG), Omedelbart (RAW)
LCD-skärm:	2,5 tum med 230 000 pixlar
Vikt:	475 gram (exklusive batteri och minneskort)
Batteri:	Uppladdningsbart Lithium-Jon-batteri (EN-EL9)
Batteritid:	470 bilder
Överföring:	USB 2.0
Mjukvara:	Nikon PictureProject 1.7

Omdöme

Funktioner ●●●●●
Nikon D40 erbjuder alla de funktioner som man kan förvänta sig av en instegskamera.

Bildkvalitet/Prestanda ●●●●●
Kameran visade sig vara snabb i alla lägen och tar dessutom mycket bra bilder även i lite krångliga situationer.

Handhavande ●●●●○
Det är enkelt att hantera den här kameran, men jag hade gärna sett att den erbjöd lite fler reglage på utsidan av kamerahuset.

Byggkvalitet ●●●●○
D40 är välbyggd men plastigare än exempelvis D80-modellen. Kvalitetskänslan i knappar och reglage är dock mycket bra.

Värde för pengarna ●●●●●
Nikon D40 ger onekligen rejält mycket kamera för pengarna.

Sammanfattning

Nikons nya spegelreflexkamera i instegsklassen är en värdig efterträdare till D50-modellen. Konkurrensen är hård i det här segmentet men D40 är definitivt med i toppstriden.

Läs även:

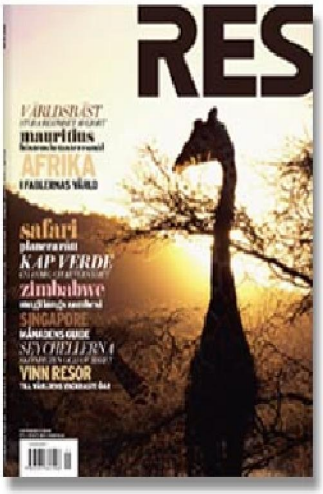

DigitalFoto vänder sig till första- och andragångsköpare av fotoutrustning, men också till alla som vill lära sig allt om bildhantering och som vill få proffsens tips om hur man tar bra bilder. Med varje utgåva följer en CD-skiva med program. Utkommer med 13 nummer per år. Tidningen är på svenska.

I Damernas Värld – Sveriges största modetidning – får du varje månad massor av intressant och inspirerande läsning. Vi ger dig de senaste modetrenderna och de smartaste shoppingråden som passar din stil och plånbok. Du får läsa allt om skönhet och får massor av heta sminktips. Du möter intressanta personligheter i djupgående porträtt och guidas bland böcker, film och konst i vår utökade kulturbevakning.

RES är tidningen som sållar bland allt som finns att uppleva i världen. Allt från de hetaste adresserna i London till safarireportage fån Afrika, från japanska bergshotell till kulturskatter i Peru. Resor är bara ett samlingsnamn för allt som tidningen innehåller: mat, konst, kultur, historia, design. Med varje nummer medföljer dessutom en 16-sidig cityguide till någon av världens storstäder. Utkommer med 10 nummer per år.

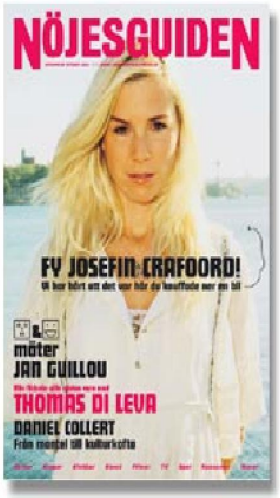

M är det nya livsstilsmagasinet för den moderna kvinnan i en ny livsfas.
Vi gör en tidning och en sajt för en kvinna som vågar lite mer och vill hänga med mer än den tidigare generationen. Här vill vi att du ska bli upplyst, upplyft och uppdaterad

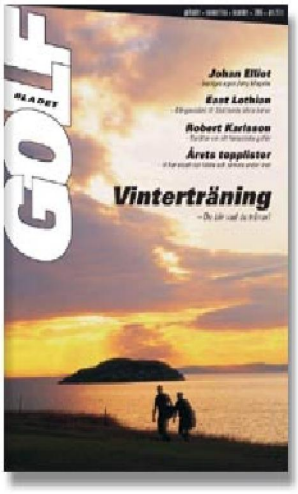

Sköna hem är en inspirationskälla för dig som är intresserad av ditt boende. Här hittar du inspirerande hem- och inredningsreportage samt allt det nya inom heminredning! Människorna, trenderna och händelserna förpackat i en vacker och inbjudande månadstidning. Utkommer med 13 nummer per år.

Nöjesguiden - Läs allt om skivor, krogar, klubbar, konst, filmer, TV, spel, konsterter och teater. Allt detta och intervjuer med Sveriges nöjeselit.

Tillsammans med landets golfklubbar vill Golfbladet vara med att utveckla klubbarnas medlems-tidningar. Tidningen har två delar; dels ”Golfbladet” som är fylld med reportage från golfvärlden, intervjuer med aktuella golfprofiler, träningstips, banreportage, kåserier etc. Den andra delen av tidningen är alltså klubbens egna redaktionella avdelning där aktuella artiklar om den egna golfklubben, tävlingsresultat, etc tas upp.

FirstPoker är till för alla som vill lära sig mer om spelet - både på nätet och vid borden. Tidningen innehåller guider och och skolor i spel och beteende, men också reportage om turneringar och personer. Här finns långläsningen, men också korta notiser. Dessutom innehåller varje nummer massor av nyheter om branschens aktörer.

© The Virtual Pulp Company AB

Fujifilm FinePix S6500fd

BRA KÖP! DigitalFoto

Fujifilm FinePix S6500fd är en mycket trevlig superzoomkamera som är både snabb och överlag tar klart godkända bilder. **Av Dietmar Heinrich**

» Fujifilm har gått från klarhet till klarhet under de senaste åren så det var med lite extra intresse jag tog mig an företagets senaste superzoomkamera. FinePix S6500fd innehåller den sjätte generationens Super-CCD HR-sensor på 6,3 megapixel, ett 10,7x zoomobjektiv på motsvarande 28-300 mm och Fujifilms nyutvecklade teknik för automatisk ansiktsigenkänning.

Kameran är redo att ta första bilden på runt 1,2 sekunder efter att du vridit på strömknappen som sitter som en krans runt avtryckaren. Det är en klart godkänd starttid.

FinePix S6500fd erbjuder hela tre olika seriebildtagningslägen. Det första läget tar tre bilder i en följd i hastigheten 2,4 bilder per sekund. Det andra läget tar upp till 40 bilder i samma hastighet, men sparar enbart de tre sista i varje sekvens. Standardläget för seriebildtagning tar bilder tills minneskortet tar slut, men då bara i hastigheten 0,5 bilder per sekund. Kameran fokuserar mellan varje bild i det läget vilket den inte gör i de båda andra seriebildtagningslägena.

Hantering och reglage

När man tar den här kameran i sin hand förs tankarna direkt till marknadens spegelreflexkameror. Handgreppet och den snabba autofokusen samt korta slutarfördröjningen förstärker känslan. Dessutom bidrar naturligtvis den manuella zoomringen och den likaledes manuella fokusringen för manuell fotografering också en hel del i det här sammanhanget. Tyvärr har Fujifilm inte gått hela vägen när det gäller övriga reglage. De flesta inställningar får nämligen göras via olika menyer. Det du kan göra på utsidan är inställning av seriebildtagningsläge, exponeringskompensation, blixtläge, makroläge och fokusläge.

På ovansidan av kameran återfinns lägesväljaren och den ger tillgång till ett helautomatiskt läge, de vanliga PASM-lägena, samt ett antal motivprogram. Ett lite ovanligt alternativ på lägesväljaren är anti-oskärpa. Där är dock ingen optisk bildstabilisator inblandad. Istället väljer kameran en kort slutarhastighet för att undvika rörelseoskärpa. En liten miss från Fujifilms sida i det här fallet är att man inte byggt in någon optisk bildstabilisator. En superzoom av det här slaget hade mått bra av en dylik funktion, speciellt vid fotografering i det yttersta teleläget.

Bokstavskombinationen fd i kamerans namn står för Face Detection, det vill säga ansiktsigenkänning. Funktionen visade sig vara extremt effektiv och den lyckades fokusera på ansikten i en rasande fart under mitt test. Nikon var först med en sådan funktion, och även Canon erbjuder en liknande lösning. Efter att ha testat de olika tillverkarnas ansiktsigenkänning så kan jag dock konstatera att Fuji i dagsläget har den snabbaste. Funktionen klarar dessutom att fokusera på upp till tio olika ansikten samtidigt.

LCD-skärmen på baksidan är ljusstark och detaljrik och den fungerar dessutom mycket bra även i starkt solsken utomhus. Tyvärr får den elektroniska optiska sökaren inte ett lika bra omdöme. Där har Fujifilm satsat på en alltför lågupplöst LCD-skärm vilket gör detaljfokusering krånglig. Det är en lite tråkig detalj med tanke på kamerans spegelreflexkamerakänsla i övrigt.

Bildkvalitet

Fujifilm FinePix S6500fd visade sig vara en mycket snabb kamera i många lägen. Inte minst gäller det autofokushastighet och slutarfördröjning. Kameran låser blixtsnabbt i nästan alla lägen, och det gäller faktiskt även under lite sämre ljusförhållanden. Den ytterst starka autofo-

Hudtoner Kameran tar rätt softade men mycket detaljrika porträttbilder.

Utomhus Exponering och färgåtergivning i utomhusbilderna är exemplarisk. Även detaljnivån får klart godkänt.

Inomhus Förutom ett mycket svagt rödstick blev inomhusbilden mycket bra. Detaljnivån är klart godkänd och det gäller även i sämre upplysta områden.

Fujifilm FinePix S6500fd

Färger/Brus

Kameran erbjuder överlag mycket bra färgåtergivning. I vissa lägen skapar dock den automatiska vitbalansen svaga rödstick. Bruset är inget problem ganska långt upp i skalan.

Skärpa

Kameran erbjuder bra skärpa ända ut i kanterna och det gäller även i det yttersta teleläget.

Ljusmätning

Ljusmätningssystemet skötte sig överlag mycket bra under mitt test av kameran.

kuslampan hjälper onekligen till i det läget.

Kameran är mycket duktig på kontraster. Det syns bland annat i inomhustestbilden som illustrerar den här artikeln. Kontrasten mellan det svarta bordsbenet och foten är exemplarisk. Kameran presterar förhållandevis brusfria bilder upp till ISO400. Även vissa ISO800-bilder går faktiskt att använda utan några större problem. Därutöver tilltar bruset ganska markant och ISO1600 samt ISO3200-läget bör undvikas så långt det går.

Vid skärskådning av bilder tagna med ISO400 och uppåt noterar jag dock ett litet problem. Kameran tenderar nämligen att applicera en lite för hård intern brusreducering vid högre ISO-tal. Det syns som små artefakter i bilderna. Ett sätt att komma runt problemet är att fotografera i råformatet (RAW) och sedan bildbearbeta bilderna.

Konkurrenter

Kodak EasyShare P712
Kodak EasyShare P712 bygger vidare på tidigare framgångsrika Kodak-kameror i klassen. Kameran är pålitlig och tar skarpa och korrekt exponerade bilder i de flesta lägen. Ett bra köp helt enkelt.

Panasonic Lumix DMC-FZ50
Panasonic Lumix DMC-FZ50 är en mycket kompetent superzoomkamera som ger klart godkända bilder i de flesta lägen.

Specifikationer

Kontakt:	Fujifilm Sverige, http://www.fujifilm.se/
Pris:	4 995:- inklusive moms
Bildsensor:	6,3-megapixel
Brännviddsförl.:	4,6x
Optik:	Fuji Fujinon 6,2-66,7 mm, f/2,8-11
Filformat:	JPEG, RAW
Minneskort:	xD-Picture Card
ISO-omfång:	100-3200
Exponeringslägen:	Auto, Program, Bländarautomatik, Tidsautomatik, Manuellt, Motivprogram
Ljusmätningsalt:	Flerzon, Genomsnittsmätning, Spot
Fokuslägen:	Auto, Manuellt, Kontinuerligt
Slutartider:	30-1/4000-dels sekund
Blixtlägen:	Auto, Röda-ögon-eliminering, Upplättningsblixt, Av, Blixt med långsam synk, Röda-ögon-eliminering + Blixt med långsam synk
Matningslägen:	Enbildstagning, Seriebild, Självutlösare, Exponeringsgaffling
Nedsparningstid:	Omedelbart (JPEG), 3 sek (RAW)
LCD-skärm:	2,5 tum med 230 000 pixlar
Vikt:	570 gram (exklusive batteri och minneskort)
Batteri:	4 alkaliska AA-batterier (medföljer) eller 4 NiMH AA-batterier
Batteritid:	200 bilder (Alkaliska), 400 bilder (NiMH)
Överföring:	USB 2.0
Mjukvara:	FinePix Viewer 5.3, ImageMixer VCD2 LE for FinePix

Omdöme

Funktioner ●●●●○
Kameran erbjuder ganska många funktioner. Zoomobjektivet hade dock varit behjälpt av en optisk bildstabilisator och den optiska sökaren borde erbjudit högre upplösning.

Bildkvalitet/Prestanda ●●●●○
Kameran är överlag snabb i de flesta lägen. Seriebildtagningsprestandan haltar dock en aning i vissa lägen. Bildkvaliteten får överlag klart godkänt.

Handhavande ●●●●○
FinePix S6500fd erbjuder ett handgrepp som för tankarna till spegelreflexkameravärlden. Jag saknar dock en inställningsratt och fler lättåtkomliga reglage på utsidan av kamerakroppen.

Byggkvalitet ●●●●○
Kameran ger ett gediget intryck även om kamerakroppen är i plast.

Värde för pengarna ●●●●○
Kameran kostar ungefär som de flesta av konkurrenterna och får beskrivas som ganska prisvärd.

Sammanfattning

Fujifilm FinePix S6500fd är en snabb och mycket kompetent superzoomkamera som dessutom tar bra bilder i de flesta lägen. En optisk bildstabilisator hade dock varit önskvärd.

Casio Exilim EX-S770

Casio Exilim EX-S770 är en supertunn digitalkamera som är ytterst enkel att hantera. Tyvärr lämnar bildkvaliteten en hel del övrigt att önska. **Av Dietmar Heinrich**

» Casio gör just nu en stark framstöt i Sverige och på den senaste Photokina-mässan visade företaget upp ett par nya modeller.

Den här gången har jag testat modellen Exilim EX-S770. Den är ultrakompakt och utrustad med en CCD på 7,2 megapixlar, ett objektiv på motsvarande 38-114 millimeter och en specialfunktion som medger nedsparning av dokument av olika slag.

Kameran är redo att ta första bilden mindre än en sekund efter att du tryckt på strömknappen och det får beskrivas som mycket snabbt i sammanhanget. Snabb visade sig även autofokusen vara. En därtill mycket kort slutarfördröjning gjorde att jag lyckades ta många skarpa porträttbilder under mitt test.

Även zoomning från det yttersta vidvinkelläget till det yttersta teleläget går mycket snabbt.

Testet av seriebildtagninsläget visar en högsta hastighet på cirka 2,5 bilder per sekund upp till tre bilder. Standardläget för seriebildtagning ger en hastighet på cirka 0,8 bilder per sekund ända tills minneskortet är fullt.

Hantering och reglage

Den ultratunna kamerakroppen gör kameran mycket enkel att transportera i exempelvis en skjortficka. Den är dessutom mycket lätthanterlig. På ovansidan återfinns snabbknappar för aktivering av bildvisnings- och bildtagningslägena. Där återfinns även en snabbknapp för aktivering av dataläget (se lite längre fram i artikeln).

Baksidan domineras av den ljusstarka och detaljrika men framförallt stora 2,8-tumsskärmen. Till höger om den återfinns Best Shot-knappen som ger tillgång till hela 30 motivprogram samt ett läge som användaren själv kan anpassa. Via fyrvägskontrollen kan du ställa in fokusläge samt blixtläge. En smart sak är dessutom att du får direktåtkomst till inställning av självutlösare, elektronisk skakdämpning, ISO-värde, vitbalans och exponeringskompensation genom att trycka vidare på fyrvägskontrollens upp- och nerknappar.

Fyrvägskontrollens höger- och vänsterknapp kan dessutom anpassas.

Hanterar data

Kameran erbjuder även en specialfunktion för hantering av data av olika slag. Det går nämligen att föra över i princip vilket dokument som helst till kameran. Dokumentet kan sedan visas på kamerans bildskärm eller på exempelvis en ansluten bildskärm eller TV. För att få det hela att fungera får du installera en speciell skrivardrivrutin i datorn. Via drivrutinen skriver du sedan ut valfritt dokument varpå det läggs över i kameran. På så sätt lämpar sig kameran alldeles utmärkt för exempelvis olika typer av presentationer.

Bildkvalitet

Den här kameran ger ett mycket blandat intryck vad gäller bildkvaliteten. Under bra ljusförhållanden presterar kameran riktigt bra. Speciellt porträttbilderna jag tog under det här testet är mer än godkända. Maken till skärpa och korrekt färgåtergivning får man leta efter. Även makrobilderna blev mycket bra med hög skärpa och korrekt färgåtergivningen. Många av de övriga inomhusbilderna blev också bra med korrekt återgivna färger, låga brusvärden och korrekt exponering.

Tyvärr är mina erfarenheter av kameran i övrigt inte lika bra. Vid minsta lilla försämring av ljusförhållandet försämras bildkvaliteten ganska markant. Då har nämligen kameran en tendens att dra upp ISO-värdet. Inomhustestbilden togs exempelvis först med ISO200. Bilden blev därför

Hudtoner Kameran tar otroligt detaljrika porträttbilder både inom- och utomhus.

Utomhus Många av utomhusbilderna kunde haft lite bättre skärpa och jag noterar kromatisk aberration i kontrastrika områden. Brus förekommer främst i skuggområden.

Inomhus Vid inomhusfotografering tenderar kameran att dra upp ISO-värdet redan vid aningen försämrade ljusförhållanden. Det skapar ganska brusiga bilder.

Casio Exilim EX-S770

Färger/Brus

Under bra ljusförhållanden återger kameran färger riktigt bra. Under sämre förhållanden är färgåtergivningen inte lika bra. Brus är dessutom ett ganska stort problem i många lägen.

Skärpa

I vissa lägen erbjuder den här kameran oslagbar skärpa och i andra fall blir betyget knappt godkänt. Opålitlig skärpa med andra ord.

Ljusmätning

Kameran har vissa problem med ljusmätningen under sämre ljusförhållanden. I övrigt sköter den sig.

ganska brusig med inslag av färgförskjutning. Jag testade att ändra manuellt till ISO50, vilket gav en förvisso aningen underexponerad men förhållandevis brusfri bild. I skuggområdena är dock bruset fortfarande ganska markant med detaljförsämring och färgförskjutning som resultat.

Utomhusbilderna blir överlag korrekt exponerade men skärpan kunde varit bättre. Samtidigt noterar jag även där problem med färgförskjutning och brus främst i skuggområden. Kromatisk aberration (lila överstrålning) förekommer i kontrastrika områden.

Det standardiserade ISO-testet visar att bruset kommer redan vid ISO100. Vid ISO200 är det ganska markant, och ISO400 samt ISO800 bör undvikas.

Konkurrenter

Samsung NV10
Det här är en otroligt välbyggd och välutrustad digitalkamera som dessutom har marknadens mest innovativa användargränssnitt. Tyvärr har kameran en del brister rent bildkvalitetsmässigt.

Fujifilm FinePix F30
FinePix F30 imponerar med sin användarvänlighet. Den tillfredsställer dock även mer krävande köpare som vill ha halvmanuella och automatiska bildlägen som ger ifrån sig fint exponerade och väl avvägda bilder som resultat.

Specifikationer

Kontakt:	Casio, http://www.casio-europe.com/se/
Pris:	3 795:- inklusive moms
Bildsensor:	7,2-megapixel
Brännviddsförl.:	6,2x
Optik:	6,2-18,6 mm, f/2,7-5,2
Filformat:	JPEG
Minneskort:	SD/SDHC/MMC
ISO-omfång:	50-400 (kameran klarar upp till ISO800, men det värdet går inte att välja manuellt)
Exponeringslägen:	Program, Motivprogram
Ljusmätningsalt:	Flerzon, Centrumvägd, Spot
Fokuslägen:	Auto, Manuell
Slutartider:	4-1/2000-dels sekund
Blixtlägen:	Auto, Av, Upplättningsblixt, Blixt med långsam synk, Röda-ögon-eliminering
Matningslägen:	Enbildstagning, Seriebildstagning, Självutlösare
Nedsparningstid:	Omedelbart (JPEG)
LCD-skärm:	2,8 tum med 230 400 pixlar
Vikt:	127 gram (exklusive batteri och minneskort)
Batteri:	Uppladdningsbart Lithium-Jon-batteri (NP-20)
Batteritid:	200 bilder
Överföring:	USB 2.0
Mjukvara:	Photo Loader 3.0, Photohands 1.0, Phototransport 1.0, Data Transport 1.0, Ulead Movie Wizard SE VCD

Omdöme

Funktioner ●●●○○
Kameran har en för klassen ganska standardiserad uppsättning funktioner. Datafunktionen får dock ses som en extra bonus i sammanhanget.

Bildkvalitet/Prestanda ●●●○○
Hastighetsmässigt presterar den här kameran riktigt bra i en rad olika moment. Den brister dock en hel del bildkvalitetsmässigt och det drar ner betyget ganska mycket.

Handhavande ●●●●○
Casio har lyckats placera ett föredömligt antal knappar och reglage på kamerakroppen och har därtill skapat ett praktiskt och lättillgängligt menysystem.

Byggkvalitet ●●●●●
Den här kameran är mycket gediget byggd och knappar samt andra reglage utstrålar kvalitet.

Värde för pengarna ●●●○○
Tyvärr måste jag konstatera att det finns en hel del kameror i klassen som ger mer för pengarna än Casio Exilim EX-S770.

Sammanfattning

Casio Exilim EX-S770 är snabb och har ett föredömligt användargränssnitt. Därtill tar den mycket bra makro- och porträttbilder. I övrigt är bildkvaliteten en liten besvikelse.

Samsung NV7 OPS

Samsung NV7 OPS erbjuder fantastiska specifikationer, men vi har lite synpunkter på bildkvaliteten.

Av Dietmar Heinrich

Flaggskeppet i Samsungs NV-serie heter NV7 OPS. Bokstavskombinationen på slutet av namnet står för Optical Picture Stabilization.

Kameran är nämligen utrustad med en optisk bildstabilisator. Det tycker jag var ett bra beslut av Samsung då kameran har ett 7x zoomobjektiv på motsvarande 38-270 millimeter. Under mitt test kunde jag konstatera att det med den optiska bildstabilisatorn igång gick att ta skarpa bilder med upp till tre slutarsteg långsammare tid än med stabilisatorn avstängd.

Kameran är redo att ta första bilden på strax över två sekunder vilket inte ger något hastighetsrekord i klassen. Starttiden inbegriper dock att zoomobjektivet far ut nästan hela sin längd.

Samsung NV7 OPS erbjuder tre olika lägen för seriebildstagning. Standardläget tar cirka 0,8 bilder per sekund tills minneskortet är fullt. Höghastighetsläget tar 2,5 bilder per sekund upp till tre bilder och sportläget klarar den i sammanhanget ofantliga hastigheten 7,5 bilder per sekund upp till 20 bilder. Den enda haken med det sistnämnda läget är att upplösningen då är låst till 1024 x 768 bildpunkter. Totalt sett erbjuder kameran en klart godkänd hastighet i seriebildtagningslägena.

Mitt porträttbildstest visade att kameran erbjuder en snabb autofokus och kort slutarfördröjning. Det gav många skarpa porträttbilder.

Hantering och reglage

Samsung NV7 OPS är en otroligt välbyggd kamera med reglage som ger sann ”kassaskåpskänsla”. Kamerans utformning är onekligen lite annorlunda. Själva kamerakroppen är ultrakompakt. Samsung har sedan på framsidan monterat fast ett 7x zoomobjektiv.

På kamerans ovansida återfinns lägesväljaren som erbjuder ett helautomatiskt läge, de vanliga PASM-lägena och ett antal motivprogram.

På baksidan av kameran sitter den ljusstarka och mycket detaljrika 2,5-tumsskärmen. Längs dess under- och högerkant löper band av knappar. De utgör det något annorlunda gränssnittet. Jag stötte tidigare på det vid testet av Samsung NV10 och var redan då grymt imponerad över hur lättarbetat det är. Knapparna har olika funktioner beroende på var du befinner dig. De fungerar enligt koordinatsystemsprincipen och när du väl lärt dig hanteringen blir den beroendeframkallande. I exempelvis programläget kommer du via den nedre knappraden åt inställning av fokusläge, blixtläge, bildstorlek, matningsläge, ljusmätningsmetod och skärpa. Ytterligare en knapp i den nedre knappraden ger tillgång till fler inställningar och menysystemet. Via den högra knappraden kommer du dessutom åt inställning av exponeringskompensation, ISO-värde, och vitbalans. Knapparna är beröringskänsliga vilket gör att du lätt kan svepa över dem för att scrolla genom valbara värden. I bildvisningsläget går det dessutom att styra fram och tillbaka i en inzoomad bild via knapparna.

Bildkvalitet

Efter att ha skärskådat de bildserier jag tog under mitt test får jag ett ganska blandat intryck av vad kameran kan prestera. Den visade sig vara mycket bra på porträttfoton med sin snabba autofokus och korta slutarfördröjning. Porträttbilderna är överlag skarpa och återgivningen av hudtoner är exemplarisk både inom- och utomhus. Jag noterar dock att kameran med normalskärpan ger aningen för softade bilder. Riktigt nöjd med skärpan blev jag först efter att ha ställt den interna skärpeinställningen i läget hård. Ett annat alternativ är naturligtvis att skärpa upp alla bilder i efterhand i ett bildbehandlingsprogram, men det alternativet anses

Hudtoner Kameran tar ganska skarpa porträttbilder med korrekt återgivna hudtoner både utom- och inomhus. Den interna skärpan mår dock bra av att plussas på.

Utomhus Utomhusbilderna blir förhållandevis skarpa även med standardinställningen. Trots det ganska dåliga ljusförhållandet den här grårmulna dagen blev bilden jämnt exponerad.

Inomhus Inomhustestbilderna innehåller överlag korrekt exponering. Vissa täckande färger som exempelvis svart blir dock lite färgförskjutna och det uppstår ett svagt brus i skuggområden.

Samsung NV7 OPS

Färger/Brus

Kameran har vissa problem med en del täckande färger som rött och svart. Brus förekommer främst i skuggområden.

Skärpa

Samsung NV7 OPS tar överlag bilder med jämn skärpa. Brusproblemet ställer dock till det även här i vissa lägen.

Ljusmätning

Kamerans ljusmätningssystem var mycket pålitligt under mitt test.

nog alltför jobbigt av de flesta.

Även utomhusbilderna är jag överlag mycket nöjd med. Exponeringen blir genomgående mycket bra och den jämna skärpan får också godkänt i nästan alla bilder. Det är dock i utomhusbilderna jag först upptäckte brusproblemet. Vissa täckande färger, exempelvis rött och vissa nyanser av blått, blandas ut med små lila och blå prickar. Riktigt markant blir det när bilderna skärskådas i hundra procents förstoring.

Inomhus är problemet med brus ännu mer markant. Täckande ytor, exempelvis svart blandas även där ut med lila och blå prickar och i skuggområden framgår bruset än mer. Bruset går i viss mån ut över detaljåtergivningen. Exponeringen var dock exemplarisk i samtliga av mina inomhustestbilder.

Konkurrenter

Olympus µ750
Olympus µ750 är snygg, kompakt och erbjuder en klart godkänd upplösning. Den har därtill ett objektiv som erbjuder en förhållandevis stor zoomfaktor och stöter även med mekanisk bildstabilisering. Tyvärr lider kameran av en hel del brister vad gäller bildkvaliteten.

Canon PowerShot A710 IS
Canon Powershot A710 IS är utrustad med en optisk bildstabilisator och kameran tog under mitt test precis de bilder jag ville ha i de allra flesta lägen. Om det inte hade varit för brusproblemen i samband med den automatiska ISO-inställningen hade jag varit helt nöjd.

Specifikationer

Kontakt:	Focus Trading, http://www.focustrading.se/
Pris:	4 495:- inklusive moms
Bildsensor:	7,2-megapixel
Brännviddsförl.:	6,2x
Optik:	Schneider-Kreuznach Varioplan 6,3-44,7 mm, f/2,8-4.0
Filformat:	JPEG
Minneskort:	SD/MMC
ISO-omfång:	100-1000
Exponeringslägen:	Auto, Program, Bländarautomatik, Tidsautomatik, Manuellt, Motivprogram
Ljusmätningsalt:	Flerzon, Centrumvägd, Spot
Fokuslägen:	Auto, Manuellt
Slutartider:	15-1/1500-dels sekund
Blixtlägen:	Auto, Röda-ögon-eliminering, Upplättningsblixt, Blixt med långsam synk, Av
Matningslägen:	Enbildstagning, Seriebildstagning, Självutlösare, Exponeringsgaffling
Nedsparningstid:	Omedelbart (JPEG)
LCD-skärm:	2,5 tum med 230 000 pixlar
Vikt:	245,2 gram (exklusive batteri och minneskort)
Batteri:	Uppladdningsbart Lithium-Jon-batteri (SLB-0837)
Batteritid:	200 bilder
Överföring:	USB 2.0
Mjukvara:	Samsung Digimax Master

Omdöme

Funktioner ●●●●○
Kameran innehåller en för klassen ganska standardiserad uppsättning funktioner. Den optiska bildstabilisatorn och 7x zoomobjektivet drar dock upp det här delbetyget.

Bildkvalitet/Prestanda ●●●○○
Kameran är snabb i de allra flesta situationer. Tyvärr erbjuder den en bildkvalitet som drar ner det här delbetyget en hel del.

Handhavande ●●●●●
Till en början är kamerans annorlunda knappar och reglage bara förvirrande. Efter ett tag blir de dock i det närmaste beroendeframkallande.

Byggkvalitet ●●●●●
En mer välbyggd kamera går förmodligen inte att uppbringa på denna jord. Förutom ett gediget byggt kamerahus ger knappar och reglage verklig kvalitetskänsla.

Värde för pengarna ●●●●○
Kamerans fantastiska specifikationer drar upp det här delbetyget ganska rejält. Tyvärr drar problemet med brus ner betyget.

Sammanfattning

Samsung NV7 OPS erbjuder helt fantastiska specifikationer, bland annat optisk bildstabilisator, 7x zoomobjektiv och fullständiga PASM-lägen. Den är dessutom extremt välbyggd. Tyvärr tenderar kameran att skapa brusiga bilder i många lägen.

Canon Digital IXUS 900 Ti

Finns det några svagheter under titanhöljet på IXUS 900Ti? Vi tar en närmare titt och undersöker saken.

Det har gått tio år sedan den första kameran i Canon IXUS-serien kom. Mycket har förändrats sedan 1996 och tillverkarna lägger nu med 10 MP-sensorer i såväl kompaktkameror som i systemkameror. Men Canon har inte bara hakat på i upplösningskampen; den här modellen har även avancerad brusreducerings- och ansiktsigenkänningsteknologi.

900Ti:s utseende handlar mer om evolution än om revolution, då det påminner mycket om sin föregångare, Digital IXUS 750. En av de stora skillnaderna och något som gör den lite extra exklusiv är dess titanhölje. Kameran får plats i fickan och dess kurviga former gör den attraktiv, även om dess rundade botten gör att den lätt kan välta. Som tur är känns den välbyggd och det skramlar ingenting, inte ens i de känsliga batteri- och SD-kort-områdena.

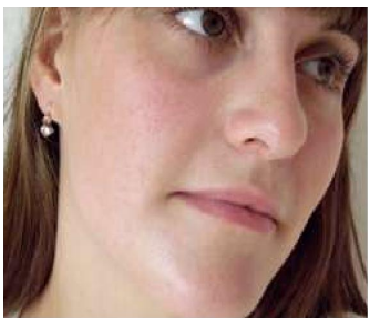
Starttiden är imponerande snabb, då kameran är redo att ta första bilden på ungefär en sekund. Kamerans kompakta utseende har inte någon ofördelaktig effekt på handhavandet då knappar och reglage hålls till ett minimum. Alla kontroller finns på sidan, så justeringar kan göras med (höger) tumme och pekfinger. Det är enkelt att växla mellan olika lägen och assisteras av en ergonomisk platta och tydliga klick på lägesväljaren.

Användare kan välja att använda kameran i lägena Auto, Manual, Movie eller Special Scene, med elva alternativ som klarar av de flesta fotograferingsscenarion. Den 2,5 tum stora LCD:n är lätt att se på både vid skarpt och svagt ljus och erbjuder bra överblick även vid sneda vinklar. Trots att det finns en så bra skärm finns det märkligt nog en optisk sökare. Den här är liten, svår att se igenom och har ett uppenbart parallaxfel - det är svårt att förstå varför Canon har tagit med den överhuvudtaget.

Vilken prestanda

900Ti presterar imponerande bra för en kamera av den här sorten. Det finns knappast någon slutarfördröjning och den låser sig inte när man tar bilder i full upplösning. Fotografer som tycker att 37-111 mm är begränsande kan utnyttja den digitala zoomen (12x) men får då acceptera bildfiler med mindre upplösning. De som använder Movie-läget kommer inte att bli besvikna. Kvaliteten går upp till 1 024x768 pixlar i 15fps, och när den spelas upp på en PC (med QuickTime Player) är det lätt att tro att de fina bilderna producerades av en dedikerad DV-kamera.

900Ti utmärker sig när man tar porträttbilder. Kameran hittar snabbt fokus och drar nytta av ansiktsigenkänningsfunktionen, som aktiveras via det enkla och logiska menysystemet. Den här nya teknologin arbetar med ett niopunkters AiAF för att snabbt upptäcka upp till nio personer i en bild och justera fokus därefter (det är också tillräckligt intuitivt för att automatiskt inaktiveras vid bilder där det inte är med människor).

Hudtoner Kameran är designad för att fånga porträtt effektivt, och producerar hudtoner som är neutrala.

Utomhus Här har det producerats en precis tonåtergivning i starkt direktljus, även om det vita är något överexponerat och bilden blir softare runt kanterna.

Inomhus Tomaterna lystes upp med en vanlig glödlampa. Vitbalansen justerades för att producera ett neutralt ljus.

Canon Digital IXUS 900 Ti

Skärpa

Här justerades fokusinställningarna men det blev lite väl mjukt och det saknas riktig skärpa.

Mätning

Det svåra ljuset i den här bilden har fångats med det evaluerande läget, vilket ger bra detaljrikedom i både skuggor och högdagrar.

Färger

900Ti producerar exakta färger. Den här bilden visar också ett bra tonomfång men högre ISO-värden kan dämpa en del blå och gröna toner.

Den här kameran är designad för folk som vill ha lättanvänd, automatisk exponering. Användare kan få intrycket att det finns full manuell exponeringskontroll men de upptäcker snart att ”M”-alternativet bara gör det möjligt att justera inställningar som vitbalans, mätning, exponeringskompensation och det imponerande ISO-omfånget från 80 till 1600. (Det finns också en särskild ISO 3200-inställning djupt nere i Scene-läget.)

Bildkvaliteten tenderar att vara lite soft såvida inte kameran är inställd på låga ISO-värden och används i skarpa ljusförhållanden. De blir progressivt mer suddiga i takt med att ljusnivån sjunker och ISO-värdet skruvas upp.

Det är värt att notera att IXUS visar upp väldigt låga brusnivåer vid alla ISO-inställningar.

Om IXUS 900Ti är tänkt att vara en lättanvänd kamera för användning vid porträttfotografering, har den lyckats. Andra resultat duger, men de är inte tillräckligt bra för att tillfredsställa mer krävande användare.

Konkurrenterna

Casio Exilim EX-Z1000
Det här är en kamera som är liten till formatet, enkel att använda och tar dessutom mycket bra bilder i de flesta lägen.

Fujifilm FinePix F30 Zoom
Den har kanske bara en 6MP-sensor men presterar väldigt bra i situationer med väldigt starkt eller svagt ljus.

Specifikationer

Kontakt	Canon, www.canon.se
Pris	ca 5 300:- inklusive moms
Bildsensor	10 megapixlar, 1/1.8 tum
Brännvidd	7,7 - 23,1 mm (motsvarande 37-111 mm)
Minne	SD (32MB SD-kort medföljer)
ISO-omfång	80, 100, 200, 400, 800, 1600, High ISO, Auto
Exponeringslägen	Auto, Manual, Digital Macro, Colour Accent, Colour Swap, Stitch Assist, Movie, Special Scene
Ljusmätning	Evaluerande, Centrumvägd, spot
Fokuslägen	Auto, AF (Fixerad centrum), 5cm macro,AiAF (Ansiktsigenkänning/9-punkters)
Slutarfördröjning	Under 0,1 sekunder
Slutartider	15 till 1/2000-dels sekund
Inbyggd blixt	Omfång 5.1m (vidvinkel) vid ISO Auto
Blixtsynkronisering	1/8- till 1/500-dels sekund
Blixtlägen	Auto, manuell, av, på, långsam synk, röda ögon-reduktion, blixtexponeringslås
Matningslägen	Enbildstagning, Seriebildstagning, (2.1fps), självutlösning
Skrivtid	1,5 sekunder (ung.) för JPEG
LCD-skärm	2,5-tums TFT färg- LCD, 230 000 pixlar, 100% täckning
Vikt	170 gram med batteri och kort
Batteri	Uppladdningsbart NB-5L Li-Ion
Battertid	230 bilder, 360 minuters uppspelning
Överföring	USB 2.0 High Speed, PictBridge
Mjukvara	ZoomBrowser EX, ImageBrowser och PhotoStitch (Win- och Mac-kompatibla)

Omdöme

Funktioner ●●●○○
Funktionen för ansiktsigenkänning fungerar bra och LCD-skärmen är tydlig. Det är lätt att se i de flesta miljöer.

Bildkvalitet/Prestanda ●●●●○
Kameran hittar snabbt fokus och man kan fånga högupplösta filer utan att den låser sig.

Handhavande ●●●●○
Den är kanske liten men ändå enkel att kontrollera då alla knappar och reglage är placerade för enkel åtkomst.

Byggkvalitet ●●●●●
Dess titanhölje är tåligt och det finns inga sårbara områden förutom linsskyddet.

Värde för pengarna ●●●●○
900Ti känns högkvalitativ och erbjuder tillräckligt många funktioner för att rättfärdiga prislappen.

Sammanfattning

IXUS 900Ti erbjuder bra allmän prestanda och kommer att visa sig hålla måttet för den som vill ha den till att fotografera familjeporträtt. Det faktum att den har en 10MP-CCD och stort ISO-omfång innebär inte att den producerar bilder av hög kvalitet.

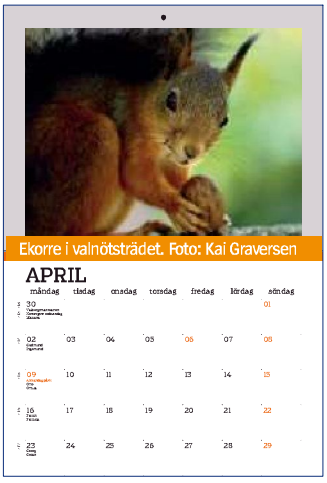
Beställ DigitalFotos årskalender

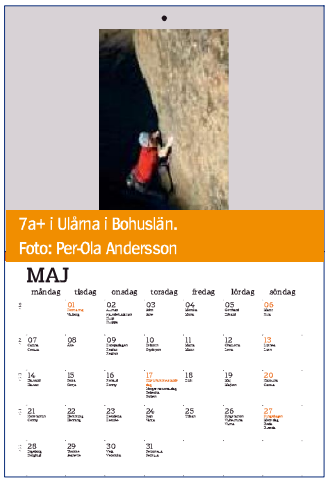
DigitalFoto och äventyrstidningen Outside hade i höstas en gemensam kampanj, där vi bad våra läsare att bidra till vår årskalender 2007. Nu är den klar och väntar på din beställning. Vi tackar alla duktiga fotografer för deras utmärkta bilder!

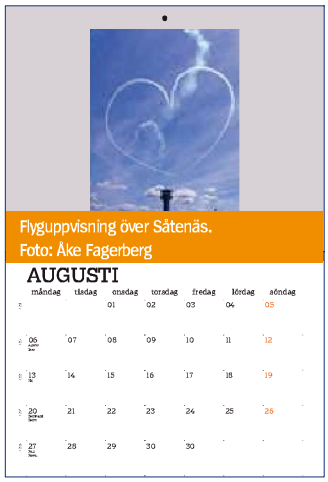

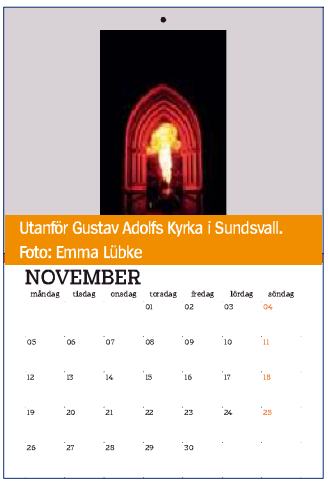

För att beställa ditt eget exemplar, gå till

www.fpgroup.se/kalender

Priset är endast 129 kr, plus 25 kr i frakt och administrationskostnader

DigitalVideo

31 sidor med guider, filmtips, prylar och tester

Extra guidematerial

På vår sajt, http://digitalfoto.fpgroup.se, finns en länk som heter Guider. Där hittar du ett antal skolor i diverse program som inte kom med i det här numret – se det som ett komplement till innehållet i tidningen.

98 **Gyllene regler för videofilmaren**
I vår 22-sidiga guide har vi samlat allt som videofilmaren bör tänka på.

123 **Bildeffekter i Power Director**
Den femte inkarnationen av CyberLinks lågbudgetredigerare är fullmatad med professionella redigeringsverktyg, som bland annat en bild-i-bild-funktion.

122 **Hitachi DZ-HS303**
Hårddisk och DVD-inspelning i en DV-kamera. Hitachi är först, men räcker det? Vi besökte Kinesiska muren för att undersöka saken.

126 **Canon HV10**
Vår testredaktör har sett framtiden och den är i HD. Hur stor roll kommer Canons senaste HDV-kamera spela?

Nyheter DV

Specialeffekter

Alla älskar Graffiti

Boris lägger till fler effekter i paketet

Branschfavoriterna Boris har släppt den senaste versionen av sitt populära effektprogram, Boris FX 9.0. Version 9.0 fortsätter att erbjuda 3D- och 2D-effekt-plug-ins och är nu designat att fungera tillsammans med ännu fler NLE-system.

Den nya versionen av Boris FX har uppdaterats för att fungera mer effektivt tillsammans med de senaste Intel-processorerna som finns i både Mac och PC, och har också ett nytt anpassningsbart gränssnitt med magnetiska fönster som går att arrangera om när man vill städa upp på skärmen.

Bland andra Boris-nyheter märks att man släpper en ny version av sin avancerade titelmjukvaru-plug-in, Graffiti. Graffiti är nu uppe i version 5 och fortsätter att erbjuda 2D- och 3D-titlar i ett förbättrat användargränssnitt med extra verktyg och optimering för moderna PC- och Mac-processorer.

Nu är Graffiti omgjort för att påminna om ett NLE-program så att användaren ska känna igen sig, och det erbjuder sådant som en mini-tidslinje, ”sticky”-fönster, fönsterplacerade keyframe-kontroller och nytt stöd för Canopus Edius 4-, Sony Vegas 7- och Avid-system.

Graffitis filterbibliotek har också utökats till fler än 40 filter däribland olika titel- och slut-effektfilter. Programmet tillåter nu också att enkel vektorkonst från externa källor importeras och modifieras.

Den nya versionen av Boris Graffiti är tillgänglig för $299, med ett uppgraderingspris på $199. www.borisfx.com

DVD-spelare

Intervideo släpper en uppdatering av sitt DVD-spelarprogram

Det väldigt populära DVD-spelarprogrammet för PC, InterVideos WinDVD, har nu släppts i version 8 precis lagom för att vara klart till Windows nya operativsystem, Vista.

Den senaste versionen kommer att finnas i två versioner, Gold och Premium. Gold vänder sig till filmfantaster och resenärer som tittar på film på sina bärbara datorer, medan Platinum riktar sig till de lite *mer* teknikintresserade som vill ha H.264- och VC1-kapacitet för att fungera med komprimerat HD-material.

WinDVD 8 är kompatibelt med alla de senaste HD-codecs som MPEG2 HD, WMV HD, VC1 och H.264, och har stöd för format som MPEG4, Real, QuickTime och WMV.

InterVideo WinDVD 8 finns ute nu. Gold-versionen går att köpa i butik, medan Platinum-varianten går att köpa från www.intervideo.com för omkring 60 dollar.

Kortkapacitet

Det finns goda nyheter för de som använder solid-state-kameror den här månaden, eftersom Toshiba har meddelat att man ska släppa ett nytt SD-kort med en kapacitet på hela 8GB – vilket är tillräckligt för att hålla en del HDD-kameror stången.

Än så länge finns kortet med marknadens största lagringskapacitet, Toshibas SD-HC008GT4, bara i Japan. Förhoppningsvis kommer det att anlända till Europa redan nu i januari. I England räknar man med att kortet kommer att kosta £135, så en prislapp omkring 1 800 kronor är inte orimlig.

Utöver möjligheten att lagra flera timmar med komprimerad MPEG-video, har GT4 en skrivhastighet på 6MB per sekund, så kortet lär inte ha några problem att anta olika utmaningar du ställer det inför.

Din annons här?

Helsida: 3 400 kr Uppslag: 6 200 kr

Klicka här för materialspecifikation. Priset gäller per titel och månad

Kontakta Henrik Lohk för mer information och bokning

E-post: henrik.lohk@vpulp.com Telefon: 08 55 11 05 66

Om The Virtual Pulp Company AB

The Virtual Pulp Company AB är ett nytt bolag som nu lanserar ett helt nytt koncept – vPulp - för digital annonsering. vPulp aggregerar det bästa redaktionella innehållet för publicering på utvalda Internetmedier. Med en unik teknik baserad på e-paper, adserving, sökmotor och XML-publicering skapas hela värdekedjan för medieaffären: innehåll – distribution – läsare – annonsering. Bakom vPulp står grundarna till Adtoma och myPaper, båda ledande bolag inom adserving respektive e-paper. Vår målsättning med vPulp är att ge förlag, publicister och Internetmedier nya intäkter och annonsörer och mediebyråer en ny effektiv marknadsföringskanal.

vPulp.™

Gyllene regler

Bra videoskapande handlar om att testa nya saker, men man måste lära sig grunderna innan man ens kan tänka tanken på att bryta mot några regler.

Videofilmarens 10 gyllene regler

Sluta med det där du håller på med! Fundera inte ens på att plocka upp den där videokameran innan du har läst vår guide.

Bra videoskapande handlar om experimenterande. Man måste tänja på reglerna för att fånga originella och fängslande filmer som publiken uppskattar. Mycket av den nya tekniken uppmuntrar användare att ladda sina kameror och börja filma – tack vare bild- och ljudkapaciteten hos de nya kamerorna lovar tillverkarna lysande resultat. Och även om man får fin färgprestanda från kameran, innebär det inte att publiken vill uppleva dåligt filmat material, taskigt ljud och en redigeringsteknik på samma nivå som en femårings.

Det finns vissa regler. Eller gyllene regler om du så vill, som man måste följa. Följ våra 10 enkla regler så kan vi garantera dig ett projekt som kommer att bli en stor framgång. Genom att följa dem, som täcker in allt från att förstå hur kameran fungerar till hur man förfinar sina redingeringstekniker och drar nytta av gratismaterial på Internet, kommer du inte bara att utvecklas som filmare, dina videoprojekt kommer också att bli bättre.

Från och med nu kommer du att kunna njuta av att vara en bra videofilmare.

1 Lär känna

Din DV-kamera

En bra hantverkare skyller aldrig på sina verktyg. Oavsett vad du har för videokamera, lär du bli en bättre filmare om du vet hur den fungerar.

Ärligt talat, har du så bra koll på din DV-kamera som du borde? Finns det fortfarande ett antal funktioner som du undviker på grund av att du inte vet exakt hur de fungerar? Eller finns det en knapp som du inte använder eftersom du inte vet vad den gör? Nu är det dags att du lär dig.

Även om det är kul att använda kameran utan att behöva titta i instruktionsboken, är det också så att det kan vara värt att se vad man egentligen har fått för valuta för pengarna när man köpt en ny kamera. Inte bara låter det dig få full kontroll över kamerans funktioner och kan på så sätt bli mer äventyrlig i ditt videoskapande, det innebär också att när du får tillfälle att filma något speciellt är du redo och kan få till rätt inställningar.

Förutom att känna till olika inspelningslägen är det bra att hålla koll på uppspelningen. Visste du till exempel att din kamera kan lägga till toningar, wipes och digitala effekter efter att du har filmat materialet? Det här innebär att till och med när det handlar om väldigt enkla filmer kan man öka det visuella intresset utan ett redigeringsprogram.

En annan sak som många förbiser är kamerans anslutningar. Mikrofon- och hörlursingångarna kan hjälpa till att förbättra dina filmer. Dessutom fungerar många Firewire-kontakter åt båda hållen, och har du förresten funderat på att hämta över dina stillbilder via USB 2.0? Kanske är det dags att du börjar med det.

»Så fungerar kamerans kontakter

DV-ut

Det här är själva nyckeln till att få över ditt okomprimerade videomaterial från kameran till datorn för redigering. Går också under namnen IEEE1394, DV eller iLink.

USB 2.0

Det här är den nya USB-standarden. Den används inte bara för att föra över stillbilder, utan på vissa modeller också för att flytta över MPEG2- och MPEG4-material till en PC.

AV-in/ut

Den här kontaktens främsta uppgift är att få över dina filmer till TV:n. Den kan dock också användas till att arkivera ditt analoga material - så länge som du har en AV-in.

Mikrofon-ingång

Investera i en extern mikrofon. Den pluggas in i mikrofoningången och erbjuder en möjlighet att fånga ljud av samma standard som ditt övriga material.

Menyknapp

Istället för att bara peka och trycka av är det alltid bäst att hitta menykontrollen och bekanta sig med viktiga funktioner som motljuskompensation (användbart när man vill undvika oönskade siluetter) och lägen för reducering av vindbrus.

Tillbehörssko

Tillbehörsskon finns med på alla utom de allra minsta DV-kamerorna och är av en standardstorlek som gör att tillbehör från många tillverkare passar. En del har kontakter för att leverera ström från kamerans batteri till en lampa eller mikrofon.

Batteri

Lär känna ditt batteri, och sådana faktorer som kontaktytor, output och serienummer. Vanligtvis rekommenderar vi att man hålla sig till kända märken, men de här detaljerna kan hjälpa dig att hitta en paniklösning.

Styrspak

Det vanligaste sättet att navigera är via styrspakar som rör sig i fyra riktningar och reglage som rör sig i två och som används för att leta upp och markera menyalternativ. I de flesta fall finns ytterligare en riktning - de kan tryckas in för att välja ett föremål.

Lägesväljare

Olika kameror kombinerar olika lägesväljare i olika kombinationer som man måste bekanta sig med för att undvika att fastna med skägget i brevlådan i skarpt läge. Här finns ström, uppspelning, inspelning och programlägen under ett och samma reglage.

Nattlägen

Vad du måste känna till

Om du vill fånga video i mörkret måste du ha någon av följande ljusinställningar för att få bra resultat.

Infrarött nattläge

Den här nattlägesinställningen ger ett material som har en surrealistisk grön nyans, och en närmast negativ-liknande effekt. När man filmar människor blir deras ögon väldigt intensiva. Det här läget dök först upp på Sonys videokameror, under namnet NightShot, och det låter videoskapare filma material under väldigt mörka förhållanden, även om det inte är att rekommendera om du vill ha "normalt" filmmaterial.

Colour Slow Shutter

En utveckling av NightShot-läget. Den här funktionen låter dig spela in video i full färg, även när omgivningarna har svaga, eller direkt dåliga, ljusförhållanden. Det här läget ger en fördröjd effekt på materialet, så att rörelser ser suddiga ut. Det här beror på att slutaren är öppen längre, vilket gör att objektivet tar emot mer ljus men registrerar rörelser på ett "hackigare" sätt.

LCD-ljus

Det här är en ny nattfunktion på videokameror, som låter LCD:n vändas runt och användas som en videolampa. Den inte är lika effektiv som en standardlampa, men är ändå effektiv när det är dåliga ljusförhållanden.

2 Lär dig

Använda ljus

Ljus är en av byggstenarna när man ska komponera en bild, så lär dig att använda det på rätt sätt.

Även om ljussättning är något som är tillräckligt komplicerat för att ställa till det även för den mest rutinerade videofilmaren, är det också just att det är så avancerat som gör det till ett suveränt verktyg: det är lätt att påverka. Man kan jobba och leka med ljuset, men frustrerande nog kan man aldrig få total kontroll över det. Trots detta är det videofilmarens största tillgång.

Ljus är en slags energiform som även är känd som elektromagnetisk strålning och det rör sig som ett elektromagnetiskt fält, ett fält som förändras när ljuset kolliderar med ett föremål och antingen reflekteras bort eller absorberas. Våra ögon översätter den här reflekterade energin till bilder. När ljuset träffar CCD:n eller CMOs-kretsen i din videokamera översätts den här energin till videobilder.

Genom ett värdesystem kallat lux kan man mäta intensiteten hos ljuset. Till exempel är 1 lux månljus, medan 400 lux är soluppgång eller solnedgång. 32 000 lux är det en vanlig solig dag.

De här måtten gör det möjligt för videoskapare att återskapa förhållanden så att de passar de krav som finns. En ljusrigg i en TV-studio ligger på omkring 1 000 lux, men kan dimmas för att efterlikna soluppgång eller -nedgång.

Som videoskapare kan du jobba med ljus för att skapa effekter och sinnesstämningar. Du kan använda dagsljus genom att studsa ljuset mot ditt motiv med en reflektor, eller när du filmar inomhus kan du använda enpunkts-, tvåpunkts-, eller trepunktsljus för att åstadkomma ett visst utseende för din video.

Något som är fantastiskt är att du kan experimentera hela tiden och sedan bestämma vad som ser bäst ut. När du känner att du har tillräcklig koll för att testa olika inställningar kan du börja ändra exponering och slutarhastigheter för att skapa mer individuella situationer – och det bästa är att till och med de mest enkla DV-kameror har inställningar för exponering och slutarhastighet, så det måste inte alltid handla om att köpa mer utrustning.

Neutralt densitetsfilter

ND-filter är ett av de mest använda filtren inom filmvärlden, och har räddat många filmer från att gå en ljusstark död till mötes. Sättet på vilket det gör det är genom att reducera allt ljus som kommer in i objektivet, utan att påverka färgvärdena. Ett ND-filter kan användas tillsammans med en annan exponering och slutarhastighet för att kontrollera ljuseffekterna på ett mer exakt sätt.

Polariseringsfilter

Ett polariseringsfilter är ett måste för den kreative videofilmaren. Det har två huvudsakliga syften. För det första kan det minska de reflektioner man får från exempelvis fönster, vatten och skärmar, vilket gör att man ser genom dem på ett tydligare sätt. För det andra kan det intensifiera färgerna i ditt material, så att de blir mer livfulla.

Magiska timmen

Den magiska timmen är inte någon av de viktigaste principerna inom videofilmande, och inte heller är det den viktigaste läxan du kan lära dig. Den magiska timmen handlar om konstnärliga intryck, och att ge sina videofilmer extra djup och textur.

I grunden handlar det om färgen, kvaliteten och riktningen hos ljuset en halvtimme innan solen går upp och en halvtimme innan den går ner. Den här tiden ger en särskild kvalitet till ljuset som många fotografer och videofilmare som vill ge sina bilder en distinkt utomjordisk känsla gillar.

Det här beror på att ljuset har en varm känsla, då det innehåller mindre vitt ljus än under resten av dagen. Ljuset är också mjukare och skapar skuggor som är konstnärligt tilltalande. Kolla in Jack Cardiffs bok, *Magic Hour: A Life in Movies,* för att få en inblick i hur det här fungerar, och en del trevliga filmrelaterade anekdoter också.

Dålig belysning

När någon pratar om dålig belysning finns det all anledning att anta att han/hon menar att det är för mörkt. Det behöver inte vara sant. Dålig belysning kan vara extrem åt olika håll, för ljust eller för mörkt. För starkt solljus, eller reflektioner, kan vara lika illa som när det är riktigt mörkt.

För att klara sådana här situationer måste du fylla din väska med olika tillbehör och vara anpassningsbar. Enkla saker som en linskåpa att sätta på kameran kan förhindra att starkt ljus tränger in, ett programläge för strandbruk kan göra att man slipper reflektioner. Filter, så som neutral densitet och ljusbalansmodeller, kan placeras framför objektivet. Filter kan också användas för att utnyttja det tillgängliga ljuset, och stjärnfilter kan skapa en effekt av lite ljus. Det finns till och med ett ultra-kontrastfilter som omdistribuerar naturligt ljus för att fånga detaljer som annars skulle försvinna i skuggorna.

Svagt ljus

Om ljus är den huvudingrediens som låter oss göra filmer, vad ska vi då göra när det inte finns tillräckligt av den varan? Ska man bara ge upp? I de flesta fall är svaret "Nej". Videoskapare ställs alltid inför olika situationer, inom- och utomhus, när ljussituationen inte är perfekt.

Gör det bästa av det du har genom att använda reflektorer, eller annat som har en reflekterande effekt, för att studsa ljuset mot motivet.

En del mobiltelefoner har en fackelliknande egenskap, liksom datorskärmar och TV-apparater. Använd dem. Testa lampan på kameran, ofta är de för riktade och ger en stark upplysningseffekt, men kan användas för att ge bättre belysning. Det går också att stå så nära en ljuskälla som möjligt, även om det är en gatlykta.

Tänk kreativt, och använd din videos gryniga utseende som ett medvetet verktyg. *The Blair Witch Project* gjorde det på ett spektakulärt sätt.

3 Inblick

Så fungerar ljud

Det är förstås kul att dina videofilmer ser bra ut, men ägna också ljudet en tanke då det kan göra eller förstöra ditt projekt.

Vi hoppas att ni tror oss när vi säger att det är en kliché att säga att klichéer vanligtvis stämmer, men tyvärr stämmer det för det mesta. Det är därför vi verkligen hoppas att ni tror oss när vi säger att ljudet är halva bilden.

Bra inspelning av ljudet är en avgörande del i videoskaparprocessen. Grötigt, icke-existerande eller dåligt ljud kan förstöra dina videos, oavsett hur fantastiska dina bilder är. Såvida inte du tänker göra en stumfilm är det nödvändigt att du anstränger dig för att lyckas med ljudet.

Det finns många sätt att göra för att lyckas med ljudinspelningen. Man kan lära sig alla tips och tricks för att få ut mesta möjliga ur sin DV-kamera, som att undvika inzoomningar eller klumpiga tryckningar på knappar som kommer med på ljudinspelningen. Man kan också förbättra sin utrustning genom att köpa en separat, högkvalitativ mikrofon för att plugga in i kameran.

Man kan också gå den professionella vägen och spela in ljudet helt separat och mixa det med videon i efterproduktionen. Det låter kanske skrämmande men är inte så dyrt eller svårt som det låter. På de två kommande sidorna kommer vi ge dig lite tips för de olika alternativen.

Det finns en hemsk vana bland videoskapare att försöka ignorera misstag och fixa till dem i efterproduktionen, och medan det är en dålig idé för video är det en ännu sämre idé när det gäller ljudet. Precis som med ljuset gäller följande: om man dubblar avståndet mellan källan och upptagningen förlorar man inte hälften av ljuset eller ljudet, man förlorar tre fjärdedelar. Det är tillräckligt illa när det handlar om video, men man kan åtminstone försöka rätta till det med “programljus”. Med ljud finns det inte direkt något sätt att rätta till ett dåligt soundtrack i efterhand. Antingen måste man få det rätt medan man filmar, eller så får du hämta in alla som var med på filmen och spela in det de sa eller gjorde i en studio.

Tips Så fungerar ljuddubbning

När du bläddrar i din DV-kameras manual är chansen stor att du förr eller senare ser något som följs av några märkliga siffror (48KHz/2CH och 32KHz/4CH). De flesta av oss lägger ingen större vikt vid dessa siffror, men det de avser är frekvensen för den ljudsampling som används för att digitalisera ljudet, och därmed det utrymme det tar upp på DV-bandets ljudspår. Av den här anledningen är de viktiga.

Om du byter ner till 12-bitarsljud innan du spelar in ett stycke blir samplingsfrekvensen lägre, vilket låter dig spara ljudspår på DV-bandet till extra ljud i ett senare skede. Så om du spelar in 12-bitarsljud kommer du att märka en viss försämring av kvaliteten, men kommer senare att kunna använda Audio Dub-läget för att spela in ett andra soundtrack på ditt band. Det kan handla om musik eller kommentarer, utan att behöva skriva över originalljudet.

Fyra grundläggande ljudtips

Här följer ett urval av ljudtips som är nästan gratis, men som gör en stor skillnad.

Gå närmare

Det här är den gyllene regeln i alla ljudinspelning: gå så nära som möjligt med mikrofonen. Det är bättre att huka sig under bilden eller sänka ner mirofonen på en bom, än att vara långt bort och tvingas vrida upp alla ljudreglage.

Använd vindskydd

Om möjligt ska du försöka använda ett vindskydd för din mikrofon istället för att förlita dig på det ett inbyggt Windcut-läge. Elektronisk vindborttagning förvandlar stereoljud till mono, vilket ger sämre kvalitet. Ett vindskydd låter dig ha kvar tvåkanaligt ljud.

Undvik fumlande

Lär känna din kameras reglage, så att du inte försämrar ditt soundtrack genom att fumla med knapparna. Lär dig andas på ett sätt som undviker störande ljud. Gör vad som krävs för att slippa handhavandeljud.

En ren start

Det idealiska är att man spelar in "rent" ljud, vilket innebär att man väljer rätt ögonblick och en mjukt möblerad plats. Rent ljud är exakt ljud, men kan också låta nästintill onaturligt. Därför ska du också försöka att spela in stämningsljud, som kan loopas in senare, separat.

Inbyggda funktioner

Vad du måste känna till

Finesser och funktioner som din kamera har för att hjälpa till när du spelar in ljud.

Windcut-läge

Windcut-läget finns på så gott som alla DV-kameror, begravt djupt nere i menysystemet. Blåsiga dagar då vinden ligger på mot eller viner förbi din inbyggda mikrofon, kan man uppleva smällande ljud. Windcut-läget reducerar vindeffekten, men tyvärr förvandlas ljudet också till mono.

Dolby Digital Creator 5.1

En vanlig funktion på de flesta nyare DV-kameror från Sony är Dolby Digital Creator 5.1. Tillsammans med antingen en separat mikrofon eller, som på modeller som DVD403, en inbyggd mikrofon, kan man spela in en sorts surroundljud som är designat för uppspelning med Dolby Digital 5.1-system.

Ljud-gain

Många av de bättre kamerorna har en manuell gain-kontroll som låter dig ställa in hur toppar i ljudet ska behandlas. Det är ett extremt användbart verktyg då det undviker de tomma punkter som orsakas av automatisk gain som överkompenserar för höga oljud.

»Prylar

Saker du behöver

Här är några av de bästa tillbehör du kan få tag på när det handlar om ljud.

Vindskydd

Den här sortens vindskydd är väldigt viktigt och något som ingen som spelar in ljud bör vara utan. Den är tillräckligt tät för att skydda mikrofonen från de värsta vindeffekterna men tillräckligt mjuk för att tillåta att ljud spelas in på ett bra sätt.

Rycote GustBuster

Rycotes GustBuster går också under namnet CamBra, och är ett vindskydd som är framtaget för användning tillsammans med inbyggda mikrofoner.

Mygga

Förhoppningsvis har vi varit tillräckligt tydliga med att den gyllene regeln när man spelar in bra ljud är att komma så nära ljudkällan som möjligt, och vad kan vara närmare än den här mikrofonen som fästs vid kragen?

Sennheiser MKE300D

Bland de riktiga videoentusiasterna är MKE300D den externa mikrofon som flest väljer. Det här är en "shotgun"- eller riktad mikrofon som har ett konkurrenskraftigt pris.

Planering är en av de viktigaste faserna i videosammanhang. Det ger dig en struktur att följa, och låter dig vara flexibel med ditt filmande. Termen "filma för redigeringen" är sprungen ur den här tanken eftersom det handlar om att vara förutseende och tänka på när man ska sätta samman allt.

Det här filmningssystemet handlar om variation och urval. Det handlar om att fånga ett antal bilder, så att man inte bara har en vinkel att välja på.

Digital media är prisvärt, vilket gör det möjligt att köpa på sig tomma band och skivor så att man kan "täcka" en scen på många olika sätt och på så sätt kan välja det som ser mest effektivt ut. Överväg att filma en scen från många olika vinklar, variera dina zoomningar och försök att filma alla exteriörbilder samtidigt. Samma sak gäller med interiörerna. Tänk på ett icke-linjärt sätt, man behöver inte filma i följd, så länge som man redigerar i följd.

Det handlar om att tänka sig hur videon kommer att se ut, och sedan ge sig själv tillräckligt många alternativ för att försäkra sig om att få möjlighet att använda den tagning som passar i din vision.

4 Lär dig

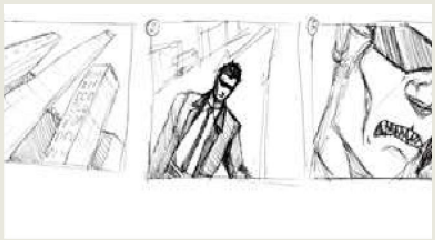
Filma för redigeringen

Även om det kräver visst förutseende, blir videon bättre om man filmar med redigeringssviten i åtanke.

Tänk dig din film

Fundera på hur du vill att den färdiga filmen ska se ut, och hur du kan sätta samman den i redigeringen. Det finns inga garantier att den blir exakt så, men det ger dig vissa linjer att följa och också något att återvända till om du börjar avvika från planen.

Storyboard

Gör skisser över hur du vill att scenerna ska filmas. Du bör ha besökt inspelningsplatserna i förväg för att kolla in dem och bedöma var du ska ställa kameran. Det här bör göra det möjligt för dig att överväga vilken sorts vinklar och avstånd du kan filma ifrån.

Vinklar

Försök att filma varje scen från en mängd olika vinklar. Börja med den vida bilden. Filma sedan igen, men den här gången närbilder och börja sedan testa med mer intressanta eller okonventionella vinklar. Det här fungerar om ditt motiv är statiskt.

Hastighet

En långsam panorering är kanske vad du hade i åtanke för en scen, men när det är dags för redigering kanske en snabbare version fungerar bättre. När du filmar ska du försöka göra dina panoreringar, zoomningar och tiltningar i olika hastigheter så att du sedan kan välja den som är mest effektiv.

Hitta ditt material

När du har filmat det material du behöver för din film finns det en viktig åtgärd att vidta innan man kastar sig över redigeringsprogrammet. Även om det är tråkigt, är det nödvändigt. Du kommer att få en snabbare redigeringsprocess om du vet var du har dina inspelningar. Det handlar således om att anteckna allt material du har filmat. Detta kallas att logga materialet.

Gå igenom dina band, och numrera dem efter hand. Anteckna varje tagnng med en förklaring: är det en närbild, vilken tagning var det, hur länge håller den på, vilken kvalitet håller ljudet och så vidare.

Ljus

Var du placerar din kamera är också väldigt viktigt, då du måste tänka på hur solen eller ljuset förhåller sig i varje scen du filmar. Kom ihåg att du håller på att sy ihop massor av scener så dramatiska förändringar eller skiftningar kommer att vara uppenbara för åskådaren.

Exteriör/Interiör

Du bör se hur du kan minska antalet gånger du måste besöka en viss plats. Såvida inte ditt manus säger att scenen utspelar sig på en annan tid på dagen (gryning, skymning osv) ska du försöka att spela in alla exteriörbilder samtidigt. Gör samma sak med interiörerna.

Sekvenser

Tänk på ett icke-linjärt sätt. För att berätta en historia måste du inte filma scen 1, sedan 2, och sedan 3. Du kan ta dem i olika ordning för att använda tiden på bästa möjliga sätt. Sådant som närbilder kan vanligtvis filmas när som helst.

180-gradersregeln

Även om du kan vara frestad att samla på dig många timmars videomaterial, finns det ingen anledning att överge videoskapandets grundregler. Att gå över linjen är ett grundläggande fel. Tänk dig tilbaka till ditt storyboard och använd vinklar som förbättrar din film.

5 Tänk på publiken

Fundera på vilka det är som kommer att titta på din film.

Om du tycker om att göra film, är det troligt att du tycker om att titta på dem också. Det är viktigt att ha med sig detta när man ger sig ut för att skapa filmer, eftersom kunskapen om hur och varför du njuter av att titta på andras filmer troligtvis kan hjälpa dig att utvecklas. Att behålla tittarnas intresse för din film är inte så avancerat som det kan låta.

Det kan låta uppenbart, men att ha en anledning till filmen är ett av våra bästa tips. Om du kan bestämma vad för slags film du ska filma och varför du gör det, är det en bra start för både dig och din publik.

Du bör även tänka över vilken längd som är den optimala för din film. Ingen behöver en bröllopsfilm som är lika lång som själva ceremonin, och du kan säkert korta ner två veckors semester till mindre än 30 minuter på film.

När det gäller filmandet brukar ovana videoskapare ofta spela in längre än vad som behövs. Det mänskliga ögat kan behandla enorma mängder information på kort tid. Slösa därför inte bort viktigt tid, och håll scenerna korta och slagkraftiga.

Försök att överväga hur de här korta scenerna kan byggas ihop till en sekvens. Även om dina vackert belysta scener är målande, är det inte ett porträtt du filmar, du arbetar med rörliga bilder.

Njut av de fördelar som redigering kan erbjuda. Det är en suverän möjlighet att forma det färdiga projektet, så få varje scen att rättfärdiga sig själv. Musik är bra när det handlar om att förmedla stämning, och för att kommunicera med din publik. Använd det för att lägga till atmosfär, bygga spänning, skapa komiska effekter eller understryka en karaktärs känslomässiga tillstånd. Bra musikval kan underlätta för dig.

Försök alltid att visualisera var den färdiga filmen kommer att tittas på och vilka förväntningar din publik kan komma att ha. Om du bjuder hem folk till dig kanske de förväntar sig en film som är längre än ett par minuter. Om du komprimerar en film för e-post eller för uppladdning på en videosajt som Mydeo, MySpace eller YouTube, bör du ha i åtanke vad din publik tittar på. Tålamodet brukar generellt vara något mindre med online-filmer.

Så förlorar man publiken

Vad är poängen?

En film som är för lång, för tråkig och utan tydligt syfte, prövar tålamodet även hos dina närmaste vänner och familj. Se till att ha en tydlig mening med filmen du skapar.

Sluta, jag mår illa!

Ett vanligt fel som ovana filmare begår är att använda zoomen för mycket. Det kan lätt få åskådaren att må illa. Det ser oproffsigt ut och är begränsande när man ska berätta sin historia. Om du måste vara närmare, se till att ta dig närmare, då!

Jag kan inte höra dig!

Vackra bilder och uselt ljud utgör tillsammans en film som bara en mor kan älska, nätt och jämnt. Se till att ljudet (musik och dialog) håller måttet. Publiken har inget tålamod med sådant de inte kan höra.

Viktiga uppgraderingar
Vad du måste veta

Här är de fyra viktigaste uppgraderingarna en nybörjare kan göra.

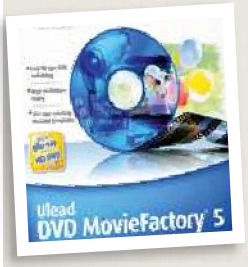
Stativ

Kameraskak är kanske bra i dogmafilmer, men i de flesta fall ska man sikta på stadiga tagningar, och låta publiken koncentrera sig på motivet istället för på kameraarbetet. Ett stativ är ett av de första tillbehören en nybörjare ska skaffa. .

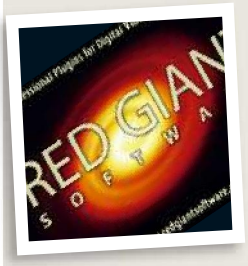
NLE-system

De flesta får sina första upplevelser med icke-linjär redigering via gratisprogram som Microsofts MovieMaker. Det är en bra början, men snart blir man mer ambitiös och bör överväga att uppgradera till ett budgetprogram, som Pinnacles Studio package.

DVD-skaparprogram

Du tror kanske inte att du behöver något DVD-skaparprogram, men förr eller senare gör alla det. Möjligheten att dela med sig av sina filmer, och att man kan skapa egna menyer gör DVD-programmen till populära uppgraderingar för videofilmare överallt.

Instant HD

Red Giants Instant HD kan inte förvandla vanligt DV-material till riktig HD, men genom att använda smart interpolation tillsammans med Adobe Premiere eller Apple Final Cut Pro kan det förbättra ditt material. Det ersätter inte en HDV-kamera, men med hårt arbete kan det kan förbättra din video.

6 Lär känna
Dina gränser

Om du saknar utrustning och kunskap är det viktigt att du håller dig till det du klarar av.

Det är inget fel att ha några svagheter, och det är bra att känna till sina begränsningar. Om du håller dig inom dina begränsningar kan du få ut det bästa ur dig själv; om du försöker dig på något som du inte klarar av kommer din film att se ut som en enda röra.

Din DV-kamera har till exempel begränsningar. Ju mer du har betalat för det, desto mindre troligt är det att de begränsningarna är märkbara, men det kommer en punkt där ingen mängd pixlar på flera CCD:er kan fånga mer detaljer. På samma sätt finns det begränsningar för inbyggda mikrofoner, etc. Så småningom har all din utrustning sina begränsningar.

Så har även du, faktiskt. Det finns en punkt då du är för trött för att filma mer, eller då du är för involverad för att fatta rationella beslut om ifall materialet är bra eller dåligt.

Det här kan låta ganska knäckande, men det behöver det inte vara. Begränsningarna gäller alla, och förr eller senare upptäcker de flesta videofilmare att begränsningar kan vara befriande, då de tvingar dig att fokusera på särskilda svårigheter och att hitta lösningar för att kringgå dem.

Här på redaktionen ser vi många läsarfilmer som får oss att hylla vissa delar, men rynka på näsan åt annat. Lysande redigering men ett hemskt manus, bra manus men dåligt ljud, och så vidare. De flesta av de här filmerna har en sak gemensamt: det är enmansprojekt. Det är en person som försöker skriva, regissera, producera, filma, redigera och ibland också agera i sin egna film. Känn dina begränsningar och ta inte i för mycket. Om du har en särskild talang, håll dig till den, gör det bästa av den och få några vänner att hjälpa dig med det andra.

Bild och ljud Begränsningar

Inse att du inte kan få TV-kvalitet från din utrustning så kan du få till riktigt bra filmer.

Mini DV-kameror skiljer sig rejält från den utrustning som används för att filma de program och filmer du tittar på. Till och med riktigt bra utrustning har sina begränsningar, och genom att förstå dem kan du förbättra dina filmer. Se till att du alltid filmar i bra ljus, helst i naturligt ljus, använd färgkorrigeringsverktyg i redigering och var inte för ambitiös; om du håller det enkelt kommer du att få bättre slutresultat.

Inbyggda mikrofoner är något som varit eftersatt hos de flesta kameratillverkare, men även om det går åt rätt håll finns det fortfarande många kameror som helt enkelt inte kan plocka upp ljud lika bra som de hanterar bilder. För att komma förbi detta måste man köpa bra, externa mikrofoner. Skydda dem med vindskydd och se till att komma nära det du ska filma.

Expertens tips
"Redigera med glädje"

"Det fixar jag i redigeringen"-inställningen är som att be om problem, men det är ännu mer problematiskt med de flesta konsumentredigeringssystem som saknar kraften och funktionerna i de professionella programmen. Trots all uppståndelse med att *Tarnation* redigerades med hjälp av iMovie och att Final Cut Pro spelade en roll i skapandet av *Cold Mountain*, kvarstår det faktum att enklare redigeringsprogram fungerar bäst med filmer som är välgjorda jämfört med när man bara gör en massa tagningar och ser vad som funkar. Om man inte har rejäl renderingsutrustning och mängder av video- och ljudspår är det bara hårt jobb som gäller. Och till och med när man har all utrustning som krävs är det hårt jobb som gäller.

Din redigeringssvit är ett otroligt kreativt verktyg, och om du lär dig hur det fungerar kommer dina videos att bli bättre. Men det finns ändå ett antal saker som det inte kan göra. Till att börja med kan de inte rädda ett dåligt projekt. Oavsett hur många skakreducerings- och färgkorrigeringsfilter du applicerar är dåligt material dåligt material. Och oavsett hur mycket du klipper gör det de dåliga idéerna mindre, inte bättre. Bara genom att ge bra material till ditt NLE-system kommer du att få ut bra videos som ett resultat.

Kom också ihåg att även om multipla video- och ljudspår är dina vänner, är det inte någon bra idé att lägga samman en massa dåligt filmade tagningar. Du tror kanske att du räddar en dålig video, men om ditt räddningsuppdrag är så slumpartat är det nog bättre att tänka om när det gäller hela projektet.

Innan du köper ett nytt redigeringssystem, kom ihåg att kolla om det klarar de krav du ställer. Ökningen av solid-state-kameror har inte lett till någon stor ökning av NLE-system som klarar av att redigera MPEG-filer på ett bra sätt, och inte heller innebär närvaron av färgkorrigeringsverktyg att du kan få den där *The Matrix*-känslan. Slow motion-effekter fungerar för film, som kan saktas ner, men inte för video, där det handlar om att upprepa bildrutor. Det finns mängder av redigeringstricks och effektverktyg, men de fungerar bara bra om man betraktar dem som pynt på videor som fungerar bra även utan dem, snarare än något som krävs för att filmen ifråga ska bli lyckad.

7 Använd

Gratis media

Ingenting är gratis sägs det, men faktum är att gratismedia kan ge dina filmer lite extra lyster.

Oavsett om videofilmande är din hobby, något du gör på halvtid för att tjäna extrapengar eller om det är din huvudsakliga sysselsättning, vet du att det inte är det billigaste man kan syssla med. Det finns alltid mycket att lägga pengar på, från DV-kamera, dator, tillbehör som stativ, mikrofoner och hörlurar, till redigerings- och DVD-program.

Som tur är finns det allt fler gratissaker och lågkostnadsalternativ som kan hjälpa dig att producera bättre filmer.

Royaltyfri musik har funnits ända sedan videotrenden började, men Internet har inneburit en explosion av sajter som erbjuder gratis ljudklipp. De här klippen har med tiden också fått bättre kvalitet.

Internet, framförallt bredbandsinternet, har lett till att allt fler royaltyfria videoklipp och grafik har introducerats, vilket kan användas till bland annat bakgrunder till DVD-menyer. Om du vill ha gratissaker kan du titta på den medföljande CD-skivan, men du kan också utnyttja de gratis redigerings- och DVD-skaparprogrammen på nätet. Det går att få tag på ett antal gratis mediaspelare (QuickTime, RealPlayer, Windows Media Player, etc) så att din publik kan titta på dina verk. Internet kan också erbjuda gratis och billiga program för att komprimera din film för webben.

En sak som helt klart är gratis mitt uppe i den digitala revolutionen, är råd. Om man behöver svaret på en viss fråga är det bara att vända sig till något av alla de forum som finns för videofilmare. www.avforums.com är en bra utgångspunkt.

Tips Använd bildbibliotek

Bildbibliotek kan bli ett fantastiskt tillskott i din video. Det finns i två kategorier: royaltyfria och gratis! Man kan köpa ett klipp eller en samling klipp och sedan kan man använda dem så ofta man vill (förutsatt att videon inte är för kommersiellt bruk). Man måste vara medveten om vilket format klippet är i, vilken upplösning som är tillgänglig och hur långt klippet är.

Bland bra sajter att besöka för information och nedladdning är www.artbeats.com, www.freestockfootage.com och www.shotbank.co.uk. Helt gratis videoklipp blir allt mer vanligt, särskilt då det finns TV-bolag som låter allmänheten få större tillgång till materialet. På http://creative.bfi.org.uk finns mer information om hur bland andra jätten BBC jobbar i den här frågan.

Gratis musik

Copyright- och royaltyfri musik gör det smidigt att lägga med bra ljud i sina produktioner utan att behöva bekymra sig om ifall men bryter mot upphovsrättslagen.

Kommersiell musik, såsom dina favoritlåtar, TV-signaturer och soundtrack till filmer ägs av någon annan, och om du vill använda dem måste du be om tillåtelse och betala en (vanligtvis hög) avgift.

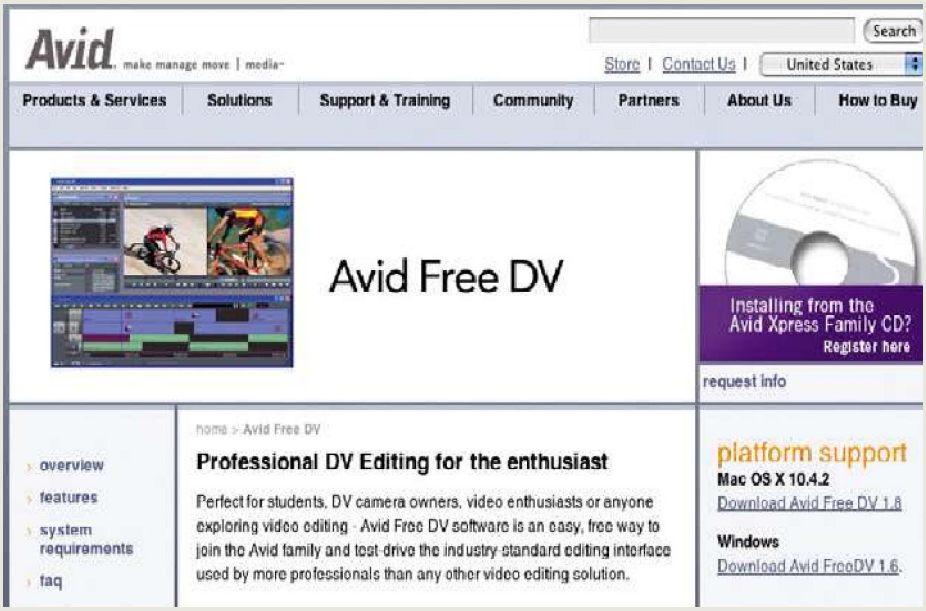
Med royaltyfri musik kommer man runt det här. Du får en nedladdning, CD eller DVD av hög kvalitet, och när du köper detta får du rätten att använda musiken hur mycket du vill. Kvaliteten på ljudet har aldrig varit bättre, och tillsammans med ett stort antal teman som passar de flesta situationer kan man också välja mellan en serie specialeffekter.

Det finns en hel del gratismusik att ladda ner från nätet. Ta gärna en titt på www.akmmusic.co.uk, www.trackline.com och www.nvmdigital.com.

Gratisprogram

Om du inte vill lägga ut en massa pengar på program kan du hitta gratis redigeringsverktyg på Internet. Om du har köpt en Mac eller PC kommer du troligtvis att ha fått med Apples iMovie eller Windows Movie Maker. De här applikationerna är sofistikerade och ger utmärkta resultat.

Om du vill ha helt gratis program kan du bege dig till www.avid.com/freedv och ladda ner det här programmet från ett av de mest respekterade namnen inom proffsredigering. Gratis foto- och bildredigering erbjuds av DebugMode Wax 2.0 på www.freeware4u.com vilket är en sajt som också erbjuder freeware-plug-ins och kodningsmjukvara. PhotoPlus 6.0 har stillbilds- och videorelaterade redigeringsfunktioner och är gratis att hämta på www.freeserifsoftware.com/software/PhotoPlus. För ljudredigering bör du ladda hem Audacity från http://audacity.sourceforge.net. Det är ett enkelt men ändå effektivt ljudredigeringsprogram.

Gratisråd

Det finns ingen anledning att en videofilmare ska känna sig ensam, då Internet erbjuder ett sätt att interagera med film- och videoskapare, få praktisk hjälp och råd, ställa frågor och hjälpa andra, liksom att få feedback på sina filmer.

De flesta programtillverkare erbjuder onlinescholor för sina redigeringsprogram och många har videoguider på extraskivor som man får med när man köper produkten.

På Internet hittar man också oberoende genomgångar av olika redigeringsprogram. Titta till exempel på www.creativemac.com, www.jumpcut.com och www.videohelp.com.

Det finns också ett antal portaler för filmskapare, där man kan posta och besvara frågor om videorelaterade ämnen. Titta till exempel på www.avforums.com, www.videoforums.com, www.simplydv.com och www.dvdoctor.net. Var försiktig, då det inte finns någon garanti att alla svar du får är korrekta.

8 Lär dig

Strömlinjeforma dina videoredigeringar

Vi vet alla att det är i redigeringssviten magin inträffar, men precis som en bra trollkarl ska din video inte avslöja sina hemligheter.

När du har filmat materialet och följt våra gyllene regler är det dags att ta sig an den viktigaste delen i projektet: redigeringen. Det finns en del grundläggande regler som man måste ta med i beaktning när man ska börja redigera, oavsett om det är en kortfilm, bröllopsfilm, semestermontage eller något annat projekt du har planerat.

För det första måste din redigering vara tydlig både visuellt och ljudmässigt för din tänkta publik. Det här kan verka grundläggande, men det är förbluffande ofta som redigeraren glömmer bort detta.

Det kan verka som en god idé att använda mängder av snygga övergångar, men det gör bara att din redigering ser överarbetad ut. Enkelhet och återhållsamhet är två nyckelord varje redigerare bör ha i åtanke. Gör en grundläggande första redigering och gå sedan tillbaka och se vad som kan förbättras. Använd den effekt du tror kan passa in i din film, men det får aldrig gå ut över innehållet. Glöm aldrig att innehåll är A och O i din video.

När det gäller ljud måste du lyssna noga på din redigering och försöka tänka dig att du hör den för första gången. Genom att lyssna om och om igen kommer du att höra nya saker hela tiden. Om din publik inte kan höra orden direkt kommer meddelandet att gå förlorat. När du använder musik ska du tänka på om du behöver det naturliga ljudet, ibland kan musiken vara i vägen.

Var hänsynslös när du klipper, uppmärksamheten hos YouTube-generationen minskar hela tiden så ta bara med det absolut nödvändigaste och tänk på vad folk vill se. Det som är onödigt kan du klippa bort direkt.

Att redigera är det sista steget i vad som ofta är en lång och mödosam process, så det är viktigt att göra rätt. I det här avsnittet kommer vi att visa några exempel på allt för vanliga redigeringsmisstag och dåliga vanor som du bör försöka undvika. Vi har också med några tips som vi hoppas ska hjälpa dig att utveckla ditt redigerande.

Organisation

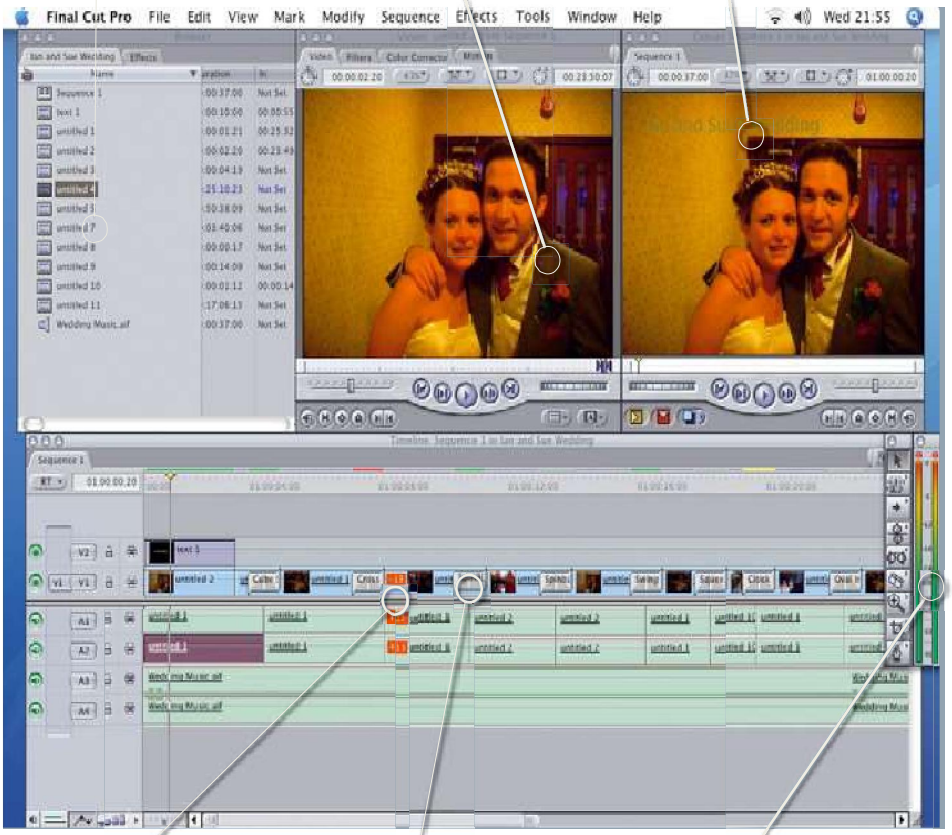
Märk upp allt ordentligt när du har fångat det, annars kommer du att lägga ner mer tid på att leta efter material än på att redigera det.

Mättnad

Mättnadsnivån är alldeles för hög i det här klippet och det ser utfrätt ut. Använd färgkorrigeraren för att få ner den här nivån.

Oläslig text

Texten försvinner för mycket in i bakgrunden. Fundera på om du inte ska ändra dess färg eller lägga på en skugga. Det kan också hjälpa till att inte ha bakgrunden i fokus.

Synka ljudet

Plus- och minus-tecknen på din tidslinje indikerar att du har tappat synk och med hur mycket. Växla ljud eller video utmed tidslinjen till det matchar.

Övergångar

Som du kan se på den sprängfulla tidslinjen finns det för många övergångar i redigeringen. Undvik frestelsen att använda för många effekter.

Ljudnivåer

Såväl musiken som de naturliga ljudnivåerna är för höga här. Se till att du får en bra balans när du använder musik, annars krockar det.

Viktiga tips Lär dig undvika redigeringsmissar

Med hjälp av Final Cut Pro visar vi några av de bästa sätten att fixa material och använda programmet till din videos fördel.

1 Färgkorrigering

Använd färgkorrigeringen för att reparera eventuella avvikelser. Gå till Effects>Video Filters>Color Correction>Color Corrector och ändra Whites-, Mids-, Blacks- och Saturation-reglagen.

2 Upptäck toppar

Det här verktyget skannar av ljudet och kollar efter eventuella toppar. För att använda det måste du först se till att det inte finns några individuella klipp markerade på tidslinjen. Gå till Mark>Audio Peaks>Mark.

3 Lägg till skuggor

Ta din text i Viewern och klicka på Motion-fliken. Klicka i rutan bredvid Drop Shadow-alternativet för att markera det och triangeln för att öppna upp parameter-alternativen. Där kan du ändra din skugga.

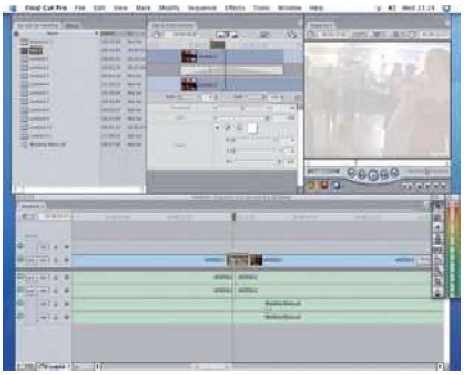
4 Logga och fånga

Du kan spara mycket tid i redigeringsarbetet genom att logga under tiden. Ställ in dina in- och ut-punkter genom att trycka på I och O. När du satt ut-punkt trycker du på F2 för att märka upp.

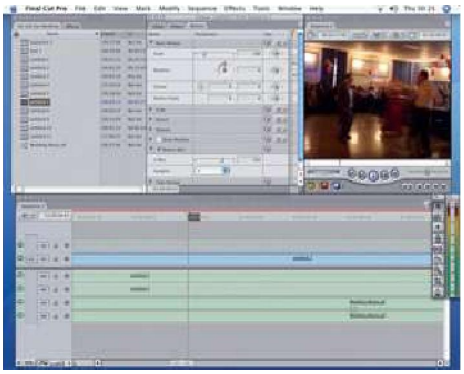
5 Cross Zoom

En Cross Zoom är en upptempo-övergång. Det utgående klippet zoomar in i mitten av bilden och det inkommande klippet zoomar ut från mitten av bildrutan. Gå till Effects>Video Transition>3D Simulation>Cross Zoom.

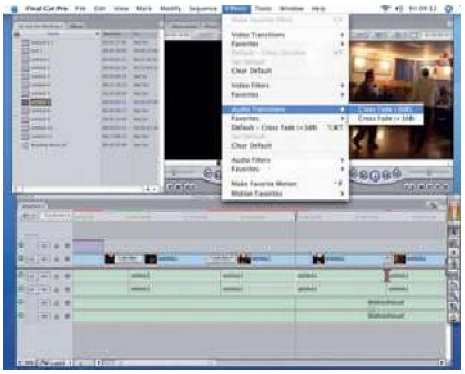
6 White Flash

Använd en White Flash när du klipper mellan två liknande bilder för att ge din redigering en bra känsla. Gå till Effects>Video Transitions>Dissolve>Dip To Color Dissolve, välj White som bakgrund och kort tid.

7 Rörelseoskärpa

Den här effekten är bra för att visa rörelse och ger en stroboskopliknande effekt. Ta ett klipp in i din Viewer, klicka på Motion-fliken och välj rutan bredvid Motion Blur.

8 Korstoningar

Att klippa från ett ljudstycke till ett annat kan låta konstigt, så jämna ut med hjälp av korstoning. Gå till Effects>Audio Dissolves>Cross Fade. Justera längden genom att Ctrl-klicka och välja Duration.

Tips Redigera din musik

Musik är ett väldigt kraftfullt element i redigeringssammanhang. Om din musik har en distinkt takt och du inte klipper till den kan du förstöra kraften i din redigering.

Skärp till dina musikaliska montage och lägg till ny dynamik till dina filmer genom att klippa i takt med musiken. Det finns inget särskilt trick för att lyckas med det, det gäller bara att man har ett bra musiköra och lite tålamod.

Lyssna på takten, eller använd musikens vågform, när du redigerar och förbättra sedan med Trim-verktyget. Den här tekniken fungerar bäst med raka klipp då det är bäst sätt att accentuera beatet.

9 Dra nytta av Internet

Web 2.0 har gett videofilmaren oändliga möjligheter att sprida sina filmer till massorna.

Det skulle vara ett misstag att underskatta den frihet som Internet har inneburit för videofilmare av olika slag. Inte bara är det en omedelbar och effektiv resurs för den som är ute efter produkter och gratisråd, utan erbjuder nu också möjligheten att visa upp dina videoproduktioner.

Utbyggnaden av bredband har varit drivkraften bakom den här utvecklingen, då många av de problem som förknippats med att streama och ladda ner filmer är borta, så att man nu kan titta på de flesta klipp utan att det tar en evighet för dem att ladda.

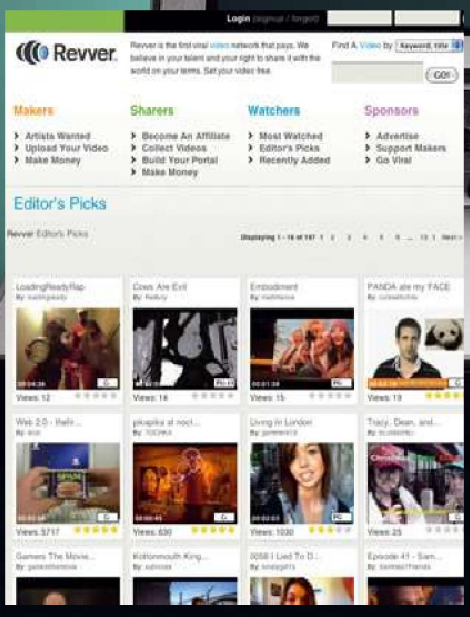
På senare tid har bland andra Apple gått ut med att webbanvändare är redo att acceptera nerladdningar av fullängdsfilmer, så det finns ingen anledning för amatörfilmare att inte utnyttja Internet som en möjlighet att visa upp sina verk.

Det finns ett stort antal Internetsajter som låter dig titta på och ladda upp hemmafilmer, från www.youtube.com (som nyligen köptes upp av Google) till www.revver.com till www.mydeo.com. Alla de här erbjuder olika alternativ, där webbplatser som Revver (se ruta) erbjuder ekonomiska morötter för dig att posta dina verk.

En del av sajterna erbjuder möjligheterna att justera och redigera dina klipp, medan andra låter dig skapa blandningar av dina filmer och digitala stillbilder till musik. Två av de bästa som erbjuder det här greppet är www.jumpcut.com och www.grouper.com. Vad som är bra med alla de här sajterna är att de visar att det finns en målgrupp som tittar på hemmafilmer, och då många sajter delar in klippen i genrer går det att skräddarsy din video för en viss sorts tittare. YouTube erbjuder till och med en särskild avdelning på sin sajt, under vinjetten Directors (www.youtube.com/director), och den här är framtagen för filmskapare med lite mer professionella ambitioner.

Internet ger varje surfare möjlighet att bli kritiker, och därför finns det chans att man kan få feedback på sin video. Det här överbryggar också avstånd. Om du har släkt och vänner spridda över hela världen finns det alternativ för dem att hänga med i viktiga eller särskilda händelser, och se till att familjebanden är fortsatt starka. Sajter som Mydeo låter dig ladda upp videos, och sedan skapas en länk. Denna kan skickas via e-post varpå tittaren kan följa länken för att titta på klippet.

Tjäna pengar på dina filmer

Det växande antalet Internetsajter har gjort att en del webbutvecklare har börjat titta på sätt att belöna videofilmare för det material de laddar upp. Den webbplats som för närvarande får mest uppmärksamhet är www.revver.com, som hakar på reklam på slutet av uppladdade filmer och betalar en summa pengar till upphovsmannen när någon klickar på en annons i samband med dennes film. På annat håll låter www.stage6.divx.com dig sälja eller hyra ut dina originalfilmer på sin sajt, medan Metacafe (www.metacafe.com/producer_rewards) betalar $5 för varje 1000 visningar av din film. På www.guba.com delar man på annonsintäkterna.

Du kan sälja videomaterial, och tjäna 70 procent av de intäkter som genereras, och på Break finns en ännu mer rättfram lösning. De betalar $250 för varje originalvideo som hamnar på sajtens förstasida. Läs mer om detta på http://tinyurl.com/yx4upk.

Filmtävlingar på nätet

Här är några av de filmtävlingar du kan delta i.

Your Moment of Fame

Det här är en onlinetävling som utvecklats av Pinnacle tillsammans med Avid, Intel, Canon, Creative Labs och Digital Video. Den är framtagen för att uppmuntra amatörer och entusiaster att redigera och dela med sig av sina filmer på nätet, och deltagarna kan dra nytta av gratis redigeringsverktyg.
Länk: www.pinnacleshare.com/contest

Reelbattles

Reelbattles har tagit ett intressant grepp på idén med tävlingar. På den här nya webbplatsen kan man delta i olika tävlingar - video, musik och dans. Varje månad är det en ny tävling, och priserna hänger ihop med den sorts tävling det är.
Länk: www.reelbattles.com

Lonely Planet

Reseföretaget Lonely Planet har precis dragit igång en onlinetävling med en jorden runt-resa i förstapris. Temat är “Stora reseögonblick”, så tänk ut något smart och anmäl dig till tävlingen.
Länk: http://tinyurl.com/y6x7s6

TriggerStreet

Det här är inte så mycket en årlig videotävling på nätet, som en möjlighet att skicka in filmer och vinna fina priser! Triggerstreet.com letar hela tiden efter nya nätbidrag, och också recensenter som kan bidra med kritik. Några kända fimnamn kommer också med råd och tips
Länk: www.triggerstreet.com

10 Till sist,

Du skola icke...

Vi har ägnat hela den här artikeln åt att berätta vad du ska göra. Nu kommer vi att berätta vad du inte ska göra när du gör en film.

Nu är det dags att berätta vad du inte ska göra. Dödssynderna inom video, de saker som du kommer att skämmas över när du spelar upp filmen, de saker som förstör upplevelsen för din publk. Det finns några saker som vi har gått in lite närmare på: zoomningar, när man filmar allt, motiv som försvinner och kameraskak. Det här är de stora sakerna som man måste försöka undvika när man plockar upp en DV-kamera.

Utöver de här grunderna finns det också mindre saker som vi kommer att behandla här. När man redigerar bör olika övergångar som upplösningar, wipes och toningar hållas till ett minimum. Det finns alltid en tendens att tro att övergångseffekter är ett sätt att göra klippen mer intressanta, men hela poängen med de flesta redigeringar är att vara finkänsliga och anonyma, raka motsatsen mot en övergång. Använd dem inte så vida inte du har en bra anledning.

När det gäller övergångar, kan organiska sådana vara jättebra. Att panorera upp mot en blå himmel mot slutet av en bild och ner från den när nästa börjar? Bra, det gillar vi. Å andra sidan bör man undvika de värsta klichéerna. Ingen bli imponerad av det gamla "person går med bröstet först in i kameran"-tricket.

Försök att undvika hopp i tiden och montage: skärmtid är något som du som regissör bör kontrollera. Med några få dramatiska undantag antyder ett montage med tidhopp att man har tappat kontrollen över sitt motiv. Om du inte kan bestämma vilka sekvenser du ska ta med och vilka du ska kasta bort, ta en paus från arbetet och återuppta det senare. Försök inte lösa problemet genom att plocka bort ljudet. Din publik kommer att märka att du har tappat greppet om vad som är viktigt och därmed också förlora intresset.

Var snabb. Det är märkligt nog fortfarande vanligt att man har långsamma tagningar i de flesta hemmavideos, som om mormors 80-årsfest var en svartvit, existensiell film. Det är den inte. Ta de viktiga bilderna och gå vidare. Samma sak gäller semesterfilmer: Taj Mahal var kanske inspirerande när du filmade det, men det beror på att du var på plats. Oavsett hur länge du håller kvar bilden kommer det aldrig bli lika storslaget som i verkligheten.

"Helt plötsligt var han borta..."

Kontinuitet är viktigt när man gör en film. Olyckor kan hända och kommer att hända när man inte är uppmärksam på vad som händer i en scen. Se till att "den försvinnande mannen"-händelsen (se ovan) inte utspelar sig när du filmar din video.

Tips Så förbättrar du kommentarerna

Om du gillar kommentatorspåren på DVD-filmer är du medveten om hur spännande och informativt det kan vara när någon ger insiktsfulla kommentarer till det man ser på skärmen. Du är säkert också medveten om hur sällan det händer. Allt som oftast görs DVD-kommentarerna av folk som har bättre saker för sig än att sitta i ett bås och ge ifrån sig oinspererade beskrivningar av det som händer på skärmen.

Tyvärr gäller samma sak ofta också med videokommentarer. Man blir alltid frestad att beskriva alla händelser medan de utspelas, från semesterfilmer till familjefester, men det är sällan någon bra idé. När du filmar bör hela din uppmärksamhet vara fokuserad på att fånga bra bilder istället för att tänka ut smarta kommentarer. Sådant i stil med beskrivande röstpålägg som "Här kommer farmor" och liknande är inte bra.

Om du tänker lägga till en kommentar eller röstpålägg ska du spela in ditt material med ljudet inställt på 12 bitar. På så sätt kan du dubba pålägget i efterproduktionen. Först ska du vänta åtminstone en dag för att låta dina första intryck sjunka in, och sedan ska du titta på videon flera gånger för att få en känsla för bilderna från ett annat perspektiv. Den extratid och det avstånd som används då kommer att göra det möjligt för dig att skriva ett intresssant, levande manus som kommer att bli mycket mer effektivt än om man bara skriver något på stående fot. Gör också lite efterforskningar. Om du filmar en semesterfilm är det en fördel om du har förståelse för kulturen på den plats du besöker och kan förmedla det i filmen.

Dålig teknik Röra

Det är bra att komma ihåg att man inte måste filma precis allt i sin omgivning.

Att filma allt är ett nybörjarmisstag, men om du inte bryter den här ovanan kommer den att följa med dig i din karriär och förstöra alla dina filmer. Så kallad "hosing" är när du behandlar vyn som en torr gräsmatta och videokameran som en trädgårdsslang som du riktar än hit, än dit, utan att rikta den särskilt länge åt något håll och spruta ur dig bilder som vore det ett snabbspolat avsnitt ur På spaning i New York. Det verkar kanske som en god idé just då, men det är mycket bättre att ha en noggrannt komponerad bild av ett ensamt motiv. Det här kommer att ge din video auktoritet och är värt mycket mer än ett halvdussin dåliga bilder som är sammanlänkade av åksjukeframkallande panoreringar medan du försöker fånga allt.

Avslutande ord

Där har ni dem, de gyllene reglerna inom videofilmande, liksom en guide över vad man *inte* ska göra.

Om de senaste tjugo sidorna var budord, tilhör de här sidorna uppenbarelserna. Vilken är då den stora uppenbarelsen? Det är den regel som säger att man kan bryta om alla regler, förstås.

Faktum är att det ofta är vågat att bryta mot regler, och det kan få dina videos att kännas finurliga och fräscha. Tänk på dina favoritfilmer och kontrollera hur många gånger som man har brutit mot olika regler där. Inzoomningar som används för att åstadkomma dramatisk effekt? Ja. Handhållen kamera som ger en dokumentär känsla? Ja. Faktum är att även om de här gyllene reglerna är till för bra videoskapande, är det när man bryter mot dem som det sticker ut. Det kan man använda till sin fördel när man gör film.

Det viktigaste att komma ihåg är att varje regel man bryter mot med lyckat resultat, finns det två dussin andra tillfällen där regissören eller kameramannen gjorts till åtlöje. Det finns ett skäl till att reglerna är regler, och man se till att man vet varför och hur man håller sig till dem innan man tar risken att bryta mot dem. Att bryta mot en regel och få det att se professionellt ut är precis lika svårt som att hålla sig till alla de gyllene regler vi har skrivit om här. Men om du lyckas med det kommer din video att se riktigt bra ut.

Zooma och filma inte

De flesta har sett en lång, långsam inzoomning i en film tidigare, och det gör att när de plockar upp en kamera själva försöker de zooma in på allt möjligt. Problemet är att anledningen till att man kommer ihåg den här sortens inzoomningar är att det är så sällan de förekommer att de fastnar i minnet av den anledningen. Allmänt sett är det distraherande och ser hemskt ut när man zoomar mitt i en tagning. Den gyllene regeln är att inte zooma; stäng av kameran och flytta dig närmare, istället.

Lämna utrymme

Om du struntar i att lämna utrymme gör du det på egen risk. Det finns få saker som ser så löjligt ut som dåligt komponerade bilder när man följer en person. Om ditt motiv rör sig över skärmen eller mot kameran måste du ge dem tillräckligt med utrymme att röra sig in i. Ett motiv som går från vänster till höger måste ramas in med utrymme till höger, och kamerarörelsen bör tajmas för att behålla det utrymmet. Annars kommer det att se ut som om motivets rörelse "trycker" kameran från vänster till höger.

Skaka inte kameran

Stativ är suveräna, men de är inte alltid så praktiska då de väger ganska mycket, tar mycket plats och inte är så lätta att flytta med när det händer något. Ibland måste man satsa på handhållet. Det finns inga ursäkter för att ha skakiga bilder, dock. Krök ryggen och böj på knäna för att hantera stötar. Sätt en fot framför den andra, och försök att andas på ett sätt som eliminerar risken för att bröst- och axelrörelser överförs till DV-kameran.

Bildeffekter i PowerDirector

Den femte inkarnationen av CyberLinks lågbudgetredigerare är fullmatad med professionellal redigeringsverktyg, som bland annat en bild-i-bild-funktion.

VAD DU BEHÖVER *CyberLink PowerDirector 5 PC*
SYSTEMKRAV *PC med Windows 2000 eller Windows XP med P4-processor med 2.2 GHz eller AMD Athlon XP 2200+, 512MB RAM, 10GB hårddiskutrymme*
FÖR MER INFO *www.cyberlink.com*

Att redigera video kan väldigt snabbt bli väldigt komplicerat – och dessutom går det snabbt att fylla hårddisken innan man egentligen kommit igång. Vad som behövs är ett väldesignat paket som tar dig från ditt obearbetade material på band till ett färdigt mästerverk på skiva på bara några enkla steg. Det är här som CyberLink PowerDirector 5 kommer in i bilden.

PowerDirector gör ett bra jobb med att hålla saker och ting så enkla som möjligt. Det innehåller många redigeringsfunktioner, samtidigt som det ändå är lättarbetat. Det är enkelt att lägga samman olika klipp och redigera långa klipp till hanterbara bitar, och det finns dessutom många mer avancerade funktioner.

Bland de mest avancerade funktionerna finns bild-i-bild-effekten, där du kan ersätta ett område i bilden med annat material eller en stillbild. De följande stegen visar hur det går till.

Bland andra användbara funktioner i programmet märks ljudverktyg, däribland funktion för att göra röstpålägg, och en serie verktyg för att förbättra kvaliteten hos existerande material. Programmet tillåter att video, stillbilder och ljud mixas samman, och en av de bästa aspekterna är dess exportalternativ. DVD-alternativet finns förstås, med möjlighet att påverka menydesign och kapitelinställningar, men även andra alternativ finns. Du kan publicera direkt på YouTube, eller göra så att det färdiga materialet passar din iPod, mobiltelefon eller Sony PSP.

Biblioteksfönster

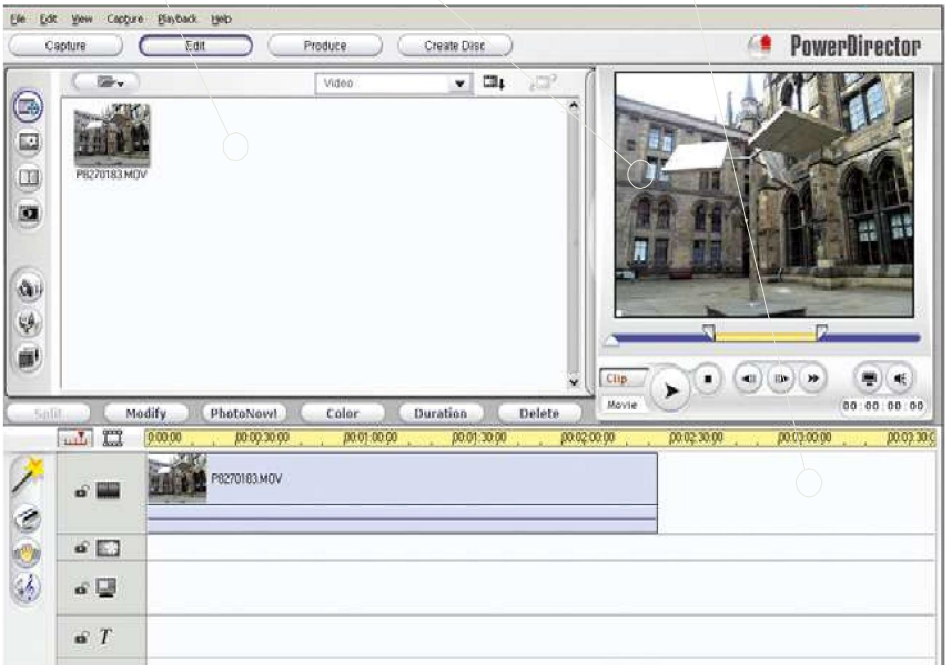
Det är här som du importerar all media för användning i ett projekt. Det här kan vara video, stillbilder eller ljud. Det är också här man gör effektändringar.

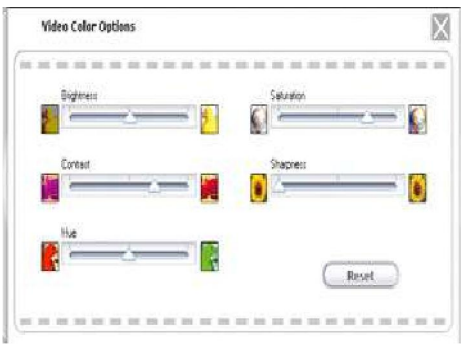
Preview-fönster

Preview-fönstret är där det aktuella projektet spelas upp, så att du kan granska effekterna och se var de måste justeras.

Tidslinjen

Tidslinjen är den plats redigeringen sätts ihop. Storyboard-läget låter dig lägga samman klipp, tidslinjen ger dig en känsla för det hela.

I fokus Justeringar

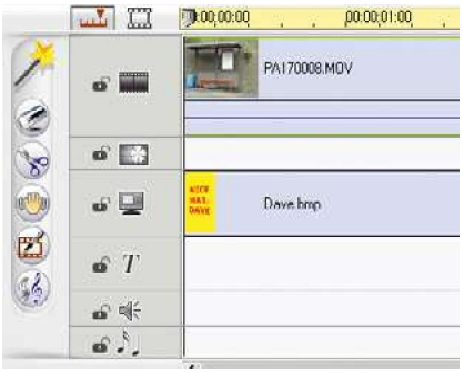
De justeringar du kan göra i PowerDirector är i stort sett oändliga. Utöver de automatiserade processerna med Magic-filter får man också specialistverktyg som den här färgkorrigeringspaletten (till vänster).

Ofta, som du redan vet, kan DV-kamerans bilder bli urblekta och ha medioker kontrast. Här kan man testa olika färginställningar för att ge bilderna mer liv - utan att behöva filma om allt en gång till.

1 Importera material

En bild-i-bild-effekt kan göra sådant som att få en reklamtavla att verka ha ett personligt meddelande. Importera ditt material och en stillbild att lägga ovanpå. Klicka på Import Media File(s) i verktygsraden.

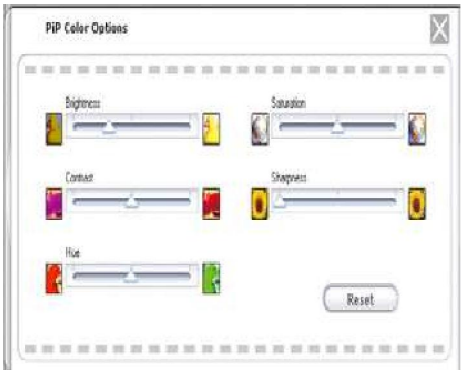
2 Dra till tidslinjen

Här har vi ett klipp som visar en tom busskur med en reklamtavla. Här vill vi visa vår stillbild. Dra videoklippet till videospåret på tidslinjen, och dra stillbilden till spåret nedan.

3 Justera stillbilden

Vad du måste göra är att justera spåren till samma längd och föra spelhuvudet till början. En stillbild ovanpå klippbilden kommer att synas i Preview-fönstret. Flytta bilden till önskad plats och ändra storlek så den passar.

4 Justera färgerna

Du kan justera bildens färgparametrar för att ge den en mer naturlig look genom att klicka på klippet på tidslinjen och välja Colour-fliken. Att justera intensitet och testa de olika reglagen bör räcka långt.

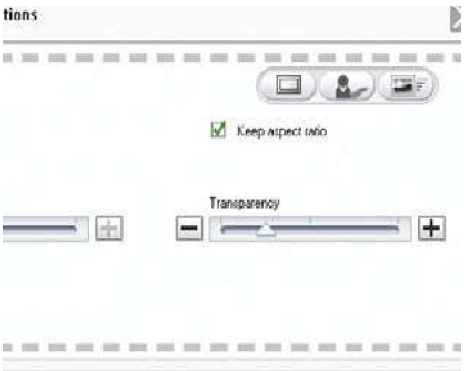
5 Spela upp klippen

Nästa sak att göra är att spela upp klippet. Det kan finnas en del kameraskak i materialet. Då är Magic-verktygen bra att ha. För att använda dem väljer du videoklippet och sedan Magic Fix.

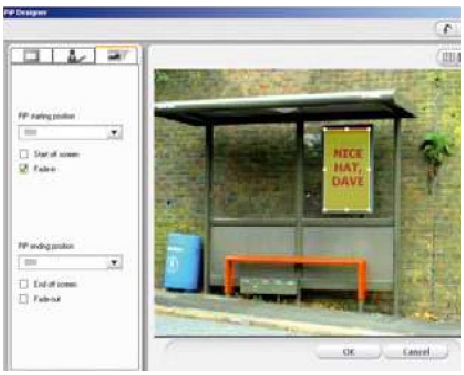
6 Magic-verktyget

Magic Fix-verktyget beskär videon något, så att ett område i det skakiga materialet kan användas för att ge en stadigare bild. Det här innebär nog att din stillbild flyttas något, så du måste kanske göra en smärre justering.

7 Använd transparens

Bilden ser inte särskilt effektiv ut - det här beror på att det ska se ut att vara bakom glas. En viss transparens kan hjälpa till att ge den effekten. För att göra det här markerar du stillbilden på tidslinjen och väljer Modify-fliken.

8 Mer effekter

För att få bild-i-bild-effekten att ändras över tiden, eller för att komma fram och sedan försvinna i samma bild, använd samma modifieringsvy som för transparens, och välj Motion-filken. Här kan du välja effekt.

9 Sista steget Exportera

När du är nöjd med resultatet kan du exportera projektet i samma format du använder för redigering. På så sätt kan du använda klippet med effekten på. Att arbeta på så sätt underlättar i stora projekt.

Hitachi DZ-HS303

Hårddisk och DVD-inspelning i en DV-kamera. Hitachi är först, men räcker det? Vi besökte Kinesiska muren för att undersöka saken.

HS303 kombinerar både DVD- och HDD-teknologi

2001 introducerade Hitachi den första DVD-RAM-kameran – den första inspelningsbara DVD-produkt man kunde lägga vantarna på. Det var en milstolpe, även om det var en ganska dyr sådan. Några år tidigare sålde företaget en lika innovativ kamera som spelade in MPEG1-video av VHS-kvalitet på en intern hårddisk. Nästa stora steg i utvecklingen skulle vara att kombinera de båda teknologierna, och där kommer Hitachi DZ-HS303 in i bilden.

Design och layout

Grundkonceptet har flera praktiska fördelar. En av de mest uppenbara är att man kan spela in video direkt på HDD – smidigt om man inte har någon flyttbar media tillgänglig. Disken i fråga är en liten Microdrive på 8GB, vilket räcker till maximalt sex timmars material i lägsta möjliga kvalitet. Denna Microdrive var ursprungligen tänkt att användas i ultraportabla produkter som handdatorer och bärbara musikspelare. Utöver dess ringa storlek, trots DVD-mekanismen är HS303 inte mycket större än en typisk DV-kamera, har den den fördelen att den drar lite ström.

Du kan också dubba material från HDD till DVD-media. Precis som många moderna HDD/DVD-inspelare skriver HS303 till DVD-RW-, DVD+RW- och DVD-RAM-media. DVD-R-skivor, som kan hanteras av i stort sett alla DVD-spelare, finns det också stöd för. Alla de här 8 cm stora miniatyrskivorna har en kapacitet på 1,4GB.

Med handremmen på plats kan man med tummen nå det tumhjul som växlar mellan de olika operatörslägena. De här är: SD (för stillbilder), DVD och hårddisk (HDD). Att växla mellan video (HDD/DVD) och SD-fotoläge tar flera sekunder, vilket kan vara irriterande om man har ont om tid. I mitten av lägesväljaren finns en knapp för att starta/stanna inspelning. I fotoläget måste man irriterande nog trycka på en annan knapp för att ta bilder.

Det finns ett reglage för att justera 10x-zoomobjektivet. Bredvid det här finns en smidig knapp för Sleep-läget, som minimerar strömförbrukningen. Tryck på den igen så vaknar HS303 till liv igen. Färg-LCD-sökaren är tydlig, och samma sak gäller den 2,7 tum stora skärmen som går att fälla ut från kamerans

Svagt ljus HS303 är känslig och presterar, som man kan se av den här bilden, bra under svaga ljusförhållanden.

Färgåtergivning När man filmar med kameran märker man att färgerna blir något matta, även när den användes under normala förhållanden, vilket denna bild demonstrerar.

Detaljer Som den här bilden antyder är HS303 inte så vass på att fånga detaljer. Det är inte det värsta vi har sett, men ändå en besvikelse.

Övre kontrollpanelen Det är här som menynavigeringen smidigt nog återfinns, och här finns också navigering för skivor och dubbing.

vänstersida. Där hittar man också olika operatörskontroller för manuell skötsel av fokus och exponering, motljuskompensatinon, dubbing, menyåtkomst och uppspelning med mera.

Funktioner

Ett antal kameratrick går att nå från det välorganiserade menysystemet; utöver fem programlägen (plus fullt automatiska) finns det möjlighet att ställa in vitbalans, använda en ganska effektiv elektronisk bildstabilisator, kalla upp ett vindbrusfilter eller växla den digitala zoomen mellan 40x och 500x. I inspelningsmenyn kan man välja mellan tre inspelningslägen eller välja aspektratio (16:9 eller 4:3). En ovanlig funktion, tillgänglig i programläget för svagt ljus, är att den utfällbara LCD:n kan användas som lampa genom att man roterar den så att den vänds mot det man filmar.

När man spelar in på DVD-skivor kan man välja mellan VR- (redigering) och VF-lägen (video, eller kompatibla lägen) när man formaterar. VF-lägen är nödvändigt om man planerar att producera skivor som kan

Objektiv HS303 har en 10x zoom, plus en 500x optisk zoom. Tillbehörsskon gör att man kan koppla till kompatibla enheter.

Navigering
Eftersom HS303 innehåller en 8 GB Microdrive, vilket räcker till mer än 6 timmars film, är det här ett smidigt sätt att leta igenom materialet. Video och bilder visas som tumnaglar.

Dubbing-knapp
Tack vare kamerans hybridnatur är den här entouch-knappen unik för HS303. Tryck på den för åtkomst till HDD och DVD-bränning, så att du kan titta på ditt material nästan omgående.

Uppspelning
Det är enkelt att spela upp sitt material. Tryck på Play-/Pause-knappen i mitten för att titta på ditt material och använd knapparna till vänster och höger för att spola framåt och bakåt.

användas i vanliga DVD-spelare. HS303 låter dig välja mellan tre upplösningar. De här är Fine (2016x1512), Normal (1280x960) och Economy (640x480).

Uppspelningen skulle inte kunna vara enklare. Oavsett om det handlar om foton eller video, gör Disc Navigator-knappen att man får se en serie tumnaglar. Menyplattan används för att välja det val man är ute efter. För video kan tumnaglar modifieras. Redigerings- och dubbningsfunktionerna är ganska grundläggande. Man kan inte, till exempel, trimma en scen. Man kan dock dela upp, och den oönskade sektionen kan sedan raderas. Scener kan också kombineras. Att dubba från HDD till DVD handlar helt enkelt om att markera de klipp man vill ha i önskad ordning, och att sedan trycka på Dubbing-knappen. Scener kan förhandsgranskas innan man lägger till dem i dubbningslistan. Spellistor kan man också ha, och det finns även funktion för Copy All.

Sedan skickas de från HDD till DVD, även om det går ganska långsamt. Använd en DVD-RW eller DVD-R och, efter att skivan har färdigställts, kan du titta på ditt verk i vilken DVD-spelare som helst. När du gör så kommer du upptäcka att varje scen har fått ett eget kapitel. Men det är i stort sett allt. Det går inte att ha några övergångar mellan scener, det finns inte någon direkt kontroll över hur DVD:n ser ut, och dessutom lyser titelfunktionerna

Artefakter Eftersom lägena av sämre kvalitet kör med MPEG2-kodning blir det ofta fula artefakter i bilden när det handlar om snabba rörelser.

med sin frånvaro. Den enda effekt man får är post-fading av en scen. PC-baserad redigering fungerar dock.

Prestanda

För att se vad kameran går för tog vi med den på en tur till Kinesiska muren. Videokvaliteten i standardläget Fine (6Mbps, fixerat) är okej, men detaljer registreras på ett medelmåttigt sätt. Genom att växla till högre kvalitet märks en tydlig skillnad, särskilt när det handlar om svårare motiv. Men oavsett vilket inspelningsläge man väljer, kvarstår ett problem.

Om man panorerar från en scen med okej ljus till en med ljusstarkt innehåll (vi hade »

PC-baserad redigering med HS303

Man kan redigera och titta på en PC, tack vare USB-anslutning. Plugga in den i din dator så kommer HS303:s hårddisk hittas som en extern hårddiskenhet. Hitachi skickar med ett väldigt enkelt redigerings-/brännarprogram(ImageMixer), men seriösa användare kommer utan tvekan välja ett annat program som de känner sig mer bekväma med. Tyvärr lägger HS303 samman alla klipp i en massiv fil (VR_MOVIE.VRO). Det här beror på att HS303 använder HDD-inspelning i VR-läge. Om man försöker importera den här filen drar det ner hastigheten på redigeringen och kan leda till synkproblem.

Lösningen kan vara att använda ett tidsbegränsat trialware-program kallat TMPG DVD Author (ladda ner en 14-dagars prova-på-version från http://tinyurl.com/zqxpw). Det här har en Importfunktion kompatibel med HS303:s AV-fil, och den medföljande VR_MANGR-filen som beskriver var varje klipp börjar och slutar. Varje dags inspelningar får en specifik "titel" som innehåller alla scenerna. Markera den först önskade titeln, välj Copy Files To Hard Drive så kopieras titelns individuella scener till en temporär mapp (som du hittar i Mina Dokument).

När den här processen är färdig kopierar du alla de här filerna från den temporära mappen till en annan, inaktiverar TMPG-importfunktionen, raderar temp-filerna och upprepar den här processen tills du har alla inspelningar. Den ovanliga filändelsen kommer inte att kännas igen av program som Studio – vi har använt ett freeware-program vid namn Rename Master för att ge dem den önskade MPEG-ändelsen. De resulterande klippen kan sedan lätt importeras till ditt program. För att spara tid i det långa loppet rekommenderar vi dig att kopiera VRO- och IFO-filerna till din PC först (de är i en DVD-RTAV-mapp som du kommer att se om du kommer åt kamerans hårddisk). Notera att om du är en Mac-användare finns det redan ett medföljande program som gör allt det här.

Stillbilder

För de som vill ha mångsidighet – en kamera som producerar bra videomaterial men samtidigt vill kunna ta fina stillbilder – är HS303 kanske något av en besvikelse. I våra tester var HS303 inte någon idealisk stillbildskamera. Som ni kan se på den här bilden blev den grynig och utan detaljrikedom – även i det bästa läget. Stillbilder fångas på ett SD-kort, vilket innebär att de inte tar upp värdefull HDD-plats men man kan bara ta foton i 4:3 (fullskärm).

» en scen där dagsljuset speglades i en sjö), tenderar videonivån att sjunka dramatiskt medan kamerans AGC-system kämpar för att hänga med. Alla kameror lider av det här, men med HS303 var effekten tydlig. Var därför försiktig när du komponerar dina bilder. Däremot klarade sig kameran bra vid svagt ljus. Vi blev också imponerade av ljudkvaliteten, som använder 192Kbps Dolby Digital 2.0. Det dynamiska omfånget, frekvensresponsen och stereoseparationen klarade sig bra - även med den interna mikrofonen.

Batteriets livslängd är tack och lov väldigt bra – särskilt när man förlitar sig på HDD-läget och undviker den utfällbara skärmen. Under de här förhållandena fick vi ihop närmare två timmars användande. Med DVD:er och skärmen sjönk den här siffran till respektabla 75 minuter eller där omkring. Även om de visade sig vara kompatibla med alla spelare vi testade, visade sig DVD:er gjorda med HS303 lida av ett annat problem: en uppenbar lucka mellan scenerna. Inte ens genom att kopiera från en HDD-spellista kan man rätta till den här situationen. Därför är det bäst att man redigerar på sin dator.

Kontroller H303 är en slimmad modell. På sidan sitter lägesväljaren - den här används för att växla mellan stillbilder (SD), HDD- och DVD-lägen.

Sammanfattning

Hitachis hybridinspelningssystem är en välkommen idé och levererar några praktiska fördelar. Ett annat välkommet inslag är att batteriet har bra livslängd, hyggliga manuella kontroller, ljudkvaliteten och allmänt bra bildkvalitet - förutsatt att man väljer det bästa inspelningsläget. Till nackdelarna hör redigeringen, dålig integrering med tredjeparts redigeringsprogram för PC, och problem med att hantera vissa ljusförhållanden.

Specifikationer

Tillverkare	Hitachi, www.hitachidigitalmedia.com
Pris	ca 11 000:-
Format	HDD/DVD, MPEG2
Objektiv	F1.8-3.0
Sensor	1/3", 3MP CCD
Filterdiameter	37mm
Optisk zoom	10x
Bildstabilisator	Elektronisk
i.Link	Nej
Ljud	12/16 bitar
Fokus	Auto/manuell
Exponering	Auto/manuell
Vitbalans	Auto/Set/Utomhus/Inomhus
Programlägen	Fem
LCD-skärm	2,7" TFT LCD, 120k pixlar
Sökare	Färg
Fotoläge	Ja, SD-kort
Kontakter	USB, laddare, mikrofon och AV-ut
Storlek	66 x 99 x 137mm
Vikt	560g (inklusive batteri)

I paketet

1 Hitachi DZ-HS303-kamera
2 CD med mjukvara
3 Lithium-jon-batteri
4 2 GB SD-kort
5 Hörlurssladd
6 AV-kabel (komposit och S-video/stereoljud) & USB-kabel
7 Handrem och löstagbart grepp
8 AC-adapter/laddare

Omdöme

Användarvänlighet ●●●●○
Menyerna är enkla och effektiva, men vi märkte att en del kontroller hade kunnat vara mer intuitiva.

Funktioner ●●●●○
Det finns ett generöst utbud av scenlägen, många manuella alternativ och hybridinspelning/-dubbing.

Bildprestanda ●●●○○
Vi fick inte oväntat bäst resultat i det bästa VBR-läget, framförallt vid rörelser. Stillbilderna var inget vidare.

Ljudprestanda ●●●●○
Vi har inga klagomål vad gäller ljudet. Det är bra att ha en extern mikrofonkontakt, också.

Valuta för pengarna ●●●○○
Det finns bättre entusiastkameror för samma pengar, men Hitachi använder onekligen mer avancerad teknologi.

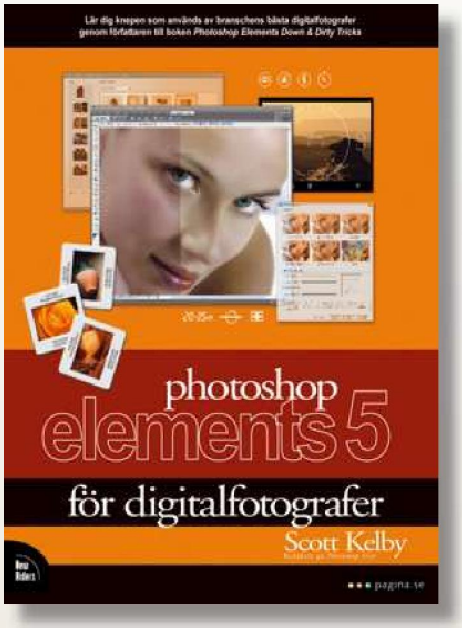
Sammanfattning

Hitachi DZ-HS303 är helt klart en unik kamera. Men unik betyder inte alltid bäst prestanda. I det här fallet är det en bra allmän kamera för de med intresse för teknologi, och helt klart för de som sätter bekvämlighet före prestanda.

First Publishing kan nu erbjuda Dig att förhandsbeställa boken Photshop Elements 5 för digitalfotografer.

Förbeställ nya boken om Photoshop Elements för digitalfotografer

”LÄR DIG ANVÄNDA PROFFSENS TRIX PÅ DINA EGNA DIGITALFOTON!”

Du får nu chansen att förbeställa Photoshop Elements 5. Beställ nu och boken skickas till dig automatiskt direkt när den levereras från tryckeriet i mitten av mars 2007. Vi bjuder dig dessutom på en extra bok på köpet. Mycket nöje!

Detta är den perfekta boken för dig som egentligen inte har tid att läsa böcker. Rakt på sak förklaras exemplen tydligt steg för steg med illustrationer i färg. **Hur fixar du** t ex dåliga blixtbilder, tar bort röda ögon, tar bort störande objekt i bakgrunden, byter en molnig bakgrund mot en solig eller byter en bister uppsyn mot ett leende ansikte, slätar ut huden och tar bort fläckar, ser smalare ut, får vitare tänder och ögonvitor, gör panoramabilder, bemästrar Raw-formatet. Detta och mycket mer förklaras tydligt med **steg-för-steg-metoder och illustrationer i färg.**

Här avslöjas exakt hur proffsen gör när de **korrigerar, redigerar och retuscherar** sina bilder så att du kan göra precis likadant på dina egna digitalbilder. Du kommer att bli förbluffad över hur enkelt det är – **när du väl lärt dig hemligheterna.**

Boken går igenom varje koncept steg för steg med färgillustrationer som är enkla att följa.

Du får nu dessutom en bok på köpet! Digital fotografering i praktiken (Värde 149kr)

I denna behändiga bok att ha med sig får du tips om själva fotograferingen dvs komposition, ljusmätning, fånga en rörelse, använda blixt etc. Du får även värdefulla tips på hur du löser svåra situationer t ex att fota barn eller husdjur. Boken medföljer utan extra kostnad då du förbeställer boken om Photoshop Elements av First Publishing.

Bok på köpet! (Värde 149kr)

Ditt pris: 279 kr + frakt.
Boken om digital fotografering medföljer utan extra kostnad.
Listprisvärde: 594 kr + frakt

Du beställer enkelt på:

www.firstpublishing.se/shop/pe

OBS. Frakt tillkommer med 70 kr. Om din beställning innehåller andra produkter från shoppen så skickas de tillsammans med Elementsboken då den släpps i mitten av mars.

Canon HV10

Vår testredaktör har sett framtiden och den är i HD. Men hur stor roll kommer Canons senaste HDV-kamera att spela?

”Bevara dina bästa minnen, oavsett om det är oförglömliga miljöer eller minnesvärda stunder med familjen, med high-definition-inspelningar av en kvalitet som bara överträffas av att vara på plats.” Ungefär så lyder den första sidan i instruktionsmanualen som medföljer Canons senaste räd in i världen av high-def-video. Hur flummigt den än låter, går det inte att säga emot Canons påståenden: HDV är helt klart det bästa som har hänt kamerabranschen sedan DV.

HV10 har en utfällbar LCD-skärm på 2,7 tum.

Design och handhavande

HV10 gör inga större avsteg från det ni brukar få se på de här sidorna. Det mesta av handhavandet kretsar kring den utfällbara 2,7 tum stora LCD-skärmen, som är designad att ha widescreen-proportioner. Man navigerar i menyn på skärmen och i manuella kontroller med hjälp av ett tumhjul och det finns ett urval av små knappar runt omkring på kamerahuset för ofta använda funktioner som fokus och exponering.

Kameran ligger bra i handen och kan med enkelhet skötas med enbart högerhanden, medan vänsterhanden kan användas som stöd när så behövs. HV10 väger 440g och är tillräckligt tung för att vara stabil, men ändå tillräckligt lätt för att man ska kunna bära runt på den en längre stund. Handhavandet är intuitivt och de som har använt en DV-kamera innan kommer att känna igen sig och komma igång på bara några minuter.

Den kritik man ändå kan nämna gäller sökaren, som bara är 0,27 tum. Tyvärr kan den inte dras ut från huset eller vinklas på något sätt. En annan sak som är irriterande är det faktum att kassettmekanismen laddas från undersidan.

Funktioner

HV10 kan fånga material som vilken vanlig DV eller HDV som helst och man kan få en timmes material på varje band (eller 90 minuter i LP-läge i DV). Man kan använda automatiska lägen, men den som tar sitt videoskapande lite mer på allvar kan använda ett antal manuella kontroller. De här inkluderar fokus, vitbalans, exponering, bländarstorlek och slutarhastighet.

Materialet kan filmas i antingen 4:3 eller 16:9 och det finns en optisk bildstabilisator för att lindra effekterna av kameraskak när man filmar

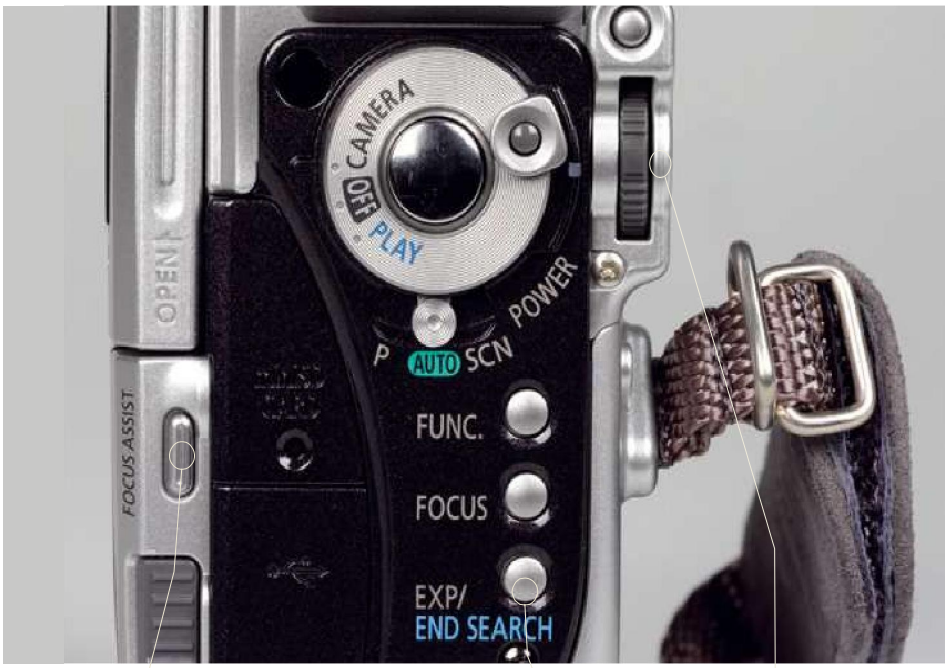
Klara bilder Det avancerade mönstret på recensentens byxor ställer inte till med några problem för HV10 – dess kapacitet att fånga detaljer är makalös.

Färgåtergivning Som man kan se på den här bilden tagen från recensentens bil, är HV10 kapabel att fånga lysande färger och till och med smutsen på vindrutan.

Svagt ljus Till och med i svagt ljus, som den här bilden tagen en tidig morgon, är bilderna imponerande. Det enda problem vi hade var att exponeringen var något långsam.

Fokusassistans

Mycket har sagts om det faktum att high-def-material är oförlåtande mot brister i fokus. Som tur är har HV10 verktyg som hjälper till.

End Search

End Search-kontrollen sparar band och tid och är bekvämt placerad på den bakre kontrollpanelen och låter dig snabbt och enkelt hitta nästa tomma utrymme på bandet.

Navigering

På kamerans högra sida finns en kontroll för att navigera genom menyer och markera alternativ, och den används även som volymkontroll.

Sökare

Som ni kan se på den här bilden från sidan har HV10 en sökare som inte kan flyttas eller vinklas på något håll. Den är också ganska liten, blott 0,27 tum.

handhållet. Det finns ett alternativ för att mildra effekten av vind på mikrofonen och det finns ett enkelt mixläge för att justera ljudbalansen.

DV-material kan skickas via kompositvideoutgångar eller till en PC med hjälp av Firewirekabel. HD-anslutningar kommer i form av komponentvideoutgångar, eller ännu bättre, HDMI – HD-motsvarigheten till digital Scart. Det finns också en USB, men tyvärr ingen mikrofoningång eller hörlursutgång.

Prestanda

Som vi anade ser material filmat i HDV mycket bättre ut jämfört med vanlig DV, till och med när det visas på en TV som inte är HD-Ready. När man spelar upp det på en HD-Ready-plasma eller LCD ger det bäst resultat. Färgen har oklanderlig realism, med djärva primära toner som har fin mättnad, ren vit färg och stort djup i det mörka svarta. Autosystemen kombineras för att försäkra sig om att fokusarbetet är exakt och snabbt, medan växlingarna från en ljus miljö till en mörk hanteras följsamt och utan problem. HV10 verkar kapabel att leverera bättre resultat än det mänskliga ögat.

Den enda riktiga svagheten gäller svaga ljusförhållanden. Vid sådana tillfällen tenderar exponeringen att bli lite långsammare, liksom även fokus. Det här kan åtgärdas snabbt, genom att man använder de manuella kontrollerna istället.

Sammanfattning

Det här är en fantastisk kamera, men den är inte helt billig. Det är därför värt att göra prisjämförelser eller vänta tills priset sjunker.

Husets tyngd

HV10 är en kompakt modell som väger 440g. Det här innebär att den är tillräckligt lätt för att hållas med en hand men tillräckligt tung för att vara stabil när man filmar.

Specifikationer

Tillverkare	Canon, www.canon.se
Pris	ca 13 500:-
Format	HDV/DV
Objektiv	ƒ1.8
Sensor	1/2.7 " CMOS
Filterdiameter	37mm
Optisk zoom	10x
Bildstabilisator	Optisk
i.Link	Nej
Ljud	12/16-bit
Fokus	Auto/Manuell
Exponering	Auto/Manuell
Vitbalans	Auto/Manuell
Programlägen	Åtta
LCD-skärm	2,7 tum
Sökare	Färg
Fotoläge	SD
Kontakter	AV-in/ut, DV-in/ut, HDMI, USB 2.0
Dimensioner	56 x 104 x 106mm
vikt	440g

I paketet

1. Canon HV10
2. AC-adapter/laddare
3. Lithium-jon-batteri
4. Fjärrkontroll
5. AV/S-videokabel och PC-kabel
6. Linsskydd och axelrem
7. Program-CD
8. Scart-kontakt

Omdöme

Användarvänlighet ●●●●○
Välbalanserad och intuitiv, även om en del knappar är besvärliga för de med lite större händer.

Funktioner ●●●●●
De manuella alternativen är omfattande och de funktioner som erbjuds bör räcka för de flesta.

Bildprestanda ●●●●●
Underbara färger, ett effektivt autosystem och detaljrikedom som kommer att ta dig med storm.

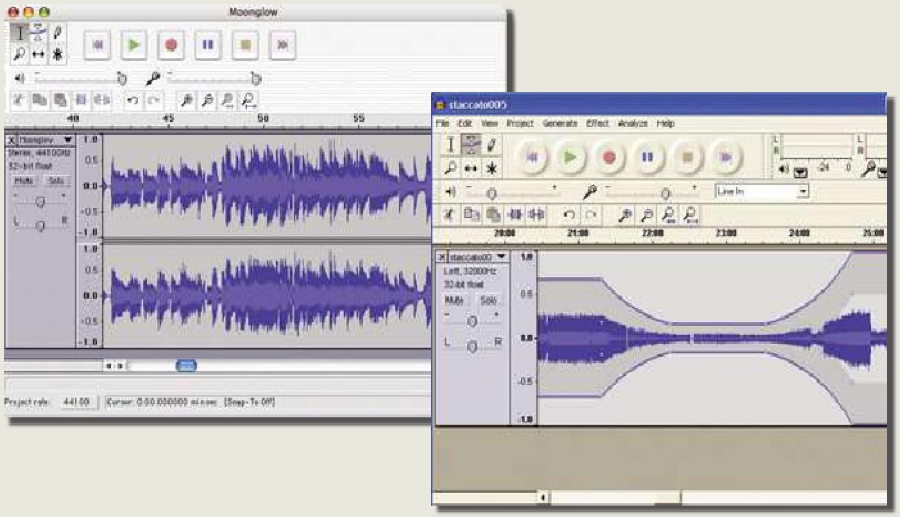
Ljudprestanda ●●●●○
Ligger en bit över vad man brukar kunna förvänta sig av en DV-kamera.

Valuta för pengarna ●●●○○
Den är långt ifrån billig, men om man vill vara tidigt ute med den senaste teknologin får man vara beredd på att betala.

Sammanfattning

Canon HV10 är en kamera som imponerade rejält på oss. Den är kapabel att åstadkomma fantastiska resultat, med en bild som ser fantastisk ut. Det enda som ligger den i fatet är den rejält tilltagna prislappen.

Audacity 1.2.4

Audacity är en enkel och kraftfull ljudredigerare och inspelare (freeware) för bland annat Windows, Mac OS X. Du kan använda Audacity till att spela in live, konvertera band och vinyl till digitala inspelningar och CD, redigera Ogg Vorbis, MP3, och WAV-ljudfiler, klippa ut, kopiera, dela, mixa ihop ljud och ändra hastigheten eller tonhöjden på en inspelning.

Avi2DVD

Avi2DVD är en allt-i-ett-lösning för att konvertera olika filmformat till DVD. Programmet stöder flera ljudspår och upp till tre olika textkanaler. Man kan också skapa menyer med kapitel.

DVD Capture

DVD Capture är en hjälpapplikation för Apple DVD Player. Den gör det möjligt att spara en stillbild av filmen i olika upplösningar.

AutoEye 2.0

AutoEye är framtaget för att automatiskt förbättra digitala bilder genom att återuppbygga färgdetaljerna och skärpan. För att göra detta använder sig AutoEye av en helt annan metod än Photoshop eller andra bildbehandlingsprogram.

Filter och program

Alien Skin - Image Doctor (PC/Mac)
Image Doctor är ett nytt set med verktyg för Photoshop, Paint Shop Pro och Fireworks. Filtret hjälper dig att snabbt ta bort defekter som för hårt komprimerade JPEG-bilder och andra oönskade detaljer i bilder.

Auto FX Software - AutoEye 2.0 (PC/Mac)
AutoEye är framtaget för att automatiskt förbättra digitala bilder genom att återuppbygga färgdetaljerna och skärpan. För att göra detta använder sig AutoEye en helt annan metod än Photoshop eller andra bildbehandlingsprogram.

Nik Software - Color Efex Pro 2.0 (PC/Mac)
Nik Color Efex Pro är ett filterpaket som inte bara gör det enklare att arbeta med dina bilder utan resultatet blir också bättre. Nik Color Efex Pro finns i tre olika utförande för att du ska kunna välja det paket som passar dina behov bäst.

OnOne Software -
Genuine Fractals Print Pro 4.1 (PC/Mac)
Med Genuine Fractals kan du förstora upp dina digitala bilder för större pappersutskrifter.

OnOne Software -
Intellihance Pro 4.05 (PC/Mac)
Med Intellihance Pro kan du på ett mycket överskådligt sätt välja den effekt som passar din bild bäst. Du kan jämföra och skriva ut upp till 25 stycken exempel samtidigt.

Hur man installerar filter

1 Sätt i CD-ROM-skivan i din dator. När menyprogrammet startat klickar du på Tillägg (gäller PC). Mac-användare letar upp mappen Mac/Tillägg.

2 Välj ett filter i menyn och klicka sedan på Öppna. Mac-användare dubbelklickar på ikonen för filtret. I vissa fall startas en installation av filtret och då är det bara att följa instruktionerna.

3 I andra fall öppnas ett Utforskar-fönster och då måste man själv installera filtret. Detta gör man genom att kopiera den aktuella filtermappen till plug-in-mappen i det bildredigeringsprogram man använder. För Photoshop ska man t ex kopiera in filtret i följande mapp: C:\Program\Adobe\Photoshop CS\Plug-Ins\.

BESTÄLL TIDIGARE NUMMER

Nr 13-06: *Resefoto-special, Canon PowerShot G7, Olympus E-400, Handbok om systemkameror på köpet.*

Nr 12-06: *Fånga världen i rörelse, Canon EOS 400D, RAW-filshantering, Lyckad komposition.*

Nr 11-06: *24 steg till bättre höstbilder, Nikon D80, Fixa dina egna kameratillbehör.*

Nr 10-06: *Allt om bildskärpning. Fotografera kväll och natt. Panasonic Lumix L1.*

Nr 9-06: *Tips för bättre landskapsbilder. Framkallare på nätet. Sony DSLR a100.*

Nr 8-06: *Makrosafari. Plåta exotiska djur på zoo. Pryltester. Sony Cyber-Shot H5.*

Nr 7-06: *Läckra personbilder. 6 makrooobjektiv testas. Sonys första systemkamera.*

Nr 6-06: *Plåta djur i det vilda. Piratbläck. Canon PowerShot S3 IS.*

Nr 5-06: *Vårens färger. Skapa bra kompositioner. Stort test av Canon EOS 30D.*

Nr 4-06: *50 sätt att bli en bättre fotograf. Bärbar lagring. Olympus E-330.*

Nr 3-06: *Fotografera dramatiska landskap. Panoramabilder. Gör en egen fotobok.*

Nr 2-06: *Djur och natur på vintern. Bildredigering. Skriv ut i stora format.*

Nr 1-06: *Ta fantastiska närbilder. Hantera fokus. Nikon D200.*

Nr 11-05: *13 temasidor om resor. Testspecial. Samsung Digimax Pro815.*

Nr 10-05: *Utmanande porträtt. Brusreducering. Kreativa redigeringstips.*

Få en komplett DigitalFoto-samling, eller beställ ett särskilt nummer genom att skicka in nedanstående talong. Du kan också göra din beställning genom att skicka e-post till **baknummer@firstpublishing.se** eller gå in på **www.fpgroup.se**. Där kan du även beställa ännu äldre nummer.
Pris för en tidning är 49 kr. Porto och hanteringskostnader ingår och inbetalningskort medföljer leveransen. Beställning kan enbart ske till en svensk adress.

Namn .....

Adress .....

Postnummer ..... **Ort** .....

Telefon ..... **E-post** .....

	Antal	Pris
12-06		
12-06		
11-06		
10-06		
9-06	SLUTSÅLD	
8-06		
7-06		
6-06		
5-06		
4-06		
3-06	SLUTSÅLD	
2-06	SLUTSÅLD	
1-06	SLUTSÅLD	
11-05		
10-05		
	Summa:	

0701

Frankeras ej
DigitalFoto
betalar portot

DigitalFoto
First Publishing Group AB

SVARSPOST
201 961 800
358 03 Växjö

DigitalFoto

Ansvarig utgivare: Johan Sigvardsson

Redaktionen & medarbetare
Peter Hedenfalk, chefredaktör
Valentina Spasic, layout
Hans Månsson, layout
Ronny Sund, layout
Övriga medarbetare: Anders Sköld, Jens Pehrson, Dietmar Heinrich, Olof Jisborg, Jonas Berg, Mats Ohlsson, Lee Frost, Karl Foster, Tim Shelbourne, Andrea Thompson, Derek Lea och Matt Henry

Annonser
Andreas Björck (försäljningschef) 0470–76 24 06
ab@firstpublishing.se
Anders Löfgren 0470–76 24 10
al@firstpublishing.se
Richard Nilsson 0470–76 24 07
rn@firstpublishing.se

Besöksadress: Deltavägen 3
E-post: dfo@firstpublishing.se
Postadress: Digital Foto, Box 3187, 350 43 Växjö
Telefon: 0470–76 24 00, Fax: 0470–76 24 25
Prenumeration: Christin Nilsson, 0470–76 24 00, digitalfoto.fpgroup.se

Utgivare: First Publishing Group AB
VD: Johan Sigvardsson
Förlagschef: Patrick Ekelius
Ekonomichef: Johanna Lövenmeyer

First Publishing Group AB ger också ut tidningarna F1 Racing, Allt om PC, HairStyle & Beauty, First Poker, XBOX 360, Outside och DigitalStuff.

Tryck: Sörmlands Grafiska

Redaktionen ansvarar ej för inskickat, ej beställt material. Eftertryck utan skriftligt tillstånd är förbjudet.

Artiklar i den här utgåvan som är översatta eller reproducerade från Digital Camera Magazine är upphovrättsskyddade av och licensierade från Future Publishing, ett företag i Future Network, England 2003. Alla rättigheter reserveras. För mer information se http://www.futurenet.co.uk/home.htlm
ISSN 1651-9973

HAR DU MISSAT NÅGOT NUMMER?

Få en komplett samling av tidningen DigitalFoto, det kanske var en kameratest du förbisåg, eller en teknikguide som du skulle vilja ta del av.

Gå in på www.fpgroup.se och gör din beställning. Priset är samma som det var i butik, men portot ingår. Vi reserverar oss för att vissa äldre nummer kan vara slutsålda.

Nästa nummer

25 sätt att bli en bättre fotograf

Massor av tips för dig med en digital systemkamera

Ute i butik den 6 februari!

Lär dig...
Utnyttja blixten på bästa sätt

Photoshop-guide
5 sätt att minska bruset i bilderna

Vi testar bl a

- **Pentax K10D** – en mycket intressant systemkamera med en härlig specifikation och ett konkurrenskraftigt pris
- **Nikon Coolpix S7c** – en läcker ultrakompakt fylld med finesser
- **Canon Ixus 850 IS** – ny läcker Ixus med bl a inbyggd bildstabilisering
- **Olympus SP-510UZ** – kompakt ultrazoomkamera (10x) och ISO upp till 4 000

Möt Johanna Ekmark

Hon älskar livet och riktar oftast kameran mot barn – hon ger oss några barnbildstips

Videofilmning
Tema om animering
... och en hel del annat förstås.

Din annons här?

Helsida: 3 400 kr Uppslag: 6 200 kr

Klicka här för materialspecifikation. Priset gäller per titel och månad

Kontakta Henrik Lohk för mer information och bokning

E-post: henrik.lohk@vpulp.com Telefon: 08 55 11 05 66

Om The Virtual Pulp Company AB

The Virtual Pulp Company AB är ett nytt bolag som nu lanserar ett helt nytt koncept – vPulp - för digital annonsering. vPulp aggregerar det bästa redaktionella innehållet för publicering på utvalda Internetmedier. Med en unik teknik baserad på e-paper, adserving, sökmotor och XML-publicering skapas hela värdekedjan för medieaffären: innehåll – distribution – läsare – annonsering. Bakom vPulp står grundarna till Adtoma och myPaper, båda ledande bolag inom adserving respektive e-paper. Vår målsättning med vPulp är att ge förlag, publicister och Internetmedier nya intäkter och annonsörer och mediebyråer en ny effektiv marknadsföringskanal.

vPulp.™

